

Załącznik nr 1
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

**Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki**

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów
ochrona roślin i kontrola fitosanitarna

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
ul. Akademicka 13, 20-950 Lublin

Kwiecień 2024

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **ochrona roślin i kontrola fitosanitarna**

1. Poziom/y studiów: **studia drugiego stopnia**
2. Forma/y studiów: **stacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹ **rolnictwo i ogrodnictwo 100%**

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Kierunkowe efekty uczenia się na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna obowiązujące w roku akademickim 2023/2024 zostały zatwierdzone Uchwałą nr 40/2021-2022 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 22 kwietnia 2022 r. w sprawie doskonalenia programu studiów na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna studia stacjonarne drugiego stopnia dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2022/2023 (Załącznik nr 2 do Uchwały nr 40/2022-2023 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 22 kwietnia 2022 r. <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/04/zal.-nr-2-opis-efektow-uczenia-sie-1.pdf>).

Opis efektów uczenia się

Nazwa kierunku studiów: ochrona roślin i kontrola fitosanitarna

Poziom: studia drugiego stopnia

Profil: ogólnoakademicki

Dyscyplina albo dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się:

dyscyplina naukowa wiodąca (%): rolnictwo i ogrodnictwo (100%)

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
WIEDZA Absolwent zna i rozumie:		
OR_W01	metody specjalistycznej analizy statystycznej, doświadczalnictwa i technik komputerowych dostosowanych do kierunku studiów; zasady przygotowania prac naukowych	P7S_WG

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

OR_W02	w pogłębionym stopniu zasady nowoczesnej ochrony roślin wykorzystywanej w ramach zrównoważonego rolnictwa i leśnictwa oraz produkcji ekologicznej	P7S_WG P7S_WK
OR_W03	złożone zasady klasyfikacji i identyfikacji różnych grup organizmów żywych, w tym szkodliwych i pożytecznych oraz rozumie ich znaczenie w zachowaniu bioróżnorodności	P7S_WG P7S_WK
OR_W04	różnorodne zjawiska i mechanizmy zachodzące w agrocenozach oraz zasady racjonalnego gospodarowania w zrównoważonej produkcji roślinnej	P7S_WG P7S_WK
OR_W05	ekonomiczne, prawne i etyczne uwarunkowania różnych rodzajów działalności w tym dotyczących ochrony roślin i kontroli fitosanitarnej oraz zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	P7S_WG P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI Absolwent potrafi:		
OR_U01	wyszukiwać, analizować i twórczo wykorzystywać informacje z różnych źródeł oraz stosować zaawansowane technologie informacyjno-komunikacyjne na potrzeby nauki oraz rolnictwa i ogrodnictwa zrównoważonego	P7S_UW
OR_U02	prawidłowo zaplanować i przeprowadzić specjalistyczne zadanie badawcze/ projektowe/ eksperyment naukowy dla potrzeb ochrony roślin oraz zinterpretować uzyskane wyniki z wykorzystaniem odpowiednich metod statystycznych	P7S_UW P7S_UO
OR_U03	wybrać i zastosować najnowsze metody i technologie w rolnictwie zrównoważonym oraz ocenić następstwa podejmowanych działań; doskonalić umiejętności rozwiązywania problemów związanych z wykonywanym zawodem	P7S_UW
OR_U04	samodzielnie analizować zmiany zachodzące w roślinach i płodach rolnych pod wpływem abiotycznych i biotycznych czynników środowiska; identyfikować agrofagi i organizmy pożyteczne w celu zapewnienia bezpieczeństwa fitosanitarne go i zachowania różnorodności biologicznej środowiska oraz uzyskania produktów roślinnych wysokiej jakości	P7S_UW
OR_U05	precyzyjnie porozumiewać się z różnymi podmiotami w formie werbalnej, pisemnej i graficznej; samodzielnie planować i realizować samokształcenie oraz pracować w zespole przyjmując różne role	P7S_UK P7S_UU P7S_UO
OR_U06	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii zgodnie z kierunkiem studiów	P7S_UK
KOMPETENCJE SPOŁECZNE Absolwent jest gotów do:		
OR_K01	podjęcia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za bezpieczeństwo płodów rolnych oraz stan i kształtowanie środowiska naturalnego oraz uznania znaczenia wiedzy oraz roli ekspertów w zakresie rozwiązywania problemów w ochronie roślin	P7S_KK P7S_KO P7S_KR
OR_K02	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w aspekcie rolnictwa zrównoważonego i przedsiębiorstw w jego otoczeniu z	P7S_KO

	uwzględnieniem uwarunkowań prawnych, ekonomicznych i społecznych	
OR_K03	krytycznej oceny działań zmierzających do ograniczenia ryzyka i przewidywania skutków działalności w ochronie roślin, w tym modyfikacji genetycznych, stosowania pestycydów, mikrobiologicznego i chemicznego zanieczyszczenia produktów roślinnych	P7S_KK

W 2012 roku utworzono na Uczelni kierunek ochrona roślin i kontrola fitosanitarna, studia I i II stopnia w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym (Uchwała nr 34/2012-2013 Senatu UP w Lublinie z dnia 2 marca 2012 roku). Z dniem 26 stycznia 2018 roku zamknięto studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia (Uchwała Senatu UP w Lublinie nr 22/2017-2018 z dnia 26 stycznia 2018) oraz studia niestacjonarne drugiego stopnia (Uchwałę Senatu UP w Lublinie nr 41/2021-2022 z dnia 22 kwietnia 2022). We wcześniejszych latach na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna obowiązywały efekty uczenia się zatwierdzone Uchwałą nr 114/2018-2019 Senatu UP w Lublinie z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie dostosowania programu studiów kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna dla cykli kształcenia rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 do wymagań określonych w ustawie (Załącznik nr 1 do Uchwały, https://up.lublin.pl/senat/2019/114/zacznik_1_opis_efektw_uczenia_si_-_ii_stopie.pdf).

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Katarzyna Dzida	Dr hab./prof. uczelni/Dziekan
Katarzyna Golan	Dr hab./prof. uczelni /Prodziekan
Edyta Górską-Drabik	Dr hab./prof. uczelni /Przewodnicząca Rady Programowej kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna
Agnieszka Jamiołkowska	Prof. dr hab./Profesor/Członek Rady Programowej
Katarzyna Kmieć	Dr hab./prof. uczelni /Członek Rady Programowej
Barbara Skwaryło-Bednarz	Prof. dr hab./Profesor/Członek Rady Programowej
Dariusz Wach	Dr/adiunkt/Członek Rady Programowej
Joanna Samociuk	Mgr/specjalista/Pracownik Dziekanatu

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	2
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	17
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	25
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	36
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	41
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	45
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	47
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	52
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	66
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	70
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	77
Część III. Załączniki	79
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	79
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie wywodzi się z Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej, który został utworzony w 1944 roku. Aktualnie na Uniwersytecie funkcjonuje 7 Wydziałów: Agrobiotechnologii, Medycyny Weterynaryjnej, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, Inżynierii Produkcji, Nauk o Żywności i Biotechnologii oraz Biologii Środowiskowej, 11 jednostek międzywydziałowych oraz 8 administracyjnych.

W ostatnich latach nastąpił znaczny rozwój infrastruktury Uniwersytetu. Wybudowano Stację Badawczą i Ośrodek Dydaktyczno-Szkoleniowy Jeździectwa i Hipoterapii (2022), w nowoczesnym budynku Wydziału Medycyny Weterynaryjnej otwarto Pracownię Umiejętności Klinicznych (2022) oraz wybudowano Centrum Badawczo-Wdrożeniowe i Dydaktyczne Innowacyjnych Technologii w Ogrodnictwie (2022), które jest wzbogacane o realizowany obecnie zespół ogrodów dydaktycznych i pokazowych, a laboratoria wyposażane są w najnowszą aparaturę.

Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu jako samodzielna jednostka funkcjonuje od 1970 roku, do 2010 roku jako Wydział Ogrodniczy. W 2012 roku utworzono na Uczelni kierunek ochrona roślin i kontrola fitosanitarna, studia I i II stopnia w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym (Uchwała nr 34/2012-2013 Senatu UP w Lublinie z dnia 2 marca 2012 roku). Z dniem 26 stycznia 2018 roku zamknięto studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia (Uchwała Senatu UP w Lublinie nr 22/2017-2018 z dnia 26 stycznia 2018) oraz studia niestacjonarne drugiego stopnia (Uchwałą Senatu UP w Lublinie nr 41/2021-2022 z dnia 22 kwietnia 2022). Obecnie na Wydziale funkcjonują studia II stopnia kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna. W 2017 i 2019 roku Wydział przeszedł dużą reorganizację, ze struktur Wydziału zostały odłączone następujące jednostki: Katedra Genetyki i Hodowli Roślin Ogrodniczych (2017 rok), Katedra Ekonomiki Ogrodnictwa (2017 rok), Katedra Ekologii Ogólnej (2017 rok), Katedra Botaniki i Fizjologii Roślin (2019 rok). Po restrukturyzacji w skład Wydziału wchodzi Instytut Produkcji Ogrodniczej z trzema zakładami (Zakład Sadownictwa, Szkółkarstwa i Enologii; Zakład Roślin Ozdobnych i Dendrologii oraz Zakład Żywienia Roślin) oraz 3 Katedry (1. Architektury Krajobrazu, 2. Ochrony Roślin z dwoma Zakładami: Fitopatologii i Mykologii oraz Entomologii; 3. Warzywnictwa i Zielarstwa). Jednostki organizacyjne Wydziału mają swoje siedziby w budynku Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowym Nowych Technik i Technologii w Inżynierii Rolniczej przy ulicy Głębokiej 28 w Lublinie oraz budynkach: przy ul. Leszczyńskiego 7 i ul. Doświadczalnej 50A. Na Wydziale realizowane są następujące kierunki nauczania: ogrodnictwo, architektura krajobrazu, zielarstwo i fitoprodukty, sztuka ogrodowa i aranżacje roślinne, ochrona roślin i kontrola fitosanitarna. W ofercie edukacyjnej są studia podyplomowe: hortiterapia, rolnictwo ekologiczne, uprawa winorośli i winiarstwo oraz kurs ogrodnictwo miejskie.

Na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu pracuje 47 nauczycieli akademickich, w tym 6 z tytułem profesora, 25 ze stopniem doktora habilitowanego, 13 ze stopniem doktora, 3 ze stopniem magistra oraz 3 doktorantów.

Kierunek ochrona roślin i kontrola fitosanitarna przyporządkowany jest w 100% do dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo. Rada dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo posiada pełne uprawnienia akademickie w zakresie nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Spośród jednostek na Wydziale Katedra Ochrony Roślin oraz Instytut Produkcji Roślinnej są najbardziej związane z dydaktyką i badaniami z zakresu ochrony roślin. Głównie zajęcia odbywają się w salach przypisanych do tych jednostek i są to pomieszczenia przy ul. Leszczyńskiego 7 oraz ul. Głębokiej 28.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja kształcenia na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna powołanym w roku 2012 Uchwałą nr 34/2011-2012 przez Senat UP w Lublinie w dniu 2 marca 2012 (zał. 1.1- (<https://up.lublin.pl/senat/2011/034/uchwala34-2011.pdf>) oraz Uchwałą Rady Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu z dnia 17 lutego 2012 oraz z dnia 27 kwietnia 2012) jest zgodna z jego przyporządkowaniem w całości do dziedziny nauk rolniczych, dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo oraz profilem ogólnoakademickim. Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku w pełni wpisują się w misję i strategię rozwoju oraz politykę jakości UP w Lublinie na lata 2019-2030 (Uchwała Senatu UP w Lublinie nr 66/2018-2019 z dnia 24 maja 2019 r.; <https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwały%202018-2019/066/66.pdf>) oraz w misję i strategię Wydziału (Strategia Rozwoju Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu <https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/04/strategia.pdf>). Misją Uniwersytetu jest wpływ na rozwój gospodarki i społeczeństwa przez kształcenie studentów i rozwój kadry naukowej oraz prowadzenie badań naukowych i usług dla otoczenia w trzech kluczowych obszarach: (i) Techniki, technologie i organizacja wytwarzania żywności; (ii) Kształtowanie i ochrona środowiska życia człowieka; (iii) Zdrowie i zdrowy styl życia. Obszarem wspieranym przez Uczelnię poprzez realizowane badania jest produkcja żywności metodami zintegrowanymi lub ekologicznymi. Lubelszczyzna charakteryzuje się wysokim potencjałem w zakresie rozwoju upraw ekologicznych i integrowanych. Rozwój sektora rolniczego, którego niezbędnym elementem jest ochrona roślin przed agrofagami wspomagany badaniami naukowymi oraz studiami prowadzonymi w Uczelni, przyczynia się do aktywizacji i rozwoju całego regionu. Do celów strategicznych Uczelni należy: systematyczna poprawa jakości kształcenia poprzez zwiększanie potencjału badawczego i kształcenie kadr, rozwijanie oferty kształcenia w nawiązaniu do potrzeb gospodarki, rozwój współpracy ze środowiskiem naukowym i otoczeniem społeczno-gospodarczym. Strategia i działalność Uniwersytetu oparte są na wieloletnich i bogatych tradycjach uniwersyteckich, których podstawy tworzą zasady twórczości naukowej i badawczej, wolności akademickiej, powszechności nauki oraz wartości ujętych w Kodeksie Etyki Pracownika Naukowego (<https://up.lublin.pl/bip/kodeks-etyki-pracownika-naukowego/>). Misja i cele strategiczne Wydziału są zbieżne ze strategią Uczelni. Główne cele strategiczne Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu obejmują: prowadzenie wieloaspektowych badań naukowych i rozwijanie współpracy z jednostkami naukowymi w kraju i za granicą w obszarze prowadzonych badań oraz z podmiotami gospodarczymi w zakresie wdrażania efektów prac badawczych; stałe doskonalenie jakości kształcenia oraz wzbogacanie oferty dydaktycznej w celu kształcenia wysoko kwalifikowanej kadry dla otoczenia społeczno-gospodarczego i wzmocnienia konkurencyjności absolwentów na rynku pracy; stały ukierunkowany rozwój pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych, zwiększenie mobilności pracowników i studentów Wydziału oraz wspieranie wszechstronnego rozwoju studentów; wzmacnianie potencjału naukowego i podniesienie jakości badań naukowych poprzez unowocześnianie infrastruktury badawczej zapewniającej sprawną realizację procesu dydaktycznego i prac naukowo-badawczych. Dbałość o najwyższą jakość kształcenia w powiązaniu z prowadzoną działalnością badawczą jest priorytetem całej społeczności Wydziału. Działalność dydaktyczna prowadzona jest w poczuciu odpowiedzialności za przekazywaną wiedzę, umiejętności i kompetencje absolwentów z poszanowaniem tradycji akademickich, z zachowaniem wartości etycznych, partnerstwa i wolności akademickiej.

Kierunek ochrona roślin i kontrola fitosanitarna jest ściśle powiązany z prowadzoną działalnością naukową na Wydziale w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, do której jest przyporządkowany w 100%. Wydział sformułował koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się zgodnie z funkcjonującym Wewnętrznym Systemem Zarządzania Jakością Kształcenia w UP w Lublinie (WSZJK) (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dydaktyka/>) oraz Uchwałą Senatu UP w Lublinie nr 53/2019-2020 z dnia 28 lutego 2020 r. (zał. 1.2 - <https://bip.up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwały%202019-2020/053/053.pdf>). Kształcenie na kierunku prowadzone jest przez pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych, których powołaniem jest nauczanie studentów oraz prowadzenie badań naukowych i wdrażanie uzyskanych wyników do praktyki. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku są przygotowani do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wszyscy nauczyciele mieli możliwość skorzystania ze szkolenia w zakresie obsługi i wykorzystania platformy komunikacyjnej MS Teams oraz przeszli obowiązkowe szkolenie z zakresu obsługi i wykorzystania platformy edukacyjnej dla nauczycieli akademickich Eduportal (<https://up.lublin.pl/blog/21386/>). Powyższe szkolenia zostały zapewnione przez Uczelnię, a stały dostęp do materiałów szkoleniowych jest dostępny na stronie: <https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/#teams>. W okresie pandemii COVID 19 wszyscy studenci Wydziału mieli zapewniony dostęp do platformy komunikacyjnej MS Teams i platformy edukacyjnej Eduportal, co umożliwiło ich uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych realizowanych z wykorzystaniem środków i technik kształcenia na odległość, a obecnie umożliwia to przeprowadzanie zdalnych konsultacji. Na stronie Uczelni znajduje się link do instrukcji posługiwania się dostępnymi platformami edukacyjnymi oraz kontakt do help-desk (<https://up.lublin.pl/edukacja/dostepy-zdalne-dla-studentow/>; <https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/#kontakt>).

Obecnie kształcenie na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna odbywa się na drugim poziomie kształcenia w formie studiów stacjonarnych. Program studiów obejmuje elementy wiedzy i umiejętności z zakresu nauk przyrodniczych i społecznych. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku gwarantuje absolwentom nabycie wiedzy i umiejętności, które przełożą się na dobre przygotowanie do pracy zawodowej lub dalszej edukacji (studia trzeciego stopnia). Aktualny program studiów został przyjęty przez Senat UP w Lublinie 22 kwietnia 2022 r. Uchwałą nr 40/2021-2022 w sprawie doskonalenia programu studiów na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna (zał. 1.3 - <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/04/RO.pdf>). Oferta dydaktyczna na kierunku obejmuje studia magisterskie (drugiego stopnia), 3-semestralne w formie stacjonarnej. Główną część w programie studiów zajmują zagadnienia specjalistyczne, m.in.: związane z identyfikacją agrofagów oraz ochroną różnych grup roślin uprawnych w połączeniu ze znajomością mechanizmów odporności roślin na agrofagi oraz monitoringiem upraw i systemów wspomagania decyzji.

Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową

Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu prowadzi działalność naukową w dyscyplinie naukowej rolnictwo i ogrodnictwo. Kształcenie na kierunku prowadzą wysoko wykwalifikowani pracownicy badawczo-dydaktyczni realizujący badania naukowe i prace wdrożeniowe z szeroko rozumianej praktyki rolniczej, ogrodniczej i leśnej, związanej z ochroną roślin. W prowadzonych badaniach naukowych pracownicy kierunku zajmują się diagnostyką i szkodliwością fitofagów i patogenów roślin w uprawach ogrodniczych, rolniczych, leśnych i terenach zieleni oraz analizują reakcje fizjologiczne roślin na czynniki stresowe i niekorzystne warunki środowiska. Moduły realizowane przez nauczycieli są ściśle związane z ich działalnością naukową, co potwierdza wykaz publikacji pracowników (szczegółowe informacje przedstawiono w kryterium 4 - zał. 4.3). Liczba

punktów ECTS przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w całości przypisanej do dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna wynosi 84 (zał. 1.4 - <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/04/zal.-nr-3-szczegolowa-charakterystyka-studiow-1.pdf>). Pracownicy są autorami/współautorami publikacji w wysoko punktowanych czasopismach naukowych z listy JCR i innych, głównie z dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo. Kształcenie na kierunku prowadzą nauczyciele akademicki, którzy w większości są pracownikami Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, zatrudnieni w: Katedrze Ochrony Roślin (Zakładach Entomologii oraz Fitopatologii i Mykologii), Instytucie Produkcji Ogrodniczej (Zakładach: Roślin Ozdobnych i Dendrologii; Sadownictwa, Szkółkarstwa i Enologii; Żywienia Roślin) oraz Katedrze Warzywnictwa i Zielarstwa (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wydzial/struktura-i-pracownicy/>). W prowadzeniu zajęć na kierunku kadra Wydziału wspierana jest przez pracowników Wydziałów Agrobiotechnologii i Biologii Środowiskowej.

Do najważniejszych osiągnięć naukowych Wydziału w ostatnich pięciu latach należało: uzyskanie kategorii B+ w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo podczas ewaluacji jednostek naukowych za lata 2019-2024, uzyskanie przez 2 osoby związane z kierunkiem tytułu profesora oraz przez 4 osoby stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Wyróżnienie za działalność naukową w postaci nagrody projakościowej otrzymało 6 osób związanych z kierunkiem. Nagrody indywidualne Jego Magnificencji Rektora UP w Lublinie I stopnia za osiągnięcia naukowe otrzymało 2 osoby, II stopnia 7 osób, zaś III stopnia 9 osób. W roku 2023 Minister Edukacji i Nauki docenił zasługi na polu aktywności dydaktycznej 3 pracowników kadry kierunkowej Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Pracownicy Wydziału w latach 2019-2024 opublikowali 287 publikacji z listy JCR uzyskując 29 500 punktów o łącznym współczynniku wpływu IF – 940,37 oraz 122 publikacje w czasopismach naukowych bez IF (uzyskując 3690 pkt.), 13 monografii (740 pkt.), 76 rozdziałów w monografii (1475 pkt.) oraz 2 redakcje monografii naukowych wieloautorskich (40 pkt.), a także 10 patentów (750 pkt.), 162 doniesienia konferencyjne, 124 publikacje popularno-naukowe i 18 opisów bibliograficznych. W ocenianym okresie nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna opublikowali w sumie 458 publikacji naukowych, popularnonaukowych i doniesień konferencyjnych (szczegółowe informacje przedstawiono w kryterium 4 - zał. 4.3).

Aktywność naukowa pracowników Wydziału zyskuje uznanie również poza Uczelnią. Kapituła Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego wysoko oceniła dorobek publikacyjny trzech pracowników Wydziału przyznając im Nagrodę Kapituły PTFit. Związek Sadowników Rzeczypospolitej Polskiej przyznał Krysztalową Jagodę za współpracę przy organizacji cyklu konferencji pt. „Jagodowe trendy” jednemu pracownikowi Wydziału. W 2021 roku dwóch pracowników Katedry Architektury Krajobrazu otrzymało nagrody za rozprawy doktorskie: I Nagroda Narodowego Centrum Kultury za najlepszą rozprawę doktorską z dziedziny nauk o kulturze oraz nagrodę główną w Konkursie Prezydenta Warszawy na prace naukowe na temat Warszawy, natomiast w 2022 roku dwóch pracowników Katedry Architektury Krajobrazu otrzymało nagrodę za najwartościowsze opracowanie monograficzne z Ośrodka Lubelskiego.

W ostatnich pięciu latach pracownicy Wydziału realizowali/nadal realizują projekty badawcze finansowane przez Narodowe Centrum Nauki, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Fundusz Wyszehradzki oraz inne zewnętrzne źródła finansowania. Pracownicy Wydziału przygotowali liczne opinie dla firm zewnętrznych.

Badania naukowe prowadzone na Wydziale przez pracowników otwierają studentom szerokie możliwości zdobywania kompetencji badawczych. W latach 2019-2024 studenci we współpracy z pracownikami związanymi z kierunkiem opublikowali 57 prac i komunikatów (szczegółowe informacje przedstawiono w kryterium 4 - zał. 4.8). Udział w procesie badawczym umożliwia studentom działalność pięciu Studenckich Kół Naukowych, w tym dwóch, którymi opiekują się pracownicy Katedry Ochrony Roślin (SKN Ochrony Roślin 'SKOR', SKN Entomologów 'Dorcus', SKN Ogrodników, Międzywydziałowe Koło Naukowe 'Herba Medica', SKN Studenckie Koło Naukowe Architektury Krajobrazu (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#kola_naukowe). Studenci mogą również angażować się w działalność kół działających na innych Wydziałach. Rozwijanie zainteresowań naukowych studentów umożliwia również komórka edukacyjna funkcjonująca na uczelni pod nazwą „Klinika Roślin UP w Lublinie”, utworzona przez pracownika Wydziału, gdzie studenci prowadzą dodatkowe badania naukowe z zakresu ochrony roślin oraz podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w organizowanych szkoleniach (<https://up.lublin.pl/uslugi/klinika-roslin/#klinika>). Aktywnie włączają się w badania naukowe, prezentują swoje wyniki na konferencjach naukowych, w tym na corocznie organizowanym przez UP w Lublinie Międzynarodowym Sympozjum Studenckich Kół Naukowych (<https://up.lublin.pl/blog/miedzynarodowe-sympozjum-studenckich-kol-naukowych-oraz-ogolnopolska-konferencja-doktorantow/>), w ramach którego mają również możliwość publikowania własnych wyników badań w monografii naukowej wydawanej przez UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2021/06/Miedzynarodowe-sympozjum-studenckich-kol-naukowych.pdf>). W ocenianym okresie studenci mieli możliwość uczestniczenia w konferencjach: Badania i rozwój młodych naukowców w Polsce, Naukowa Konferencja Pszczelarska, Central Europeana Congress of Life Sciences Eurobiotech, International Conference of Natural and Medical Science: Young Scientists, PhD Students and Students, International Scientific Conference “Bioprotection – global plant health and product safety” oraz w konferencjach organizowanych przez Fundację na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL. Studenci biorą czynny udział w promocji Uczelni i Wydziału poprzez organizację Dni Otwartych Uczelni oraz udział w projektach realizowanych w ramach corocznego Lubelskiego Festiwalu Nauki i wystaw tematycznych m.in. studenci SKN entomologów „Dorcus” w ramach XVIII Lubelskiego Festiwalu Nauki prezentowali projekt pt. „Chrząszczomania”.

Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Cele kształcenia na ocenianym kierunku były ściśle związane z wejściem w życie wymogów Dyrektywy 2009/128/WE oraz przesunięciem granicy Unii Europejskiej na wschodnią granicę Polski i zostały określone w oparciu o potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego (zapotrzebowania rynku pracy na doradców w zakresie ochrony i kontroli fitosanitarnej roślin). Podstawą doskonalenia koncepcji kształcenia i programów studiów były obserwacje dotyczące struktury produkcji roślinnej w Polsce oraz wdrażania nowych przepisów prawnych UE dotyczących stosowania pestycydów. Uszczegółowienie celów kształcenia odbywało się w ścisłej i stałej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi (tj. podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Wydział i Rada Programowa prowadzą stałą współpracę), a także przy udziale interesariuszy wewnętrznych (tj. nauczyciele akademicy, studenci kierunku). W tworzeniu koncepcji kształcenia i jej doskonalenia na ocenianym kierunku wykorzystano również doświadczenie pracowników Wydziału zdobyte w trakcie współpracy naukowej i dydaktycznej z uczelniami krajowymi i zagranicznymi w trakcie staży i programu Erasmus+. Analiza poza przyrodniczych czynników rozwoju rolnictwa w Polsce z uwzględnieniem specjalizacji produkcji roślinnej, w tym intensywny rozwój produkcji ekologicznej, a także dyskusje

z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego wskazują na zapotrzebowanie rynku pracy na absolwentów kierunku, posiadających wiedzę i umiejętności do pracy w sektorze rolniczym, ukierunkowanych na ochronę roślin przed agrofagami. Wydział i Rada Programowa kierunku prowadzi ścisłą współpracę z interesariuszami, którzy m.in. wspomagają i wpływają na aktualizację oraz doskonalenie koncepcji praktycznego aspektu kształcenia na kierunku (Rada Interesariuszy, <https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>). W roku 2022 i 2023 z udziałem interesariuszy zewnętrznych i absolwentów ocenianego kierunku odbyły się konferencje Naukowe dla Studentów Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu. Podejmowane działania pozwalają na dostosowanie programów studiów do trendów współczesnego rolnictwa, aktualizację celów kształcenia na kierunku i opracowanie sylwetki absolwenta posiadającego wiedzę i umiejętności dotyczące wszelkich aspektów ochrony roślin, podbudowane wiedzą z zakresu nauk podstawowych dotyczących ich uprawy, który jest w pełni przygotowany do podjęcia pracy w sektorze rolnym i na stanowiskach kierowniczych, jak również w firmach doradczych i szkoleniowych, instytucjach i firmach na stanowiskach związanych z sektorem produkcji rolniczej oraz do samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej. Absolwenci kierunku przechodzą szkolenie, na podstawie którego otrzymują uprawnienia do obrotu i stosowania środków ochrony roślin. Interesariusze zewnętrzni uczestniczą w dostosowywaniu treści programowych na kierunku do realnych potrzeb rynku pracy na zasadach określonych w Instrukcji Współpracy Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym wg wytycznych (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/2.-INSTRUKCJA-WSPOLPRACY-WYDZIALU-Z-OTOCZENIEM-SPOLECZNO-GOSPODARCZYM.pdf>). Analizę prowadzonych konsultacji przeprowadza Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz Rada Programowa kierunku. Formą uczestnictwa interesariuszy wewnętrznych w procesie doskonalenia koncepcji kształcenia jest także ankietyzacja przeprowadzana przez Radę Programową wśród studentów ocenianego kierunku. Anonimowa ankieta jest narzędziem służącym pozyskiwaniu opinii studentów na temat programu kształcenia wg wytycznych (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/6.-INSTRUKCJA-PRZEPROWADZANIA-ANKIETYZACJI-.pdf>).

Studenci jako interesariusze wewnętrzni również biorą udział w procesie doskonalenia koncepcji kształcenia ocenianego kierunku poprzez udział swoich przedstawicieli w pracach Rady Programowej kierunku (Zarządzenie nr 19 Rektora UP w Lublinie z dnia 12 lutego 2021 r. w sprawie powołania rad programowych na kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu; <https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2021/019/19.pdf>) oraz Kolegium Wydziału (trzech przedstawicieli studentów Wydziału, wskazanych przez Wydziałowy Samorząd Studentów) i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (przedstawiciel studentów). Efektem współpracy z przedstawicielami instytucji zewnętrznych (np. „Szarłat” M. i W. Lenkiewicz s. j., Korab Garden Sp. z o.o.) jest współpraca m.in. w zakresie prowadzenia prac dyplomowych, co poszerza umiejętności i kompetencje istotne na rynku pracy.

Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Absolwent kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna dysponuje pogłębioną wiedzą z zakresu identyfikacji i biologii agrofagów oraz działań eliminujących szkodliwe skutki ich występowania. Ma rozszerzoną wiedzę na temat nowoczesnych metod ochrony roślin stosowanych zgodnie z systemem integrowanej produkcji (IPM) oraz szeroką znajomość problematyki fitosanitarnej. Potrafi prawidłowo identyfikować patogeny, szkodniki, choroby nieinfekcyjne z wykorzystaniem różnych narzędzi diagnostycznych. Dysponuje wiedzą na temat metod, technik i narzędzi stosowanych w ochronie roślin rolniczych i leśnych, z zachowaniem bioróżnorodności środowiska przyrodniczego, łącząc działania interdyscyplinarne i nowoczesne rozwiązania techniczne, technologiczne, biologiczne mające na celu

właściwe kształtowanie środowiska rolniczego i ekosystemu leśnego. Zna możliwości działań przyczyniających się do kształtowania środowiska rolniczego z uwzględnieniem przepisów prawa oraz sposobów i źródeł finansowania tych działań. Absolwent potrafi dobrać odpowiednie środki oraz metody ochrony poszczególnych upraw i podejmować właściwe działania doradcze służące poprawie jakości i bezpieczeństwa płodów rolnych, wpływających na zdrowie i jakość życia konsumenta, przy uwzględnieniu stanu zasobów naturalnych i oszczędnym gospodarowaniu nimi. Posługuje się słownictwem specjalistycznym w języku obcym na poziomie B2+ z zakresu ochrony roślin oraz potrafi samodzielnie poszerzać swoją wiedzę i rozwijać umiejętności zawodowe. Absolwent identyfikuje i rozstrzyga dylematy etyczne związane z wykonywanym zawodem. Cechuje go umiejętność gromadzenia, przetwarzania oraz przekazywania informacji oraz zdolność do pracy zespołowej. Po odbyciu szkolenia z praktycznego stosowania środków ochrony roślin oraz fumigacji materiałów i pomieszczeń absolwent uzyskuje stosowne zaświadczenia, uprawniające do profesjonalnego stosowania pestycydów. Zakładane efekty uczenia się dla studiów drugiego stopnia kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna uwzględniają zdobywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do podjęcia pracy zawodowej zgodnie z zapotrzebowaniem rynku pracy.

Absolwent ocenianego kierunku studiów jest przygotowany do podjęcia pracy w jednostkach administracji państwowej i samorządu terytorialnego (punkty kontroli fitosanitarnej na granicy państwa i na terenie kraju oraz w państwach Unii Europejskiej), jak również w firmach, instytucjach, stowarzyszeniach i organizacjach pozarządowych zajmujących się szeroko rozumianą ochroną upraw. Zdobyte umiejętności pozwolą absolwentowi na podjęcie pracy w specjalistycznych jednostkach naukowych państwowych i prywatnych (laboratoria analityczne), ośrodkach doradztwa rolniczego, przedsiębiorstwach zajmujących się ochroną zieleni w miastach. Zdobyte umiejętności i kwalifikacje pozwolą mu prowadzić także działalność gospodarczą związaną np. z sektorem usług rolniczych i konsultacji środowiskowych (konsultant i doradca do spraw ochrony roślin). Po ukończeniu studiów absolwenci mogą kontynuować kształcenie w Szkole Doktorskiej lub na studiach podyplomowych pokrewnych kierunków.

Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia, wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Kierunek ochrona roślin i kontrola fitosanitarna powstał w odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku pracy na doradców z zakresu ochrony i kontroli fitosanitarnej roślin i był ściśle związany z wejściem w życie wymogów Dyrektywy 2009/128/WE oraz przesunięciem granicy Unii Europejskiej na wschodnią granicę Polski. Od 1 stycznia 2014 roku użytkownicy profesjonalni byli zobowiązani do przestrzegania zasad integrowanej ochrony roślin (IOR), która zakładała uzyskanie optymalnych plonów o wysokiej jakości, w sposób niezagrażający naturalnemu środowisku i zdrowiu człowieka poprzez ograniczenie stosowania chemicznych środków ochrony roślin do niezbędnego minimum. Ponadto Krajowy Plan Działania przyjęty w Polsce na lata 2013-2017 obejmował zadania zmierzające do upowszechnienia zasad IOR, służące głównie ograniczaniu ryzyka związanego ze stosowaniem pestycydów (Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, 2012) i jednocześnie wskazywał na brak dostatecznej liczby specjalistów mogących realizować profesjonalne doradztwo w zakresie ochrony roślin w Polsce. Nowe uwarunkowania prawne spowodowały wzrost zapotrzebowania na specjalistów z tego zakresu, a absolwenci ocenianego kierunku mogli zmniejszyć ten deficyt. Pierwszy w Polsce i nowatorski na owe czasy kierunek ochrona roślin i kontrola fitosanitarna uruchomiono zgodnie z autorskimi i pionierskimi programami kształcenia dla pierwszego i drugiego poziomu kształcenia, które były doskonalone w kolejnych latach. Podstawą zmian treści programowych były opinie ankietowanych studentów i absolwentów kierunku, opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz najnowsze osiągnięcia naukowe w dyscyplinie związanej z kierunkiem studiów,

a także kontakty i wzorce zagraniczne. Program studiów powstał na bazie specjalności ochrona roślin, która funkcjonowała na kierunku ogrodnictwo UP w Lublinie, a także został zweryfikowany na tle innych podobnych kursów akademickich realizowanych w uczelniach zagranicznych, m.in.: w Holandii (Wageningen University & Research), Turcji (Süleyman Demirel Üniversitesi), Hiszpanii (University of Cordoba) i Grecji (Benaki Phytopathological Institute).

W programie studiów szczególny nacisk położono na poprawę jakości życia człowieka poprzez bezpieczną żywność i ochronę środowiska naturalnego, które stały się powszechnym priorytetem w Europie. Program studiów na ocenianym kierunku jest stale doskonalony w zakresie zarówno merytorycznym, jak i praktycznym, w oparciu o wyniki aktualnie prowadzonych badań oraz wciąż rozwijane doświadczenie praktyczne kadry wynikające z jej wieloletniej współpracy z podmiotami sektora rolniczego, przedstawicielami koncernów chemicznych i dystrybutorami środków ochrony roślin, w tym biopreparatów. Opracowany program studiów oraz efekty uczenia się są nowatorskie w edukacyjnej ofercie polskich uczelni przyrodniczych. Kształcenie na ocenianym kierunku studiów wyróżnia indywidualne podejście nauczycieli akademickich do pracy ze studentem, ze względu na małą liczbę studentów w grupie. Kierunek oferowany w UP w Lublinie skierowany jest do kandydatów z całego kraju, a szczególnie do pochodzących z terenów wschodniej i południowo-wschodniej Polski, gdzie udział upraw ogrodniczych, w tym małoobszarowych jest wysoki. Kształcenie w zakresie wiedzy i umiejętności praktycznych dotyczących ochrony roślin i kontroli fitosanitarnej nie jest dostępne w takim zakresie na innej uczelni w kraju i za granicą. Zbliżone programy studiów oferują inne uczelnie w kraju, m.in.: Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu i Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, jednak Uczelnie te oferują studentom jedynie kształcenie na pierwszym stopniu studiów.

W kształceniu na ocenianym kierunku wykorzystuje się również międzynarodową współpracę i wspólne osiągnięcia naukowe i dydaktyczne pracowników Wydziału oraz zagranicznych uczelni. Współpraca ta zaowocowała wymianą wykładowców w ramach programu Erasmus+ oraz wspólnymi konsultacjami i publikacjami nauczycieli z partnerami z uczelni zagranicznych m.in.: Centre of Agricultural Research, Hungarian Academy of Science, Hungary; Trakya University; Ege University; University of Applied Sciences, Hungary; University of Padova, Department of Agronomy, Food, Natural Resources, Animals and Environment, Italy; Süleyman Demirel Üniversitesi, Faculty of Agriculture; Plant Protection Department Isparta, Turcja; Department of Agriculture, University of Naples Federico II, Portici, Italy; Council for Agriculture Research and Agricultural Economy Analysis, Rome, Italy; Department of Plant Protection, College of Agriculture and Forestry, University of Mosul, Iraq, Benaki Phytopathological Institute Department of Entomology & Agricultural Zoology, Grecja. Pracownicy Wydziału gościli wykładowców z uniwersytetów zagranicznych, którzy w ramach wymiany międzynarodowej brali udział w szkoleniach lub uczestniczyli w zajęciach ze studentami m.in. naukowców z: Centre for Agricultural Research, Hungarian Academy of Sciences Department (Węgry), Università Degli Studi di Parma (Włochy), University of Cordoba (Hiszpania), Lviv State Agrarian University (Ukraina) oraz z Leibniz Institute of Plant Genetics and Crop Plant Research (Niemcy).

Nauczyciele kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna prowadzą wspólne badania i projekty kończące się publikacjami naukowymi z pracownikami ośrodków naukowych z całego świata m.in.: Department of Plant Protection, College of Agriculture and Forestry, University of Mosul, Iraq; University of Parma, Italy; Department of Agricultural Sciences, Italy; Department of Environmental Physics, Comenius University, Slovakia; Science Faculty Biology Dept. Trakya University, Turkey; Department of Agricultural and Environmental Science, University of Bari Aldo Moro, Italy; Faculty of Agriculture and Natural Sciences, Düzce University, Pamukkale University, Denizli, Turkey; Universidad

Nacional de Asunción, Paraguay (szczegółowe informacje przedstawiono w kryterium 4 - zał. 4.9). Również studenci mogą częściowo realizować proces kształcenia na uczelniach zagranicznych (np. ERASMUS+, <https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/>) i/lub krajowych (MOSTAR, <https://up.lublin.pl/edukacja/student/mostar/>).

Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się i ich związek z koncepcją studiów oraz dyscyplinami naukowymi, do których kierunek jest przyporządkowany

Kierunek ochrona roślin i kontrola fitosanitarna, studia drugiego stopnia jest przyporządkowany do dziedziny nauk rolniczych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się oddają specyfikę kierunku. Zakładane efekty uczenia się dla ocenianego kierunku uwzględniają uniwersalne charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.). Kierunkowe efekty uczenia się na kierunku obowiązujące w roku akademickim 2023/2024 zostały zatwierdzone Uchwałą nr 40/2021-2022 Senatu UP w Lublinie z dnia 22 kwietnia 2022 r. w sprawie doskonalenia programu studiów drugiego stopnia kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna (zał. 1.5 - <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/04/zal.-nr-2-opis-efektow-uczenia-sie-1.pdf>). Liczba zdefiniowanych efektów uczenia się wynosi 14, w tym: 5 w kategorii wiedzy, 6 w kategorii umiejętności i 3 w kategorii kompetencji społecznych. Kierunkowe efekty uczenia się na kierunku wpisują się w moduły, są adekwatne do określonych efektów związanych z kształceniem oraz korespondują z badaniami prowadzonymi na Wydziale. Osiągane są one w trakcie realizacji przedmiotów, seminariów oraz przygotowywania pracy magisterskiej. Moduły zajęć są powiązane z prowadzonymi na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu badaniami naukowymi w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Efekty uczenia się dla poszczególnych przedmiotów zostały określone tak, by były mierzalne i pozwalały na stworzenie systemu ich weryfikacji w formie wskazanej w modułach oraz możliwe do osiągnięcia w określonym przez program studiów czasie. Dostosowano cele oraz treści poszczególnych przedmiotów do założonych efektów uczenia się, w tym efekty w zakresie znajomości języków obcych na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenie Językowego- CEFR, ze szczególnym uwzględnieniem słownictwa specjalistycznego (kierunkowy efekt uczenia się OR_U06).

W trakcie realizacji treści kształcenia studenci osiągają efekty uczenia się w pogłębionym stopniu w zakresie wiedzy dotyczącej m.in.: zasad nowoczesnej ochrony roślin wykorzystywanej w ramach zrównoważonego rolnictwa i leśnictwa oraz produkcji ekologicznej (OR_W02); złożonych zasad klasyfikacji i identyfikacji różnych grup organizmów żywych, w tym szkodliwych i pożytecznych (OR_W03); różnorodnych zjawisk i mechanizmów zachodzących w agrocenozach oraz zasad racjonalnego gospodarowania w zrównoważonej produkcji roślinnej (OR_W04). Efekty te realizowane są m.in. w ramach przedmiotów: *zrównoważona ochrona roślin, ochrona upraw przed chwastami, identyfikacja czynników infekcyjnych, organizmy pożyteczne, ekotoksykologia pestycydów, ekologia agrofagów, mechanizmy odporności roślin na agrofagi*. Studenci kierunku nabywają umiejętności praktycznych podczas zajęć laboratoryjnych, projektowych i terenowych. Potrafią m.in.: oznaczyć czynniki infekcyjne roślin, zidentyfikować szkodniki i organizmy pożyteczne, precyzyjnie określać potrzeby nawozowe roślin wzmacniające ich naturalną odporność, zaplanować dobór odpowiednich gatunków/odmian roślin do uprawy w danych warunkach środowiska i przewidywać zakres ujemnego wpływu czynników stresowych na opłacalność produkcji, dobrać i opracować technologię uprawy i ochrony roślin w gospodarstwach ekologicznych, korzystać z programów i zaleceń ochrony roślin specjalnych, rolniczych, przemysłowych oraz opracować modele ochrony dla konkretnych upraw.

Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych studenci osiągają uczestnicząc w zajęciach realizowanych zgodnie z programem studiów m.in.: podczas prac zespołowych, dyskusji na specjalistyczne tematy, z uwzględnieniem etycznej odpowiedzialności za bezpieczeństwo produktów rolnych oraz stan i kształtowanie środowiska naturalnego, planując działania w zakresie stosowania pestycydów i przewidywania skutków działalności w ochronie roślin (OR_K01, OR_K03).

Sekwencja treści modułów tworzy spójny układ pozwalający studentom osiągnąć kierunkowe efekty uczenia się. Wszystkie założone efekty kierunkowe osiągnane przez absolwentów dokumentuje matryca pokrycia efektów kierunkowych (do wglądu podczas wizytacji).

Efekty uczenia się na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna w tym pozwalające na uzyskanie kompetencji inżynierskich przez absolwentów

Dobór treści i metod kształcenia zapewnia osiągnięcie przez studentów, w ramach zajęć przewidzianych planem i programem studiów, wszystkich zakładanych efektów uczenia się, w tym prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Większość efektów uczenia się na ocenianym kierunku jest ukierunkowana na uzyskanie przez absolwentów kompetencji inżynierskich. W zakresie wiedzy są to: OR_W01, OR_W02, OR_W04, w zakresie umiejętności OR_U01, OR_U02, OR_U03, OR_U04 oraz kompetencji społecznych OR_K03. Procentowy udział efektów prowadzących do kompetencji inżynierskich w zbiorze kierunkowych efektów uczenia się w zakresie: wiedzy - (5/3) 60%, umiejętności – (6/4) 67%, kompetencji społecznych (3/1) 33%.

Przedmioty, w czasie których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich realizowane są w formie wykładów oraz ćwiczeń audytorijnych, laboratoryjnych i terenowych, poprzez wykonywanie projektów zespołowych i indywidualnych podczas ćwiczeń, na które składają się: planowanie, wykonanie i sprawdzenie. Służą one do uzyskania umiejętności praktycznych, a potwierdzeniem ich uzyskania jest weryfikacja efektów uczenia się wpisana w module, np. zaliczenie projektu. Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich realizowane są w ramach przedmiotów kierunkowych (1) oraz podlegających wyborowi (głównie bloki specjalistyczne – 2).

- (1) Efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich z zakresu diagnostyki szkodników, patogenów roślin i organizmów pożytecznych oraz ich monitorowaniu w uprawach, a także podnoszenia odporności roślin poprzez ich właściwe żywienie wraz z organizacyjnym i prawnym aspektem ochrony roślin realizowane są w szerokiej grupie przedmiotów, m.in.: *identyfikacja czynników infekcyjnych, zrównoważona ochrona roślin, organizmy pożyteczne, monitoring i systemy wspomaganie decyzji, żywienie roślin a ich odporność*. Natomiast kompetencje inżynierskie dotyczące nowoczesnej ochrony roślin w ramach zrównoważonego rolnictwa, ochrony roślin przed czynnikami biotycznymi (agrofagi) oraz abiotycznymi, monitoringu upraw, ekonomicznych i etycznych działań w tym zakresie oraz innych działań związanych z ochroną roślin i kontrolą fitosanitarną realizowane są m.in. w przedmiotach: *ochrona roślin przed zjawiskami pogodowymi, ekotoksykologia pestycydów, prawo i ekonomika w ochronie roślin, mikroorganizmy toksynotwórcze*.
- (2) Kompetencje inżynierskie są uzyskiwane również w ramach przedmiotów do wyboru, np. *rolnictwo ekologiczne, rolnictwo zrównoważone oraz ochrona poszczególnych upraw przed agrofagami* (np.: produktów rolnych, upraw specjalnych, roślin ozdobnych, drzew parkowych i leśnych), w ramach którego student nabywa umiejętności korzystania z opracowań i tworzenia zaleceń ochrony w celu uzyskania produktów roślinnych wysokiej jakości, identyfikacji agrofagów zasiedlających poszczególne uprawy oraz przygotowuje program ochrony tych upraw

z zastosowaniem właściwych technologii i metod, dobiera i stosuje odpowiednie narzędzia. Weryfikacja stopnia osiągnięcia umiejętności przeprowadzana jest m.in. w wyniku oceny zadań projektowych.

W ramach kompetencji inżynierskich kluczowe znaczenie mają umiejętności praktyczne, które studenci uzyskują w trakcie całego okresu kształcenia. Przykładowo w ramach przedmiotu *ochrona upraw przed chwastami* realizowanego w pierwszym semestrze studiów, studenci wykonują zielnik oraz opracowują projekt ochrony określonych upraw przed chwastami. W module *prawo i ekonomika w ochronie roślin* studenci nabywają umiejętności kalkulowania kosztów ochrony wybranych roślin uprawnych oraz potrafią ocenić efektywność ekonomiczną zaplanowanych działań ochroniarskich.

Treści nauczania prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich w zakresie kompetencji społecznych pozwalają na krytyczną ocenę postępu naukowego w ochronie roślin w odniesieniu do odpowiedzialności za działania prowadzone w ochronie roślin i kontroli fitosanitarnej, które przekładają się na zdrowie i życie ludzi, jakość produkowanej żywności i stan środowiska naturalnego. Efekty te realizowane są m.in. w ramach przedmiotów: *ochrona upraw przed chwastami*, *ekotoksykologia pestycydów*, *mikroorganizmy toksynotwórcze* (Cz. III Raportu samooceny, Tabela 5).

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Uzupełnienia odniesień efektów modułowych do efektów inżynierskich w sylabusach poszczególnych przedmiotów na obu stopniach kształcenia	Dokumentacja kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna została opracowana zgodnie z Uchwałą nr 13/2019-2020 Senatu UP w Lublinie z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie wytycznych dotyczących przygotowania i doskonalenia programów studiów wyższych w UP w Lublinie oraz Uchwałą nr 59/2020-2021 z dnia 25 czerwca 2021 r. i spełnia obowiązujące w UP w Lublinie wymogi formalne. Obowiązujący wzór sylabusu został przedstawiony w Uchwale nr 59.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Dobór treści programowych

Na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna realizowane są studia II stopnia w formie stacjonarnej. Treści programowe zawarte w planie studiów są spójne z zakładanymi efektami kształcenia/uczenia się oraz z zakładanymi efektami KRK/PRK. Są opisane w sylabusach zajęć, umieszczonych na stronie internetowej Wydziału w zakładce Kształcenie, Opisy modułów (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#opisy_sylabusow). Treści programowe są zróżnicowane i służą osiągnięciu przez studentów założonych efektów uczenia się. Uwzględniają one aktualny stan wiedzy technicznej, technologicznej, jak i praktycznej związanej z zakresem ocenianego kierunku, a także są dostosowane do bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej. Na tworzenie oraz modyfikację programu mają wpływ interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni

(<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>), dzięki temu treści programowe są różnorodne i dostosowane do aktualnych trendów. Treści programowe oferowane na ocenianym kierunku są ściśle powiązane z działalnością wysoko wykwalifikowanych pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych, co wpływa na przekazywanie wiedzy i umiejętności pod kątem ich praktycznego wykorzystania. Wykaz zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową przedstawiono w Tabeli 4 (Część III Raportu samooceny). Weryfikacji efektów uczenia się i treści programowych na kierunku dokonuje Rada Programowa powołana przez JM Rektora i pozytywnie zaopiniowana przez Kolegium Wydziału.

Dobór treści programowych na studiach drugiego stopnia kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna obejmuje 3 grupy przedmiotów: przedmioty podstawowe, kierunkowe i treści specjalistyczne uzupełniające treści kształcenia kierunkowego (przedmioty do wyboru) (zał. 2.1). Do grupy przedmiotów podstawowych zaliczono: *język obcy specjalistyczny* (30 godz. – 2 ECTS), *statystykę i doświadczalnictwo* (20 godz. – 2 ECTS) oraz zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych do wyboru (75 godz. – 5 ECTS). Treści programowe zawarte w przedmiotach humanistyczno-społecznych (*bioetyka, GMO aspekt społeczny, zasady i techniki pracy doradcy, prowadzenie działalności gospodarczej, pozyskiwanie funduszy UE na przedsięwzięcia w rolnictwie*) są istotne z punktu widzenia przyszłej pracy zawodowej absolwentów kierunku. Grupa przedmiotów kierunkowych zapewnia realizację treści związanych z ochroną roślin oraz kontrolą fitosanitarną. Obejmują one kształcenie w zakresie: *identyfikacji czynników infekcyjnych, identyfikacji szkodników roślin, żywienia roślin a ich odporności, ochrony roślin przed zjawiskami pogodowymi, organizacji kontroli fitosanitarnej, zrównoważonej ochrony roślin, ochrony upraw przed chwastami, monitoringu i systemu wspomagania decyzji, ekologii agrofagów, organizmów pożytecznych, prawa i ekonomiki w ochronie roślin, ekotoksykologii pestycydów, mechanizmów odporności roślin na agrofagi oraz mikroorganizmów toksynotwórczych*. Przedmioty kierunkowe do wyboru tzw. fakultatywne (6 bloków) pozwalają na realizację treści zgodnych z zainteresowaniami studenta. Studenci mogą wybierać spośród szerokiej gamy przedmiotów, tj.: *entomologia sanitarna i mykobiota pomieszczeń, interakcje owady-środowisko, sanitarna entomologia, rolnictwo ekologiczne, rolnictwo zrównoważone, ochrona upraw małoobszarowych, ochrona upraw specjalnych, ochrona drzew i krzewów leśnych, ochrona roślin ozdobnych, ochrona roślin rolniczych, ochrona roślin przemysłowych, ochrona owoców rolnych, communities of insects, consulting in plant protection*. Program studiów uwzględnia moduły *seminarium dyplomowe 1 i 2*, wspomagające studentów w przygotowaniu pracy dyplomowej magisterskiej. Warto zaznaczyć, że studenci w ramach pracy własnej, a także przygotowania pracy magisterskiej mają do dyspozycji nowoczesną Bibliotekę Uniwersytecką dającą dostęp do książek i czasopism krajowych oraz zagranicznych. Pomocnym narzędziem jest także cyfrowy dostęp do wydawnictw.

W trakcie toku studiów na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna realizowane są obowiązkowe zajęcia z *języka obcego* (do wyboru: *angielski, niemiecki, francuski, rosyjski*) w formie lektoratów. Student podczas rekrutacji na studia dokonuje wyboru języka obcego, a za realizację zajęć odpowiedzialni są pracownicy Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie. Student doskonali umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Umiejętność w zakresie biegłego posługiwania się językiem obcym oraz stosowania fachowej terminologii studenci mogą również rozwijać wybierając przedmioty do wyboru prowadzone w języku angielskim.

Treści programowe zajęć na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna są zgodne z efektami uczenia się i uwzględniają najnowsze trendy oraz osiągnięcia nauki, w dyscyplinie rolnictwo

i ogrodnictwo, do której został przyporządkowany oceniany kierunek. Treści programowe i tematyka zajęć są nieodłącznie związane z działalnością naukową kadry prowadzącej zajęcia, a realizowany program jest spójny z aktualnym stanem wiedzy oraz aktualnymi trendami rynkowymi, co pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Kadra naukowo-dydaktyczna odpowiadająca za realizację zajęć na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna posiada duże doświadczenie praktyczne, a także bogaty dorobek naukowy, który jest z powodzeniem wykorzystywany w procesie dydaktycznym. Treści kształcenia są uzupełniane i modyfikowane w odpowiedzi na potrzeby interesariuszy zewnętrznych (Rada Interesariuszy) i wewnętrznych (studentów i pracowników, Rada Programowa) oraz osób prowadzących poszczególne zajęcia na kierunku. Rozmowy ze studentami kierunku i ankiety przeprowadzone w 2021 r. zaowocowały udoskonaleniem programu studiów (zał. 2.2. - <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/04/RO.pdf>).

Nauczyciel akademicki odpowiedzialny za dany moduł odpowiada za dobór treści programowych dla danego przedmiotu.

Dobór metod kształcenia

Studenci studiów II stopnia kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna zapoznają się z treściami kształcenia na zajęciach dydaktycznych, które są prowadzone w formie wykładów oraz ćwiczeń audytoryjnych, laboratoryjnych oraz terenowych. Wykłady realizowane są w formie informacyjnej lub problemowej z wykorzystaniem technik wizualnych tj. rzutników, projektorów multimedialnych, prezentacji multimedialnych i filmów dydaktycznych. Wiedzę, umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne przydatne w przyszłej pracy zawodowej studenci zdobywają uczestnicząc w ćwiczeniach. Ćwiczenia audytoryjne wykorzystują takie metody nauczania, jak: dyskusja, pokaz, prezentacja multimedialna, zadania do samodzielnego rozwiązania, projekt, moderowane dyskusje dydaktyczne, metody kreatywnego nauczania, studium przypadku, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, metody programowe z wykorzystaniem komputera. Ćwiczenia realizowane są również w warunkach laboratoryjnych, w trakcie których wykorzystywane są następujące metody dydaktyczne: nauka technik laboratoryjnych oraz obsługi urządzeń laboratoryjnych i analitycznych, wykonanie eksperymentów i analiza wyników podczas pracy samodzielnej lub grupowej. Ćwiczenia laboratoryjne realizowane na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna służą uzyskaniu przez absolwentów kompetencji magisterskich (Część III Raportu samooceny). W ramach ćwiczeń laboratoryjnych studenci zdobywają wiedzę na temat szkodników i chorób roślin oraz metod i środków ochrony roślin, poznają metody identyfikacji patogenów i szkodników roślin, przygotowują projekty oraz kosztorysy, zdobywając wiedzę i umiejętności niezbędne w przyszłej pracy zawodowej. Ćwiczenia terenowe stanowią nieodłączną część programu studiów i umożliwiają wykorzystanie zdobytej wiedzy w praktyce oraz pozwalają na zapoznanie studentów z realiami zawodu.

W ramach zajęć studenci rozwijają techniki komunikacji społecznej poprzez możliwość wygłoszenia przygotowanego samodzielnie lub w grupie referatu lub prezentacji multimedialnej na ustalony temat lub grupowej analizie wybranego problemu z wykorzystaniem różnorodnych metod kreatywnych. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Pozwalają również na prowadzenie eksperymentów badawczych, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, tj.: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań z zastosowaniem metod analizy statystycznej, interpretacji otrzymanych wyników w oparciu o literaturę naukową, których efektem jest realizacja pracy dyplomowej.

Ćwiczenia w ramach lektoratów realizowane są w formie ćwiczeń laboratoryjnych. Mają na celu doskonalenie umiejętności w zakresie mówienia, słuchania, rozumienia, pisanie i czytania. Podczas zajęć z języka obcego wykorzystywane są metody dydaktyczne, tj.: wykład, prezentacja, konwersacja, dyskusja, metoda gramatyczno-tłumaczeniowa (teksty specjalistyczne), metoda komunikacyjna i bezpośrednia, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności komunikowania się. Pozwalają one na swobodne korzystanie z literatury naukowej oraz zasobów internetowych związanych z kierunkiem studiów. Służą do przygotowania pracy dyplomowej oraz mogą być wykorzystywane w pracy zawodowej.

Na seminariach studenci przedstawiają aktualny stan wiedzy w zakresie tematyki związanej z wykonywaną pracą magisterską oraz jej realizacją, a także doskonałą umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, prac pisemnych i dyskusji. Metody stosowane podczas seminariów dyplomowych pozwalają na przygotowanie studentów do prowadzenia działalności zawodowej.

Studenci w trakcie trwania studiów mogą poszerzać swoją wiedzę oraz prowadzić zadania badawcze w ramach pracy w Studenckich Kołach Naukowych (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#kola_naukowe). Przynależność do kół naukowych pozwala studentom na ugruntowanie uzyskanych efektów uczenia, a także poszerzenia zdobytej wiedzy i rozwijanie zakresu zainteresowań. Umiejętności zdobywane przez studentów w trakcie realizacji toku studiów pozwalają im włączać się w badania i projekty prowadzone przez pracowników Wydziału, co przygotowuje ich do pracy badawczej oraz pozwala na zdobycie praktycznych umiejętności. Swoje zainteresowania studenci mogą ukierunkowywać i realizować w kołach naukowych, tj. SKN Ochrony Roślin 'SKOR', SKN Entomologów 'Dorcus', SKN Ogrodników, Międzywydziałowe Koło Naukowe 'Herba Medica', SKN Studenckie Koło Naukowe Architektury Krajobrazu, oraz włączając się w działania Kliniki Roślin, uczestnicząc corocznie w Lubelskim Festiwalu Nauki, w Dniu Otwartym UP, czy w Salonie Maturzystów.

Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

W programie studiów na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna nie przewidziano zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jednak w trakcie trwania pandemii COVID-19, od semestru letniego w roku akademickim 2019/2020, wprowadzono metody kształcenia zdalnego, zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa oraz aktami wewnętrznymi Uczelni (zał. 2.3. - <https://bip.up.lublin.pl/files/biurorektora/2020/115/115.pdf>). W przypadku pandemii, po zamieszczeniu przez Dziekana informacji dotyczących czasowego zdalnego prowadzenia zajęć dydaktycznych na stronie Wydziału, prowadzący zajęcia są zobowiązani do poinformowania starosty roku/grupy o szczegółach przeprowadzenia zajęć zdalnych w celu przekazania tej informacji każdemu uczestnikowi zajęć. Zajęcia realizowane w formie zdalnej odbywają się zgodnie z rozkładami zajęć umieszczonymi na stronach internetowych Wydziału. Zajęcia odbywają się za pomocą platformy edukacyjnej MS Teams. Wszyscy nauczyciele przeszli obowiązkowe szkolenie z zakresu obsługi i wykorzystania platformy edukacyjnej dla nauczycieli akademickich Eduportal (<https://platformaeducacyjna.up.lublin.pl/Logowanie>), a także mieli możliwość skorzystania ze szkolenia w zakresie obsługi i wykorzystania platformy komunikacyjnej MS Teams. Stały dostęp do materiałów szkoleniowych jest możliwy na stronie: <https://up.lublin.pl/centruminformatyki/eduportal/>. Studenci mają zapewnioną możliwość uczestnictwa w zajęciach dydaktycznych realizowanych z wykorzystaniem środków i technik kształcenia na odległość poprzez dostęp do platformy komunikacyjnej MS Teams i platformy edukacyjnej Eduportal.

Na stronie Wydziału i na stronie Uczelni (w zakładce Student) znajduje się link do instrukcji posługiwania się dostępnymi platformami edukacyjnymi oraz kontakt do help-desk (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/>). Studenci otrzymują również narzędzia on-line i loginy do paneli wspierających proces nauki w formie zdalnej między innymi: panel Wirtualnej Uczelni pozwalający na śledzenie swojego toku studiów, panel Microsoft 365 umożliwiający dostęp do pakietu Office (w tym Teams), panel Eduportal, panel użytkownika Biblioteki Głównej, panel Biura Karier (<https://up.lublin.pl/centruminformatyki/eduportal/>; <https://up.lublin.pl/edukacja/dostepy-zdalne-dla-studentow/>). Po odwołaniu stanu pandemii na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna nie są prowadzone zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Nauczyciele akademicy umożliwiają studentom kontakt e-mailowy. Ma on na celu przekazywanie oraz wymianę informacji organizacyjnych, pomoc w rozwiązywaniu problemów, co jest ważne dla studentów uzdolnionych lub z niepełnosprawnościami oraz w innych przypadkach określonych w Regulaminie studiów UP w Lublinie.

Na początku każdego semestru pracownicy dydaktyczni i badawczo-dydaktyczni są zobowiązani do wyznaczenia terminów konsultacji. Rozkład konsultacji jest dostępny w poszczególnych jednostkach i na stronie internetowej.

W celu dostosowania procesu uczenia do zróżnicowanych potrzeb, studenci mogą ubiegać się o indywidualną organizację studiów (IOS). Dziekan Wydziału w uzasadnionych przypadkach może wyrazić zgodę na IOS zgodnie z regulaminem studiów UP w Lublinie, co umożliwi studentom pewną elastyczność w realizacji procesu kształcenia (zał. 2.4 - <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf>). O IOS może ubiegać się student, który: wyróżnia się w działalności samorządowej, kulturalnej lub sportowej, studiuje na dwóch lub więcej kierunkach studiów, odbywa część studiów w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych, znajduje się w wyjątkowo trudnej sytuacji życiowej, jest osobą z niepełnosprawnością, a także w przypadku studiów stacjonarnych - studentka w ciąży oraz student będący rodzicem. Uczestnictwo w zajęciach, terminy zaliczeń i przystępowania do egzaminów ustalają prowadzący poszczególne zajęcia, a zatwierdza Dziekan.

W Uczelni utworzono Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, którego celem jest zapewnienie pomocy studentom z niepełnosprawnościami. Budynek uczelni są wyposażone w infrastrukturę (podjazdy, windy) umożliwiającą osobom z niepełnosprawnościami poruszanie się w budynkach. W Bibliotece Głównej UP w Lublinie zostały przygotowane specjalne stanowiska do pracy dedykowane dla osób z niepełnosprawnościami. W celu zwiększenia dostępności oferty kształcenia dla studentów z niepełnosprawnościami UP w Lublinie zapewnia asystentów lub tłumaczy języka migowego, wypożyczalnię sprzętu, poradę i pomoc psychologa, uczestnictwo w zajęciach sportowych w celu poprawy kondycji oraz lektoratów z języków obcych. Wszelkie informacje o możliwych formach wsparcia i udogodnieniach zawarte są na stronie internetowej: <https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnosprawnoscia/>. Aby zapewnić wsparcie utworzono stanowisko Pełnomocnika do spraw osób z niepełnosprawnościami (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnosprawnoscia/kontakt/>). Ponadto studentom z niepełnosprawnościami mogą być udzielane indywidualne konsultacje.

Studentom udzielane jest również wsparcie socjalne zgodnie z uregulowaniami ogólnouczelnianymi (zał. 2.5 - <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/04/Regulamin.pdf>).

Harmonogram i realizacja programu studiów

Harmonogram realizacji studiów na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna wynika bezpośrednio z programu studiów dostępnego na stronie internetowej wydziału w zakładce Kształcenie (zał. 2.1 - https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#plany_studiow). Program studiów na ocenianym kierunku jest systematycznie udoskonalany. Mają na to wpływ uwarunkowania prawne oraz konsultacje z nauczycielami, studentami oraz interesariuszami zewnętrznymi. Wskaźniki dotyczące programu studiów ocenianego kierunku zestawiono w Tabeli 3 (Część III Raportu samooceny). Harmonogram realizacji studiów uwzględnia zajęcia lub grupy zajęć wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i/lub innych osób. Dotyczy to wszystkich form zajęć: wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne, terenowe.

Studia stacjonarne drugiego stopnia na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna realizowane są jako studia stacjonarne drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim i kończą się egzaminem dyplomowym i uzyskaniem tytułu magistra. Trwają 3 semestry. Pierwszy semestr trwa 13 tygodni, natomiast drugi i trzeci po 15 tygodni, bez sesji egzaminacyjnej. W trakcie pierwszego 13 tygodniowego semestru godzina dydaktyczna trwa 52 min. (zał. 2.4 - <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf>).

Łączna liczba godzin wynikająca z harmonogramu studiów II stopnia wynosi 910, a łączna liczba punktów ECTS konieczna do osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się i ukończenia studiów wynosi 90, z czego 46 punktów ECTS student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczyciela co stanowi 51% wszystkich punktów ECTS (Część III Raportu Samooceny, Tabela 3). Liczba punktów ECTS jaką student musi osiągnąć, aby zaliczyć poszczególne semestry wynosi 29 w pierwszym i drugim semestrze oraz 32 w trzecim semestrze studiów. Program studiów zakłada równomierne obciążenie studenta pracą. Przedmioty kierunkowe oraz specjalistyczne uzupełniające treści kształcenia kierunkowego (przedmioty do wyboru) i realizowane są przez cały cykl kształcenia. Program studiów na kierunku obejmuje zajęcia i grupy zajęć związane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni (Część III Raportu samooceny, Tabela 4). Łączna liczba punktów ECTS przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek wynosi 84 ECTS. Przedmioty do wyboru stanowią 42 punktów ECTS, co wynosi 30% ogólnej liczby punktów ECTS. Student wybiera 3 z 6 zajęć z grupy przedmiotów humanistyczno- społecznych (5 ECTS), język obcy (angielski, niemiecki, francuski lub rosyjski) (2 ECTS), 6 z 14 zajęć kierunkowych (17 ECTS). Do tej grupy zaliczono także seminarium dyplomowe 1 i seminarium dyplomowe 2 (3 ECTS) oraz pracę magisterską i egzamin dyplomowy (15 ECTS). Kształcenie w zakresie znajomości języka obcego specjalistycznego jest przewidziane w semestrze pierwszym. Również w pierwszym semestrze studenci wybierają temat i promotora pracy dyplomowej.

Dobór form zajęć, liczebność grup studenckich, organizacja procesu kształcenia

Formy zajęć są zróżnicowane i obejmują wykłady, ćwiczenia laboratoryjne i audytoryjne, zajęcia terenowe, seminaria i lektoraty. Struktura zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych II stopnia, kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna przedstawia się następująco:

- wykłady 365 godzin (40,1% godzin ogółem)
- ćwiczenia 545 godzin (59,9%) w tym:
  - ćwiczenia audytoryjne 230 godzin (25,3% godzin ogółem)
  - ćwiczenia laboratoryjne 275 godzin (30,2% godzin ogółem)
  - ćwiczenia terenowe 40 godzin (4,4% godzin ogółem).

Proporcja godzin ćwiczeń laboratoryjnych i audytoryjnych ujętych w planie studiów kierunku wynika z Uchwały nr 13/2019-2020 Senatu UP w Lublinie z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie

wytucznych dotyczących przygotowania i doskonalenia programów studiów wyższych w UP w Lublinie (zał. 2.6 - <https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202019-2020/013/13 - prog. stud.pdf>) oraz Uchwały nr 59 /2020-2021 Senatu UP w Lublinie z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie wytycznych dotyczących przygotowania i doskonalenia programów studiów wyższych w UP w Lublinie (zał. 2.6a - <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/07/Zmiana-do-uchwaly-nr-13.pdf>).

Liczebność grup studenckich jest dostosowana do specyfiki zajęć, treści programowych, a także założonych efektów uczenia się. Liczebność grup jest uwarunkowana koniecznością zachowania zasad BHP, dostępności do aparatury oraz efektywnej pracy studentów podczas zajęć. Liczebność grup studenckich reguluje Zarządzenie nr 84 Rektora UP w Lublinie z dnia 14 września 2021 r. w sprawie liczebności studenckich grup dydaktycznych (zał. 2.7. - <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/09/z-84-2021.pdf>). Zgodnie z powyższym dokumentem liczebność studenckich grup dydaktycznych powinna wynosić 30-34 osoby w przypadku ćwiczeń audytoryjnych i terenowych oraz 15-17 osób w trakcie ćwiczeń laboratoryjnych, lektoratów z języków obcych, a także seminariów dyplomowych.

W roku akademickim 2023/24 na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna studia podjęło 13 studentów. W związku z powyższym wszystkie formy zajęć realizowane są w 1 grupie (zał. 2.8 - https://up.lublin.pl/edukacja/student/dydaktyka/#grupy_studenckie).

Rektor UP w Lublinie ustala organizację roku akademickiego, co najmniej na 3 miesiące przed rozpoczęciem roku akademickiego. Wszelkie informacje o organizacji roku akademickiego są dostępne na stronie internetowej Działu Organizacji i Toku Studiów (zał. 2.9 - <https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2023/03/zal.-nr-1-organizacja-roku-akademickiego-2023-2024.pdf>). Szczegółowy rozkład zajęć dydaktycznych podawany jest do wiadomości co najmniej na dwa tygodnie przed rozpoczęciem semestru po zatwierdzeniu przez Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki. Rozkład zajęć może ulec minimalnym zmianom na wniosek studentów, po uprzedniej akceptacji przez osobę odpowiedzialną za dany przedmiot oraz Dziekana. Szczegółowy rozkład zajęć dla studentów I roku studiów stacjonarnych drugiego stopnia jest zamieszczany na stronie internetowej wydziału w zakładce Kształcenie, Rozkłady zajęć. Na wniosek studentów reprezentowanych przez starostę roku po akceptacji osoby odpowiedzialnej za zajęcia oraz Dziekana harmonogram zajęć może ulec niewielkim zmianom. Harmonogramy zajęć dla studentów studiów kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna obowiązujące w semestrze letnim roku akademickiego 2023/2024 podano w zał. 2.10 (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#rozklady_zajec).

Organizacja roku akademickiego określa termin zimowej i letniej sesji egzaminacyjnej oraz sesji poprawkowej (trwające nie krócej niż jeden lub dwa tygodnie każda), terminy ferii zimowych i wiosennych oraz wakacji letnich trwających łącznie nie krócej niż sześć tygodni (wakacje letnie powinny trwać nieprzerwanie co najmniej dwa tygodnie). Sesja egzaminacyjna trwa nie krócej niż 1-2 tygodnie każda (zał. 2.4 - <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf>).

Program i organizacja praktyk zawodowych

Na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna nie jest realizowana praktyka zawodowa. Studenci konfrontują zdobytą wiedzę w trakcie zajęć ze szczególnym uwzględnieniem ćwiczeń terenowych z przedmiotów: *identyfikacja czynników infekcyjnych, identyfikacja szkodników, organizacja kontroli fitosanitarnej, zrównoważona ochrona roślin, organizmy pożyteczne, ekotoksykologia pestycydów, ochrona roślin rolniczych/ochrona roślin przemysłowych*, w trakcie których mają możliwość wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce i zapoznania się z realiami wybranego zawodu. Podczas realizacji ćwiczeń laboratoryjnych nabywają również umiejętności

praktycznych, technik i obsługi urządzeń laboratoryjnych, co z powodzeniem mogą wykorzystać w przyszłej pracy zawodowej.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	W pracach inżynierskich o charakterze projektowym należy zwiększyć udział części projektowej w stosunku do przeglądu literatury.	Aktualnie na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna kształcenie realizowane jest wyłącznie na drugim stopniu kształcenia.
2.	W pracach dyplomowych o charakterze eksperymentalnym zaleca się szersze wykorzystanie narzędzi analizy statystycznej.	W pracach dyplomowych magisterskich realizowanych na ocenianym kierunku jednym z wymagań dotyczących opracowania wyników badań jest wykorzystanie metod matematycznych i statystycznego opracowania wyników (zalecenia opracowane przez Radę Programową kierunku).
3.	Poszczególne treści modułów należy przyporządkować do kompetencji inżynierskich.	Dokumentacja kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna została opracowana zgodnie z Uchwałą nr 13/2019-2020 Senatu UP w Lublinie z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie wytycznych dotyczących przygotowania i doskonalenia programów studiów wyższych w UP w Lublinie oraz Uchwałą nr 59/2020-2021 z dnia 25 czerwca 2021 r. i spełnia obowiązujące w UP w Lublinie wymogi formalne. Obowiązujący wzór sylabusu został przedstawiony w Uchwale nr 59.
4.	Należy zweryfikować moduły pod względem liczby „innych godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela”, w niektórych modułach liczba tych godzin jest zbyt duża.	W czasie doskonalenia programu studiów kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna zweryfikowano moduły pod względem liczby „innych godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela”.
5.	W planach studiów należy umieścić całkowitą liczbę godzin pracy studenta umożliwiającą osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia oraz liczbę innych godzin kontaktowych tj. godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego poza zajęciami zorganizowanymi.	Dokumentacja kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna została opracowana zgodnie z Uchwałą nr 13/2019-2020 Senatu UP w Lublinie z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie wytycznych dotyczących przygotowania i doskonalenia programów studiów wyższych w UP w Lublinie oraz Uchwałą nr 59/2020-2021 z dnia 25 czerwca 2021 r. i spełnia obowiązujące w UP w Lublinie wymogi formalne.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia. Zasady rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego i drugiego stopnia, na dany rok akademicki, są zatwierdzane na posiedzeniu Senatu UP w Lublinie i ogłaszane na stronie internetowej UP (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/niezbednik-kandydata/>). Warunki, tryb oraz terminy rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich w UP w Lublinie, w roku akademickim 2023-2024 określa Uchwała nr 56/2021-2022 Senatu UP w Lublinie z dnia 24 czerwca 2022 r. (zał. 3.1 - <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/06/Uchwala-nr-56.pdf>).

Informacje dotyczące wymagań stawianych kandydatom, warunkach rekrutacji na studia oraz kryteriach kwalifikacji dostępne są na głównej stronie internetowej Uczelni w zakładce Rekrutacja (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/>), natomiast informacje dla kandydatów dotyczące kierunku są zamieszczone w zakładce Rekrutacja/ Studia pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite magisterskie od A do Z (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/studia-i-ii-stopnia-oraz-jednolite-magisterskie/>; [ochrona roślin i kontrola fitosanitarna II stopnia \(up.lublin.pl\)](https://up.lublin.pl/ochrona-roslin-i-kontrola-fitosanitarna-ii-stopnia-up.lublin.pl)), jak również na stronie Wydziału w zakładce Kierunki studiów (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/kierunki-studiow/>).

Rekrutacja na studia na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna prowadzona jest, podobnie jak na inne kierunki studiów w UP w Lublinie, z wykorzystaniem Systemu Internetowej Rekrutacji Kandydatów, w którym kandydaci dokonują rejestracji na wybrany kierunek oraz formę studiów (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/rekrutacjanastudia/>; <https://irk.up.lublin.pl/irk/irk/strony/rejestracijakandydata.html>).

Oferta kształcenia na studiach drugiego stopnia na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna kierowana jest do absolwentów posiadających dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia z tytułem zawodowym inżyniera w zakresie ochrona roślin i kontrola fitosanitarna, medycyna roślin lub pokrewnym, np.: rolnictwo, ogrodnictwo, zielarstwo i fitoprodukty, leśnictwo, ochrona środowiska lub innym, posiadających kompetencje zgodne z wymogami szeroko pojętej ochrony roślin. Za kierunek pokrewny inżynierski uznaje się kierunek kończący się nadaniem tytułu zawodowego inżyniera (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/rekrutacjanastudia/kryteria-przyjec-ii-stopien/>). Kandydaci, którzy ubiegają się o przyjęcie w tym trybie składają deklarację dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia drugiego stopnia, którzy ukończyli kierunek pokrewny na studiach pierwszego stopnia. W weryfikacji polegającej na porównaniu programów pierwszego stopnia studiów kierunku ukończonego oraz wybranego uczestniczy przewodniczący oraz członkowie Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej. Po jej zakończeniu wyznaczane są przedmioty z pierwszego stopnia studiów, które kandydat powinien uzupełnić w ciągu dwóch pierwszych semestrów na studiach stacjonarnych. w wymiarze nie przekraczającym 24 ECTS (z czego 16 punktów ECTS studenci realizują bez odpłatności, a w przypadku wyższej liczby punktów ECTS odpowiadających koniecznym do uzupełnienia efektom uczenia się studenci wnoszą opłatę określoną w odrębnych przepisach). O przyjęcie na pierwszy rok studiów drugiego stopnia mogą ubiegać się również osoby, które uzyskały dyplom uczelni zagranicznej potwierdzający ukończenie studiów wyższych tego samego kierunku lub kierunku pokrewnego. Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia stacjonarne drugiego stopnia podlegają rekrutacji na semestr letni.

Przyjęcia kandydatów na studia drugiego stopnia, w ramach ustalonego dla kierunku limitu miejsc, odbywają się na podstawie liczby punktów uzyskanych w postępowaniu kwalifikacyjnym, zestawionych na liście rankingowej przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną. W postępowaniu rekrutacyjnym uwzględniany jest dyplom oraz średnia ocen ze studiów. Tok postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na I rok studiów drugiego stopnia (studia stacjonarne i niestacjonarne) w roku akademickim 2023/2024 został przedstawiony na stronie UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/rekrutacjanastudia/kryteria-przyjec-ii-stopien/>).

Liczba kandydatów przyjmowanych na pierwszy rok studiów na kierunku definiowana jest w oparciu o zasoby naukowo-dydaktyczne Wydziału, wyniki poprzednich naborów, statystyki odsiewu studentów itp. Zgodnie z Uchwałą nr 31/2022-2023 Senatu UP w Lublinie, z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie określenia liczby miejsc na pierwszym roku na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich w UP w Lublinie na rok akademicki 2023-2024 (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/04/Uchwala-nr-31.pdf>), liczba miejsc na pierwszym roku studiów stacjonarnych drugiego stopnia na ocenianym kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna wynosi 30.

Zasady, warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych na innej uczelni wyższej, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów są spójne i przejrzyste, określone Regulaminem studiów UP w Lublinie (§ 8, § 10) i opublikowane na stronie uczelni: (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf>). Student innej uczelni, w tym także zagranicznej, jak również innego kierunku studiów macierzystej uczelni, po zaliczeniu co najmniej pierwszego semestru, może zostać przyjęty na studia na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna za zgodą Dziekana przyjmującego, w przypadku ocenianego kierunku Dziekana Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu. Student, który ubiega się o przeniesienie ma obowiązek złożyć wniosek do Dziekana wydziału przyjmującego wraz z uzasadnieniem, zaopiniowany przez Dziekana wydziału, z którego zamierza się przenieść oraz dokumentami poświadczającymi dotychczasowe wykształcenie i przebieg studiów, w tym zaświadczenie potwierdzające status studenta i informujące o wypełnieniu wszystkich obowiązków wynikających z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszcza i ponadto spełnia wymagania rekrutacyjne na ocenianym kierunku. Dziekan wydziału przyjmującego stwierdza zbieżność uzyskanych przez studenta efektów uczenia się z efektami określonymi w programie studiów wybranego kierunku w jednostce przyjmującej oraz przypisuje studentowi za osiągnięte poza jednostką efekty uczenia się, taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć w jednostce przyjmującej. W przypadku stwierdzenia różnic programowych, w liczbie nie większej niż 24 punkty ECTS (w przypadku przeniesienia na II semestr liczba punktów ECTS odpowiadająca niezrealizowanym efektom uczenia się nie może być większa niż 12), Dziekan wyznacza przedmioty w celu uzupełnienia brakujących w programie efektów uczenia się. Realizacja przedmiotów uzupełniających odbywa się w trakcie pierwszych dwóch semestrów po przeniesieniu.

Studenci mogą realizować część programu studiów poza UP w Lublinie, w innej uczelni polskiej lub zagranicznej, w szczególności na podstawie porozumień międzyuczelnianych wynikających z uczestnictwa UP w Lublinie w krajowych (MOST-AR) (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/mostar/>) lub międzynarodowych programach wymiany studentów (program ERASMUS+) (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>). Realizacja określonej części programu

studiów poza macierzystą uczelnią odbywa się za zgodą Dziekana według procedur obowiązujących dla poszczególnych programów.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Zgodnie z Regulaminem Studiów UP w Lublinie (§ 19) organizację potwierdzania efektów uczenia się określa Uchwała Senatu i obejmuje: 1) zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się; 2) sposób powoływania i tryb działania komisji weryfikujących efekty uczenia się. Ogólne zasady i warunki potwierdzania efektów uczenia (PEU) uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów oraz powoływania i sposobu działania komisji weryfikujących efekty uczenia określa Uchwała nr 69/2018-2019 Senatu UP w Lublinie z dnia 24 maja 2019 r. w sprawie zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się oraz powoływania i sposobu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się w UP w Lublinie (zał. 3.2). Zasady, warunki i tryb PEU określa Załącznik do ww. Uchwały (https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202018-2019/069/zalacznik_do_69.pdf).

Efekty uczenia się można potwierdzić, jeżeli kierunek posiada pozytywną ocenę jakości kształcenia albo uczelnia posiada kategorię naukową A+, A albo B+ w zakresie dyscypliny albo dyscypliny wiodącej, do której przyporządkowany jest ten kierunek studiów. Liczba studentów przyjętych w wyniku PEU nie może przekraczać 20% ogólnej liczby studentów na tym kierunku, poziomie i profilu. Weryfikacji efektów uczenia się dokonują: komisje ds. weryfikacji efektów uczenia się powoływane przez Pełnomocnika Dziekana ds. PEU oraz Uczelniana Komisja Odwoławcza ds. potwierdzania efektów uczenia się powoływana przez Rektora na czas kadencji. PEU przeprowadza się na poziomie modułów zajęć dydaktycznych. Uznanie efektów uczenia się dla danego modułu zajęć następuje w przypadku ich potwierdzenia w odniesieniu do wszystkich efektów uczenia się zdefiniowanych dla tego modułu. W przypadku decyzji pozytywnej PEU skutkuje zaliczeniem określonej liczby punktów ECTS przypisanej w programie studiów modułom zajęć, dla których efekty uczenia się zostały potwierdzone efektami uczenia się kandydata. W wyniku PEU studentowi można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej określonemu poziomowi kształcenia na danym kierunku. Kandydat może zapoznać się z ogólnymi zasadami dotyczącymi PEU zamieszczonymi na stronie internetowej Uczelni oraz skontaktować się z konsultantem, który pełni rolę pierwszego kontaktu w procedurze PEU na poziomie Uczelni. Konsultant wyjaśnia kandydatowi zasady, warunki i tryb postępowania przy potwierdzaniu efektów uczenia się, weryfikuje spełnienie warunków formalnych, wstępnie rozpoznaje kierunki, poziomy i profile, dla których efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone, wskazuje sposób postępowania w procedurze PEU (https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202018-2019/069/zalacznik_do_69.pdf).

Do tej pory nie korzystano z tej formy potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania na drugim stopniu studiów

Zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania są ogólnie dostępne na stronach internetowych Uczelni. Warunki i tryb dyplomowania są określone w Regulaminie studiów UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf>) w punktach: praca dyplomowa (od § 33 do § 38) i egzamin dyplomowy (od § 39 do § 44) oraz w przyjętych na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu zasadach dyplomowania określonych w zakładce Kształcenie - Egzamin dyplomowy (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#egzamin_dyplomowy).

Na studiach II stopnia pracę dyplomową przygotowaną w formie papierowej i elektronicznej stanowi praca magisterska. Praca magisterska, pod względem merytorycznym i formalnym, powinna być wykonana zgodnie z wymogami obowiązującymi na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#egzamin_dyplomowy) oraz wytycznymi dla kierunku, które zostały opracowane przez Radę Programową kierunku i są dostępne na stronie internetowej Wydziału. Tematy prac magisterskich są ustalane na pierwszym semestrze studiów. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej uwzględniana jest problematyka badawcza jednostki dydaktycznej, w której zatrudniony jest promotor. Tematy prac są zatwierdzane pod względem zgodności z profilem kierunku kształcenia przez przewodniczącego Rady Programowej. Prace magisterskie obejmują część teoretyczną opartą na dostępnym piśmiennictwie oraz część badawczą na podstawie badań przeprowadzonych samodzielnie przez studentów z uwzględnieniem odpowiednich metod badawczych i statystycznych. W pracach tego typu wymagana jest również umiejętność logicznego wnioskowania. Spełnienie warunków dotyczących właściwego doboru metod badawczych i statystycznych jest podstawą do oceny osiągnięcia przez dyplomantów kompetencji inżynierskich.

Oceny pracy dyplomowej magisterskiej dokonuje nauczyciel akademicki kierujący pracą oraz jeden recenzent powołany przez Dziekana spośród nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego (§ 37 Regulaminu studiów). Na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu na promotorów prac magisterskich powołuje się również nauczycieli ze stopniem doktora, którzy posiadają dorobek naukowy lub doświadczenie zawodowe związane z tematem pracy, jednak w takiej sytuacji na recenzenta jest wyznaczany nauczyciel ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem profesora.

Student może przystąpić do egzaminu dyplomowego po udokumentowanym zaliczeniu wszystkich semestrów oraz uzyskaniu pozytywnej opinii i recenzji pracy dyplomowej magisterskiej, a także pozytywnym wyniku badania w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym potwierdzonym odpowiednim raportem z systemu i podpisanym przez promotora pracy. Egzamin dyplomowy na ocenianym kierunku jest egzaminem ustnym i stanowi sprawdzian wiedzy studentów związanej z kierunkiem ochrona roślin i kontrola fitosanitarna oraz tematem pracy dyplomowej, odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana zgodnie z § 41 Regulaminu studiów (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf>). W skład Komisji wchodzi: Dziekan lub Prodziekan lub też osoba wyznaczona przez Dziekana jako przewodniczący, nauczyciel akademicki kierujący pracą i recenzent. Egzamin dyplomowy przebiega zgodnie z zasadami zamieszczonymi na stronie Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#egzamin_dyplomowy). Egzamin składa się z prezentacji pracy dyplomowej przez studenta, przedstawienia oceny pracy przez recenzenta i promotora, dyskusji dotyczącej pracy dyplomowej. Podczas egzaminu dyplomowego studenci odpowiadają na trzy pytania wylosowane z puli zagadnień przygotowanych do celów egzaminu dyplomowego oraz weryfikujących wiedzę z zakresu przedmiotów objętych programem studiów na ocenianym kierunku i udostępnianych studentom na stronie internetowej Wydziału (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#egzamin_dyplomowy) lub na pytania sformułowane przez komisję. Treść pytań wraz z ocenami zamieszcza się w protokole.

W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieuzasadnionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego, następuje postępowanie zgodne z Regulaminem studiów, § 43.

Prace dyplomowe w formie pisemnej i elektronicznej przechowywane są przez okres 1 roku w dziekanacie Wydziału, a następnie przekazywane do Archiwum UP w Lublinie i Repozytorium Prac Dyplomowych.

Wynik ukończenia studiów jest sumą uzyskaną przez dodanie: 3/5 średniej ważonej wszystkich ocen z egzaminów i zaliczeń wpisanych do protokołów w okresie studiów i odpowiadającym im punktem ECTS w ramach kierunku, obliczonej zgodnie z § 46 ust. 5 Regulaminu Studiów (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf>), 1/5 oceny pracy dyplomowej i 1/5 oceny egzaminu dyplomowego. W dyplomie ukończenia studiów i w suplementie wpisuje się ostateczny wynik ukończenia studiów według zasady: jeśli uzyskana suma wynosi poniżej 3,20 – dostateczny, od 3,20 do 3,60 – dostateczny plus, od 3,61 do 4,10 – dobry, od 4,11 do 4,50 – dobry plus, 4,51 i powyżej – bardzo dobry. Studenci kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna, na wniosek Dziekana, mogą otrzymać przyznawany przez Rektora Dyplom wyróżniającego się absolwenta, po spełnieniu warunków określonych w § 50 Regulaminu studiów. Po zdaniu egzaminu dyplomowego studenci uzyskują dyplom i tytuł magistra inżyniera.

Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów

Monitorowanie postępów studentów jest realizowane w sposób ciągły przez nauczycieli prowadzących zajęcia i wiąże się z weryfikacją osiągnięcia modułowych i kierunkowych efektów uczenia się, określonych w załączniku do Uchwały nr 40/2021-2022 Senatu UP w Lublinie z dnia 22 kwietnia 2022 r. (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/04/zal.-nr-2-opis-efektow-uczenia-sie-1.pdf>). Jednym z narzędzi monitorowania i oceny postępów studentów kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna jest analiza uzyskanych ocen końcowych z danego modułu. Nauczyciel odpowiedzialny za przedmiot prowadzony na ocenianym kierunku w danym roku akademickim sporządza do 30 września zestawienie ocen końcowych z przedmiotu, które po każdym terminie zaliczenia/egzaminu wpisuje do protokołów. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia w zakresie monitorowania działa zgodnie z instrukcjami Wydziałowymi (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia) i uczelnianymi (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dydaktyka/>). Wyniki analizy umieszczane są w corocznych Raportach Komisji, które znajdują się na stronie internetowej Wydziału w zakładce Kształcenie (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>). W dokumentach tych zawarta jest m.in. weryfikacja stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na podstawie prowadzonej analizy sylabusów wszystkich przedmiotów realizowanych na drugim stopniu studiów oraz struktury ocen w sesji zimowej i letniej danego roku akademickiego. W przypadku modułów, w których udział ocen niedostatecznych przekracza 30% z ostatniego egzaminu lub zaliczenia przedmiotu, rozpoczynana jest procedura naprawcza, a propozycje istotnych zmian w procesie kształcenia są opiniowane przez Kolegium Wydziału. W pozostałych przypadkach osoba odpowiadająca za moduł analizuje poprawność doboru metod efektów uczenia się oraz zasadność oceny (Instrukcja nr 1. Instrukcja weryfikacji efektów uczenia się na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu <https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/1.INSTRUKCJA-WERYFIKACJI-EFEKTOW-UCZENIA-SIE.pdf>).

Wdrożony na Wydziale Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia pozwala na systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie procesu kształcenia na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna, w tym w szczególności doskonalenie programu studiów (zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa) oraz ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów uczenia się na każdym etapie kształcenia.

Monitorowanie liczby kandydatów oraz osób przyjętych na studia w UP w Lublinie dokonuje się na podstawie przygotowywanych dla MEiN/MNiSW corocznych sprawozdań z liczby kandydatów oraz

liczby osób przyjętych na pierwszy rok studiów. Analiza liczby studentów oraz wyników przez nich uzyskiwanych prowadzona jest z wykorzystaniem elektronicznego systemu wspomagającego dokumentację przebiegu studiów, jakim jest system Wirtualna Uczelnia. Na tej podstawie podejmowane są działania dotyczące modyfikacji liczby grup na poszczególnych rocznikach oraz liczby studentów w grupie. Na kierunku prowadzony jest także monitoring zmiany liczby studentów w poszczególnych latach. Zestawienie liczby studentów kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna w poszczególnych latach oraz zestawienie liczby absolwentów przedstawiono w tabelach 1 i 2, w III części Raportu. Obecnie na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna studiuje 13 studentów. Studenci przyjęci na I rok studiów na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna, mogą być skreśleni z listy w sytuacji niepodjęcia studiów lub rezygnacji z nauki w trakcie pierwszego semestru. Najczęściej przyczyną rezygnacji ze studiów są powody osobiste i sytuacja materialna studentów. Inną przyczyną rezygnacji ze studiów jest także podjęcie studiów na innym kierunku. Niemniej jednak w takich sytuacjach, zgodnie z Regulaminem studiów UP w Lublinie student może ubiegać się o przyznanie trybu Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS) za zgodą Dziekana. Jedną z podstaw ubiegania się o IOS jest studiowanie równolegle na co najmniej dwóch kierunkach. IOS może polegać w szczególności na indywidualnym doborze zajęć lub grupy zajęć, metod i form kształcenia, modyfikacji zasad odbywania i zaliczania zajęć pod warunkiem osiągnięcia zakładanych dla przedmiotu efektów uczenia się, modyfikacji tygodniowego harmonogramu zajęć, poprzez wybór grupy zajęciowej i/lub godzin zajęć w sposób umożliwiający realizację obowiązującego programu studiów z dostosowaniem do możliwości czasowych studenta, zmianach terminów egzaminów i zaliczeń w porozumieniu z prowadzącym przedmiot lub zajęcia. W przypadku trudności w toku realizacji przedmiotu, studenci mogą korzystać z konsultacji z nauczycielami akademickimi w formie stacjonarnej lub drogą mailową, czy poprzez aplikację Teams. Jedną z przyczyn nieukończenia studiów przez studentów na drugim stopniu jest także nie złożenie pracy dyplomowej, co w efekcie uniemożliwia przystąpienie do egzaminu dyplomowego.

Większość studentów kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna kończy studia w terminie.

Wszystkie dane liczbowe, jak np.: liczba studentów zaliczających poszczególne semestry, kończących studia, dane kierowane do GUS, czy systemu POL-on są opracowywane przez pracowników dziekanatu. Te informacje również poddawane są analizie, której wyniki służą do wyznaczania konieczności wprowadzania ewentualnych działań naprawczych.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Zasady sprawdzania i weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna regulują rozwiązania przyjęte przez UP w Lublinie dotyczące procesu kształcenia: Regulamin studiów, Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia oraz procedury przyjęte na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, dostępne są w zakładce Jakość kształcenia (zał. 3.3 - https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia).

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się dla zajęć, elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się założonych w poszczególnych modułach realizowanych na danym kierunku studiów określone są w kartach opisu zajęć – sylabusach znajdujących się na stronie Wydziału w zakładce Kształcenie (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#opisy_sylabusow), sporządzonych zgodnie z Uchwałą nr 59/2020-2021 Senatu UP w Lublinie z dnia 25 czerwca 2021 r. (zał. 3.4 - <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/07/Zmiana-do-uchwaly-nr-13.pdf>) i załącznikiem do Uchwały (zał. 3.5 - <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/07/zal.-karta-opisu-zajec-sylabus->

[2021.docx](#)). Studenci informowani są o nich przez nauczyciela akademickiego na pierwszych zajęciach realizowania danego modułu w semestrze.

Zastosowanie konkretnej metody zależy jest od zakładanych efektów uczenia się, a wybór metody zależy od nauczyciela prowadzącego zajęcia. Sposoby dokumentowania osiągnięcia przez studentów założonych w programie efektów uczenia się to, m.in.: prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, testy, projekty, sprawozdania, konspekty, prezentacje, dziennik prowadzącego, prace dyplomowe, protokoły z egzaminu dyplomowego oraz inne materiały. Dokumenty potwierdzające osiągnięcie przez studenta założonych w programie efektów uczenia się są archiwizowane przez nauczycieli w teczkach przedmiotów lub w formie cyfrowej przez okres nie krótszy niż rok po zakończeniu cyklu kształcenia w celu dokonywania cyklicznych przeglądów. Zgodnie z Instrukcją nr 1 WKdsJK, nauczyciele przechowują w teczkach przedmiotów lub w formie cyfrowej wszystkie prace egzaminacyjne i wybrane prace zaliczeniowe (etapowe) oraz dzienniki zajęć. Zaliczenie przedmiotu jest potwierdzone wpisem w elektronicznym protokole (system Wirtualny Dziekanat), a drukowana wersja protokołu zaliczenia przedmiotu jest dostarczana do dziekanatu.

Zasady zaliczenia etapów studiów przez studenta określa Regulamin studiów UP w Lublinie: § 20 Zaliczenie semestru, § 22 Zaliczenie zajęć i § 23-26 Egzamin. Okresem zaliczeniowym jest semestr. Zajęcia wynikające z programu studiów mogą kończyć się egzaminem lub zaliczeniem. Nauczyciel odpowiedzialny za przedmiot w porozumieniu ze starostą roku ustala terminy egzaminów/zaliczeń. Informacja o terminach egzaminów jest podawana do wiadomości studentów najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. W czasie egzaminów i zaliczeń nauczyciele stosują następujące oceny: bardzo dobry (5,0), dobry plus (4,5), dobry (4,0), dostateczny plus (3,5), dostateczny (3,0) i niedostateczny (2,0). Oceny z zaliczeń, sprawdzianów, kolokwiów, ćwiczeń i projektów są udostępniane w sposób najbardziej dogodny dla studentów po uprzednich konsultacjach, m.in. po uzyskaniu zgody studentów i zakodowaniu danych osobowych (numer albumu) na stronie platformy edukacyjnej lub za pomocą e-maila grupowego. Dodatkowo, prowadzący zajęcia wyznaczają godziny konsultacji, podczas których studenci mogą uzyskać szczegółowe informacje na temat swoich postępów w nauce. Informację o wynikach egzaminu/zaliczenia nauczyciel akademicki odpowiedzialny za przedmiot wprowadza do Wirtualnego Dziekanatu, co jest równoznaczne z ogłoszeniem wyników z egzaminu/zaliczenia dla studentów oraz przekazuje prawidłowo wypełniony protokół do dziekanatu w terminie do 5 dni roboczych od daty przeprowadzonego egzaminu/zaliczenia. Studentowi przysługuje prawo wglądu do ocenionej pisemnej pracy egzaminacyjnej w okresie poprzedzającym kolejny termin egzaminu, zaś w przypadku drugiego terminu poprawkowego w okresie 2 tygodni po jego przeprowadzeniu. W przypadku uzyskania na egzaminie/zaliczeniu oceny niedostatecznej, studentowi przysługuje prawo do dwukrotnego przystąpienia do egzaminu/zaliczenia poprawkowego z każdego modułu, przy założeniu, że drugi termin poprawkowy jest ostateczny. Regulamin Studiów UP w Lublinie w § 27 zawiera również uregulowania dotyczące przeprowadzania egzaminów komisyjnych.

Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie przez studenta efektów uczenia się poprzez zaliczenie zajęć przewidzianych w programie studiów, którym przypisano punkty ECTS, w terminach określonych w organizacji roku akademickiego. Student, który uzyskał zaliczenie semestru zostaje zarejestrowany decyzją Dziekana na kolejny semestr.

Ważnym etapem podsumowującym kształcenie jest przygotowanie pracy magisterskiej i jej obrona na egzaminie dyplomowym. Egzamin dyplomowy weryfikuje ostatecznie osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się w zakresie dyscypliny naukowej, do której przyporządkowano kierunek.

Działania prowadzone na rzecz studentów będących osobami z niepełnosprawnościami koordynuje Pełnomocnik Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami w Biurze ds. Osób z Niepełnosprawnościami (<https://up.lublin.pl/universytet/struktura-organizacyjna/>, Pion Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki). Uczelnia gwarantuje tym studentom wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych. Studenci oraz doktoranci z niepełnosprawnościami mają prawo skorzystać ze wsparcia asystenta w czynnościach związanych z nauką, których nie mogą wykonać samodzielnie, w tym pomoc w bibliotece, w przygotowaniu materiałów do zajęć, prac zaliczeniowych i projektów licencjackich, czy inżynierskich (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnosprawnoscia/formy-wsparcia/>). Organizacja i sposób realizacji procesu dydaktycznego, w tym zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się, uwzględniają szczególne potrzeby studentów będących osobami z niepełnosprawnością, informacje te opisano w kryterium 5 i 8.

W sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się, studenci proszą o pomoc opiekuna roku, którego powołuje Dziekan z grona nauczycieli akademickich na cały okres studiów danego rocznika lub bezpośrednio Dziekana/Prodziekana. W sytuacji, gdy zachowanie studenta lub prowadzącego jest nieetyczne lub niezgodne z prawem, sprawa kierowana jest do Rzecznika Dyscyplinarnego (ds. studentów lub ds. nauczycieli akademickich; <https://up.lublin.pl/universytet/wladze/rzecznicy-dyscyplinarni/>).

Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych

W UP w Lublinie do weryfikacji stopnia osiągania efektów uczenia się służą: egzaminy, testy, prace pisemne, prace dyplomowe i egzamin dyplomowy, referaty, projekty, prezentacje, obserwacje i ocena aktywności studentów w pracy indywidualnej, grupowej i dyskusjach, ocena sposobu zadawania pytań i argumentacji oraz umiejętności wyciągania wniosków. Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się są zależne od treści merytorycznych danego przedmiotu oraz form prowadzenia zajęć. Wybór metod dokonywany jest przez prowadzącego zajęcia i przedstawiany studentom na początku semestru. Szczegółowe informacje dotyczące form i metod weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się podane są w sylabusach. W celu sprawdzenia osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna, prowadzący zajęcia stosują następujące sposoby weryfikacji:

- w zakresie wiedzy: pisemne sprawdziany cząstkowe i końcowe w formie testów, pytań otwartych lub zadań problemowych; odpowiedzi ustne. Formy dokumentowania to: archiwizowanie pisemnych prac studentów, oceny i zaliczenia w dzienniku prowadzącego.
- w zakresie umiejętności: sprawdzian praktyczny, np.: z rozpoznawania chorób i uszkodzeń powodowanych przez szkodniki na roślinach z różnych grup użytkowych, sprawdzian praktyczny z metod statystycznych, w tym z wykorzystaniem oprogramowania komputerowego oraz interpretacji wyników; obserwacja studenta podczas wykonywania czynności laboratoryjnych; ocena rozpoznawania struktur morfologicznych patogenów i szkodników roślin itp.; ocena wykonania zadania projektowego, interpretacja uzyskanych przez studenta wyników, wykonywanie referatów tematycznych i prezentacji multimedialnych. Formy dokumentowania to: oceny i zaliczenia odnotowane w dzienniku prowadzącego, w tym m.in.: na podstawie sprawozdań/raportów oddawanych do sprawdzenia w trakcie ćwiczeń; projekty, np. ochrony roślin przed agrofagami, opracowania w formie papierowej lub elektronicznej; prezentacje multimedialne archiwizowane w wersji elektronicznej, ankiety oceniające prezentacje studentów.

- w zakresie kompetencji społecznych: najczęściej oceniane są bezpośrednio na zajęciach i obejmują ocenę umiejętności pracy w grupie; umiejętność komunikacji; odpowiedzialności i przestrzegania zasad obowiązujących w trakcie pracy, np.: w laboratorium; przygotowania do zajęć i bezpośredniej aktywności studenta; ocenę inicjatywy, kreatywności i aktywności na ćwiczeniach; ocenę prac pisemnych; ocenę prowadzenia prezentacji; ocenę argumentowania, udziału w dyskusji, formułowania opinii i sposobu wypowiedzania się itp. Główną formą dokumentowania są oceny i zaliczenia odnotowane w dzienniku prowadzącego.

Na studiach drugiego stopnia studenci doskonałą umiejętność wykorzystania technik informacyjno-komunikacyjnych, między innymi poprzez wykonywanie prezentacji multimedialnych w ramach realizacji zajęć z różnych przedmiotów, zwłaszcza seminarium dyplomowego, a także poprzez wykonywanie obliczeń, przygotowanie tekstu oraz dokumentacji uzyskanych wyników badań (tabele, wykresy) w ramach pracy magisterskiej. W przypadku przedmiotów realizowanych z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych oceniane są umiejętności z zakresu obsługi programów komputerowych, np. w zakresie wspomagania decyzji w ochronie roślin, edytorów tekstu i programów wykorzystywanych w statystyce.

Kompetencje językowe studenci osiągają przez udział w dyskusjach, konwersacjach, wykonując prezentacje i studiując teksty specjalistyczne metodą gramatyczno-tłumaczeniową. Lektorzy duży nacisk kładą na doskonalenie umiejętności komunikowania się. Nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości specjalistycznego języka obcego sprawdzane jest na lektoratach z wybranego języka. Kompetencje językowe w zakresie wiedzy weryfikowane są poprzez ocenę prac pisemnych na zajęciach. W zakresie umiejętności są to oceny z wypowiedzi ustnych na zajęciach oraz sprawdziany pisemne ze znajomości i umiejętności stosowania słownictwa specjalistycznego, a kompetencje społeczne są oceniane poprzez przygotowanie i aktywność na zajęciach. Dodatkowo studenci mogą wybrać fakultety w języku angielskim, które potwierdzą opanowanie przez nich języka obcego. Znajomość języka ma bardzo duże znaczenie dla właściwego wyboru i korzystania z bibliografii obcojęzycznej, w tym przy przygotowaniu pracy magisterskiej.

Sposoby weryfikacji założonych efektów uczenia się w poszczególnych modułach, określone są w kartach opisu zajęć - sylabusach. Zaleca się stosowanie poniższego ramowego systemu oceny studentów:

a) przedmioty kończące się zaliczeniem/egzaminem – zaliczenie/egzamin może mieć formę pisemną lub ustną (również w uzasadnionych przypadkach z wykorzystaniem infrastruktury technologicznej np. Eduportal, MS Teams etc.). O formie egzaminu oraz sposobie zaliczenia prowadzący ma obowiązek poinformować studentów w trakcie pierwszych zajęć z przedmiotu, dotyczy to również kształcenia na odległość. W przypadku formy ustnej egzaminu/zaliczenia (również w formie zdalnej), egzaminator jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji zawierającej: imię i nazwisko studenta, numery zadanych pytań z listy lub treści zadawanych pytań i oceny z każdego pytania, a w przypadku prowadzenia egzaminu/zaliczenia na odległość student powinien mieć włączony mikrofon i kamerę. W przypadku przedmiotów realizowanych wyłącznie w formie wykładów ocena końcowa wystawiana jest na podstawie wyników pisemnego egzaminu/zaliczenia końcowego, w tym także w formie opracowania projektu lub prezentacji tematycznej oraz obecności na wykładach. W części realizowanych modułów efekty uczenia się weryfikuje ocena z egzaminu oraz wyniki pracy studenta w trakcie semestru (m.in. prace okresowe, aktywność na zajęciach, referaty, projekty, prace pisemne, prezentacje). Na ocenę końcową z przedmiotu składają się wówczas te dwie oceny w proporcjach ustalonych przez nauczyciela odpowiedzialnego za przedmiot.

W przypadku przedmiotów kończących się zaliczeniem, o końcowej ocenie decydują wyniki prac cząstkowych.

- b) do uzyskania oceny pozytywnej konieczne jest, aby student osiągnął wszystkie efekty uczenia się zawarte w module – w stopniu co najmniej dostatecznym

Kryteria stosowane przy ocenie zaliczenia/egzaminów i prac kontrolnych

Na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu kryteria stosowane przy ocenie zaliczenia/egzaminów i prac kontrolnych reguluje Instrukcja nr 1. dotycząca weryfikacji efektów uczenia (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/12/1.INSTRUKCJA-WERYFIKACJI-EFEKTOW-UCZENIA-SIE.pdf>).

Kryteria te określa prowadzący (odpowiedzialny za moduł) i przedstawia studentom w trakcie pierwszych zajęć. W okresie kształcenia w formie zdalnej student logując się na egzamin/zaliczenie zobowiązany jest do przestrzegania Regulaminu studiów oraz wytycznych wskazanych przez nauczyciela odpowiedzialnego za dany moduł. Zazwyczaj przy ocenie końcowej zaleca się stosowanie następującej skali ocen: niedostateczny (2,0) <51%; dostateczny (3,0) 51%-60%; dostateczny plus (3,5) 61%-70%; dobry (4,0) 71%-80%; dobry plus (4,5) 81%-90%; bardzo dobry (5,0) 91%-100%). Kryteria te określa odpowiedzialny za moduł nauczyciel akademicki i może przyjąć inną skalę np. niedostateczny (2,0) <60%, którą umieszcza w sylabusie zajęć i informuje o tym studentów. W przypadku braku uzyskania przez 30% studentów w ostatnim terminie egzaminów i zaliczeń zakładanych efektów w modułach (30% ocen niedostatecznych) osoba odpowiadająca za moduł: informuje kierownika jednostki; wspólnie analizują przyczyny; wprowadzają program naprawczy przy wsparciu jednostki; kierownik/dyrektor jednostki sporządza notatkę i przekazuje WKdsJK. Do uzyskania oceny pozytywnej konieczne jest, aby student osiągnął wszystkie efekty uczenia się określone w sylabusie w stopniu co najmniej dostatecznym.

W okresie 2019-2023 na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna nie było konieczności wprowadzania programu naprawczego.

Większość efektów uczenia się na ocenianym kierunku jest ukierunkowana na uzyskanie przez absolwentów kompetencji inżynierskich. W zakresie wiedzy są to: OR_W01, OR_W02, OR_W04, w zakresie umiejętności OR_U01, OR_U02, OR_U03, OR_U04 oraz kompetencji społecznych OR_K03. Procentowy udział efektów prowadzących do kompetencji inżynierskich w zbiorze kierunkowych efektów uczenia się w zakresie: wiedzy - (5/3) 60%, umiejętności – (6/4) 67%, kompetencji społecznych (3/1) 33%. Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich sprawdzane są, np. w trakcie wykonywania przez studentów projektów w zespołach i indywidualnie, na co składa się planowanie, wykonanie i weryfikacja służące uzyskaniu i utrwaleniu umiejętności praktycznych. Weryfikacji osiągnięcia kompetencji inżynierskich przez studentów prowadzący zajęcia dokonują oceniając prace pisemne dotyczące, np. znajomości metod, technik i technologii stosowanych przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich z zakresu rolnictwa i ogrodnictwa oraz ochrony roślin; rozumienia procesów zachodzących w środowisku; znajomości aparatury i sprzętu badawczego. Ponadto w trakcie obserwacji pracy studentów na zajęciach i wykonywania przez nich projektów, prezentacji, opracowań, sprawdzianów praktycznych oceniane są umiejętności praktyczne, które studenci uzyskują w trakcie całego okresu kształcenia, np. samodzielne planowanie i prowadzenie eksperymentów, wykonywanie pomiarów, interpretowanie wyników, wyciąganie wniosków. Nabywane w trakcie kształcenia umiejętności pozwalają studentom włączyć się w badania naukowe prowadzone przez pracowników UP w Lublinie. Treści nauczania prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich w zakresie kompetencji społecznych odnoszą się do odpowiedzialności za działania prowadzone w ochronie roślin

i kontroli fitosanitarnej, które przekładają się na zdrowie i życie ludzi, jakość produkowanej żywności i stan środowiska naturalnego.

Końcowe oceny z przedmiotów, określające stopień osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się, zawarte są w protokołach zaliczeń i egzaminów, zamieszczonych w Wirtualnym Dziekanacie. Ocena efektów uczenia się osiąganych w końcowym procesie kształcenia obejmuje przygotowanie i ocenę pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy. Prace dyplomowe magisterskie (w formie drukowanej i elektronicznej), recenzje prac, protokoły z egzaminów dyplomowych przechowywane są w teczce studenta w Dziekanacie, a następnie w archiwum Uczelni.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych

Rodzaje oraz tematyka prac etapowych, egzaminacyjnych i projektów stosowanych do weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się zależy od specyfiki poszczególnych modułów oraz działalności naukowej i dydaktycznej realizowanej przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna. Tematyka prac etapowych w ramach prowadzonych przedmiotów kierunkowych dotyczy zagadnień związanych z identyfikacją patogenów i szkodników roślin, mechanizmów odporności roślin, ekologii agrofagów, mikroorganizmów toksynotwórczych, monitoringu agrofagów, programów ochrony różnych grup roślin, zrównoważonej ochrony roślin, ekotoksykologii pestycydów, wspomaganie decyzji w ochronie roślin, organizacji kontroli fitosanitarnej itp. Prace etapowe związane z przedmiotami kierunkowymi dotyczą również aspektów inżynierskich, m.in.: projektowanie programów ochrony roślin przed agrofagami, projekty w zakresie monitoringu agrofagów. Studenci kierunku wykonują następujące prace etapowe: sprawdziany pisemne, testy, projekty zaliczeniowe, cząstkowe opracowania, prezentacje multimedialne.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac dyplomowych

Na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna prace dyplomowe mają charakter badawczy. Tematyka prac wpisuje się w zakładane efekty uczenia się i związana jest z zainteresowaniami naukowymi promotorów i studentów. Z kolei zainteresowania badawcze promotorów związane są z profilem jednostki, w której pracują. Studenci mają możliwość składania propozycji tematu pracy dyplomowej, która jest następnie weryfikowana pod kątem możliwości przeprowadzenia badań. Zaleca się, aby zebrane przez studentów wyniki badań służące do napisania pracy magisterskiej, zostały poddane analizie statystycznej. Tematyka prac dyplomowych na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna dotyczy, m.in.: występowania i szkodliwości wybranych patogenów i szkodników dla roślin uprawnych, zdrowotności wybranych organów roślin, możliwości zwalczania agrofagów z wykorzystaniem różnych metod, w tym chemicznych i proekologicznych, zanieczyszczenia produktów rolnych mykotoksynami, oceny skuteczności wybranych metod w monitoringu agrofagów.

Przykłady tematów zrealizowanych prac dyplomowych magisterskich:

- Możliwości proekologicznego ograniczania wzrostu i rozwoju *Botrytis cinerea* Pers. w warunkach laboratoryjnych (2022).
- Ocena rzeczywistego narażenia rodzin pszczelich na pestycydy stosowane w ochronie rzepaku ozimego oraz fasoli (2022).
- Grzyby kolonizujące ziarno jęczmienia jarego oraz szkodliwość *Fusarium avenaceum* (Fr.) Sacc. dla kłosów tego zboża (2023).
- Monitorowanie sadów jabłoniowych oraz gruszowych na obecność tarczniaka niszcyciela *Comstockaspis perniciosus* (Comstock, 1881) (2023).
- Wpływ ozonu na zwalczanie przędziorka chmielowca (*Tetranychus urticae* Koch.) w ochronie chryzantem pod osłonami (2023).

Wykaz prac dyplomowych studentów kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna zamieszczono w tabeli 1 (Część III, Załączniki do Raportu, zał. 2, cz. I, p. 6).

Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów

Dokumentacja osiągania efektów uczenia się przez studentów w postaci testów, pisemnych prac etapowych, raportów, projektów i innych zadań przez nich wykonywanych, jak też prac egzaminacyjnych jest w posiadaniu osób prowadzących dane zajęcia i ich macierzystych jednostek. Protokoły z zaliczeń lub egzaminów są dostępne w Dziekanacie Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (wersja papierowa) lub w Wirtualnym Dziekanacie (wersja elektroniczna). Protokoły z egzaminów dyplomowych znajdują się w Dziekanacie Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, w teczkach osobowych, natomiast prace dyplomowe przechowywane są w Archiwum Uczelni.

Wyniki monitoringu losów absolwentów

Losy absolwentów UP w Lubinie są monitorowane przez ogólnopolski system badania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA), wprowadzony przez MNiSW oraz ZUS. Przygotowywaniem analiz i ocen sytuacji studentów i absolwentów na rynku pracy oraz informowaniem władz Uczelni i jej wydziałów o tendencjach na rynku pracy mogących mieć wpływ na profil kształcenia. Badaniem losów i monitorowaniem karier zawodowych absolwentów Uczelni zajmuje się Biuro Karier funkcjonujące w strukturze Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego. Biuro prowadzi również ankietyzację absolwentów, jednak absolwenci nie wykazują zainteresowania raportowaniem swoich losów na polu zawodowym, stąd uzyskane dane są mało wiarygodne. Ponadto Biuro otrzymuje z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie opracowania pt.: „Ranking szkół wyższych według poziomu bezrobocia absolwentów” oraz „Losy absolwentów szkół wyższych województwa lubelskiego. Raport z badań ilościowych”.

Absolwenci studiów drugiego stopnia kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna mają możliwość kontynuowania nauki w ramach Szkoły Doktorskiej (wcześniej Studiów Doktoranckich) lub studiów podyplomowych oferowanych m.in. przez UP w Lublinie.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	nie dotyczy

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami, ich kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Obecnie kadra nauczycieli akademickich na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu liczy 47 osób, w tym: 6 z tytułem profesora, 25 ze stopniem doktora habilitowanego, 13 – doktora oraz 3 – magistra. Spośród wymienionych nauczycieli 39 pracowników zdobyło stopnie i tytuły naukowe w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, 2 – architektura

i urbanistyka, 2 – inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, 1 – nauki farmaceutyczne, 1 – nauki o sztuce, 2 – sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

W latach 2019-2024 na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna w skład obsady nauczycieli odpowiedzialnych za moduły wchodziło łącznie 5 osób z tytułem profesora, 15 ze stopniem doktora habilitowanego i 9 ze stopniem doktora. Są to nauczyciele z Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, Wydziału Agrobiotechnologii, Wydziału Biologii Środowiskowej. W sumie obsadę stanowiło 28 nauczycieli akademickich (zał. 4.1). W procesie dydaktycznym na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna biorą również udział nauczyciele z Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji. Nauczyciele akademicy posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia dla kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna, do których odnoszą się efekty kształcenia/uczenia się. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich jest odpowiednia dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów. Do najważniejszych osiągnięć dydaktycznych Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu można zaliczyć doskonale przygotowaną kadrę naukowo-dydaktyczną (zał. 4.2). Liczba nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia ze studentami, ich kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Nauczyciele akademicy, oprócz licznych osiągnięć naukowych, posiadają również pełne kompetencje dydaktyczne, pozwalające im na prowadzenie zajęć zarówno w trybie stacjonarnym, jak i zdalnym. Wszyscy nauczyciele mieli możliwość skorzystania ze szkolenia w zakresie obsługi i wykorzystania platformy komunikacyjnej MS Teams oraz przeszli obowiązkowe szkolenie z zakresu obsługi i wykorzystania platformy edukacyjnej dla nauczycieli akademickich Eduportal. Szkolenia te zostały zapewnione przez Uczelnię, a stały dostęp do materiałów szkoleniowych jest na stronie: <https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/eduportal/>.

Pracownicy Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu w latach 2019-2024 opublikowali 287 publikacji z listy JCR uzyskując 29 500 punktów o łącznym IF – 940,37 oraz 122 publikacje w czasopiśmie naukowych bez IF uzyskując 3690 punktów, 13 monografii (740 pkt.), 76 rozdziałów w monografiach (1475 pkt.) i 2 redakcje monografii naukowej (40 pkt.), 162 doniesienia konferencyjne, 124 publikacje popularno-naukowe oraz 10 patentów (zał. 4.2). W prowadzeniu zajęć na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna kadra Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu wspierana jest przez pracowników innych Wydziałów. Kadra prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku w latach 2019-2024 przygotowała liczne publikacje naukowe, monografie i rozdziały w monografiach oraz podręczniki, z których część polecana jest studentom w procesie dydaktycznym. W 2022 r. ukazało się nowe, uzupełnione wydanie podręcznika pt. „Choroby roślin uprawianych w ogrodach i parkach, objawy i zwalczanie” oraz monografia pt. „Phoma: diversity, taxonomy, bioactivities, and nanotechnology”. W ocenianym okresie nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna opublikowali w sumie 458 publikacji naukowych, popularnonaukowych i doniesień konferencyjnych (zał. 4.3). Aktualny dorobek naukowy pracowników realizujących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku przedstawiono także w kartach charakterystyki nauczycieli (zał. 4.4). Pracownicy Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu oraz inni wykładowcy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku uczestniczą aktywnie w koleżeńskich gremiach o charakterze naukowym, w zespołach eksperckich w ramach reprezentowanych dyscyplin naukowych, są redaktorami czasopism naukowych lub członkami rad naukowych wysoko punktowanych czasopism (zał. 4.5). Przynależą do licznych stowarzyszeń oraz komitetów naukowych, m. in.: Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych, Polskiego Towarzystwa Botanicznego, Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego, Polskiego Towarzystwa Entomologicznego, Polskiego Towarzystwa

Genetycznego, Komitetu Nauk Agronomicznych PAN, Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, International Society for Horticultural Sciences. Te informacje zawarto między innymi w kartach charakterystyki nauczycieli akademickich (zał. 4.4).

Nauczyciele prowadzący zajęcia: realizowali i realizują projekty badawcze ze środków państwowych i regionalnych (MRiRW, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Funduszu Wyszehradzkiego) oraz innych zewnętrznych źródeł finansowania, np.: Sadownictwo metodami ekologicznymi - badania w zakresie wykorzystania substancji podstawowych w ochronie ekologicznych upraw sadowniczych; Określenie możliwości wykorzystania „Organic Biochar” w kontenerowej uprawie warzyw i ziół, Innowacyjna technologia zwalczania szkodników wraz z ulepszoną metodą organizacji i marketingu w ekologicznych sadach jabłoniowych i gruszkowych”, Europejski program Współpracy w dziedzinie Badań Naukowo-Technicznych – COST Action na temat „Plasma in Agriculture” (zał. 4.6). Przygotowali wiele opinii z zakresu dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo (np.: Wskazanie producentom odmian jęczmienia jarego najmniej podatnych na porażenie kłosów przez grzyby rodzaju *Fusarium* i jednocześnie najbardziej wskazanych do uprawy w warunkach zagrożenia występowania fuzariozy kłosów; Przekazywanie, w ramach współpracy naukowej, firmie „Szarłat” najnowszych wyników badań z zakresu szeroko pojętej uprawy szarłatu; Współpraca z producentami ziół w województwach lubelskim i świętokrzyskim w zakresie diagnozowania chorób roślin zielarskich i doradztwa w zakresie ochrony roślin; Przekazywanie rolnikom informacji na temat rozwoju tarczownika niszczyтеля w warunkach klimatycznych Polski oraz opracowanie komunikatów dotyczących monitoringu populacji i możliwości zwalczania przy współpracy z Centrum Badań i Rozwoju Symbioz) (zał. 4.7). Do istotnych osiągnięć dydaktycznych Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu należy również aktywność pracowników i studentów na polu popularyzacji nauki. Popularyzacja nauki prowadzona jest m.in. przez redagowanie publikacji we współautorstwie ze studentami (zał. 4.8), jak również poprzez prowadzenie warsztatów, wykładów w szkołach, wykładów na Uniwersytecie Trzeciego Wieku, pogadanek na wystawach, festynach lokalnych, festiwalach tematycznych (np.: Lubelski Festiwal Nauki, Noc Biologów), popularnonaukowe wykłady na targach, konkursach tematycznych, w formie wywiadów i materiałów filmowych przygotowywanych dla szerokiego odbiorcy, jak również na portalach społecznościowych (Facebook). Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami są dostosowane do procesu kształcenia na ocenianym kierunku. Nauczyciele w wyniku prowadzonej działalności naukowej, eksperckiej i popularyzatorskiej poszerzają swoje kompetencje oraz doświadczenie zawodowe, co sprzyja doskonaleniu treści programowych, przekłada się też na tematykę prac dyplomowych, a także sprzyja rozwojowi działalności studenckich kół naukowych oraz służy kompetencjom badawczym i inżynierskim studentów. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia ze studentami są odpowiednie do procesu kształcenia na ocenianym kierunku (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>).

W badaniach naukowych pracownicy Wydziału współpracują z innymi ośrodkami naukowymi w kraju, np.: Instytut Kulturoznawstwa, Katedra Teorii Kultury i Sztuki KUL; Katedra Kształtowania i Projektowania Krajobrazu KUL; Ogród Botaniczny Uniwersytetu Marii-Curie Skłodowskiej w Lublinie; Politechnika Lubelska; Katedra Ogrodnictwa, Wydział Biotechnologii i Ogrodnictwa, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie; Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie; Instytut Nauk Biologicznych, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny (aktualnie Uniwersytet Przyrodniczy) w Siedlcach; Katedra Biotechnologii Molekularnej, Uniwersytet Rzeszowski; Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych, Katowice; IUNG-PIB Puławy; Instytut Agrofizyki PAN im. B. Dobrzańskiego w Lublinie; Politechnika

Bydgoska, Politechnika Poznańska (zał. 4.8) oraz z ośrodkami za granicą, np. University of Mousul, Iraq, University of Parma, Italy; Düzce University i Pamukkale University, Denizli Turkey; Narodowy Uniwersytet Leśnictwa Ukrainy we Lwowie; Sant Gadge Baba Amravati University, Maharashtra, Indie; Vytautas Magnus University Agricultural Academy, Kaunas, Lithuania; Soran University, Kurdistan; National Botanical Garden of the National Academy of Sciences of Ukraine; Mendel University in Brno (Mendelova Univerzita v Brně); Department of Horticulture and Landscape Architecture, University of Tikrit, Iraq; Department of Horticulture, University of Diyala, Baquba, Iraq; State Palaces and Gardens of Baden Württemberg (Staatliche Schlösser und Gärten Baden, Württemberg; University of Parma, Italy; Centre for Agricultural Research Hungarian Academy of Science; University of Cordoba i in. (zał. 4.9). Wyniki badań własnych nauczyciele akademicki kształtujący studentów na ocenianym kierunku konfrontują z innymi naukowcami organizując konferencje naukowe i uczestnicząc aktywnie w licznych spotkaniach naukowych krajowych, międzynarodowych i zagranicznych (Hiszpania, Bośnia i Hercegowina, Węgry, Włochy, Kazachstan, Irak, Rumunia, Japonia, Niemcy, Turcja, USA, Argentyna, Ukraina, Irlandia, Bułgaria) (zał. 4.10, 4.11).

Propozycję osób odpowiedzialnych za zajęcia zgłasza kierownik Instytutu/Katedry, co jest akceptowane przez Radę Programową kierunku oraz zatwierdzone przez Kolegium Wydziału. Zajęcia kierunkowe prowadzone są przez nauczycieli specjalizujących się w obszarze wiedzy odpowiadającej realizowanym zajęciom i posiadającym dorobek naukowy w zakresie treści przekazywanych na zajęciach. Zajęcia z dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo realizują głównie pracownicy Wydziału Ogródnictwa i Architektury Krajobrazu przypisani do tej dyscypliny. W celu zapewnienia jakości kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia z przedmiotów zawodowych i specjalistycznych oraz podniesienia jakości kształcenia powierza się zajęcia pracownikom naukowo-dydaktycznym i dydaktycznym zgodnie z zaleceniami Rady Programowej, po decyzji Dziekana. Polityka kadrowa na Wydziale umożliwia dobór odpowiedniej kadry prowadzącej kształcenie i uwzględnia systematyczną jej ocenę. Nauczyciele akademicki podlegają okresowej ocenie, wypełniają arkusz oceny okresowej, który uwzględnia osiągnięcia naukowe, działalność dydaktyczną i organizacyjną. Wydziałowa Komisja ds. Oceny Nauczycieli Akademickich weryfikuje informacje i wystawia ocenę (pozytywną lub negatywną) (Zarządzenie nr 103 Rektora UP w Lublinie z dnia 29 października 2021 r. w sprawie oceny okresowej nauczyciela akademickiego zatrudnionego w UP w Lublinie – zał. 4.12, Regulamin oceny okresowej nauczyciela akademickiego w UP w Lublinie – zał. 4.13). Wyniki oceny okresowej stanowią jeden z kluczowych elementów uwzględnianych przy awansach oraz przy przedłużaniu zatrudnienia.

Na Wydziale działa 5 Studenckich Kół Naukowych: Studenckie Koło Naukowe Ogródników, Studenckie Koło Naukowe Architektów Krajobrazu, Międzywydziałowe Koło Naukowe 'Herba Medica', Studenckie Koło Naukowe Ochrony Roślin 'SKOR', Studenckie Koło Naukowe Entomologów 'Dorcus', w których studenci mogą poszerzać swoje zainteresowania (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#kola_naukowe). W dniu 6 czerwca 2022r. podczas Konferencji Naukowej zorganizowanej przez Wydział Ogródnictwa i Architektury Krajobrazu pt.: „Studeo, studere – uczyć się”, która była skierowana do studentów wszystkich kierunków studiów realizowanych na Wydziale oraz młodzieży szkół średnich została powołana Rada Interesariuszy zewnętrznych. Członkami Rady Interesariuszy są przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego wskazani przez Dziekana i Rady Programowe kierunków studiów realizowanych na Wydziale (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>). Do zadań Rady Interesariuszy na Wydziale Ogródnictwa i Architektury Krajobrazu należy, m.in.: wspieranie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Rad Programowych poszczególnych kierunków w zapewnieniu jakości kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy i Polską Ramą Kwalifikacji, monitorowanie funkcjonowania

programów kształcenia oraz analiza i wymiana doświadczeń w tym zakresie, wyrażanie opinii na temat kierunków studiów realizowanych na Wydziale w odniesieniu do potrzeb rynku pracy, opiniowanie miejsc odbywania praktyk przez studentów.

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Polityka kadrowa na Wydziale umożliwia dobór odpowiedniej kadry prowadzącej kształcenie, uwzględnia systematyczną jej ocenę. Pracownicy zatrudniani są na drodze konkursów na dane stanowisko, muszą posiadać wykształcenie i umiejętności adekwatne do wymagań podanych w ogłoszeniu konkursowym. Nauczyciele akademicki podlegają okresowej ocenie, wypełniają arkusz oceny okresowej, który uwzględnia osiągnięcia naukowe, działalność dydaktyczną i organizacyjną. Wydziałowa Komisja ds. Oceny Nauczycieli Akademickich weryfikuje informacje i wystawia ocenę (pozytywną lub negatywną) (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wydzial/komisje-wydzialowe/>). Pracownik podlega również ocenie bezpośredniego przełożonego oraz Dziekana na podstawie hospitacji w czasie zajęć ze studentami. W arkuszu są wpisywane punkty, które przyznają studenci na podstawie wypełnionych ankiet (w skali od 2 do 5). Studenci w anonimowej ankiecie oceniają sposób prowadzenia przedmiotów przez nauczyciela akademickiego. Ocena przeprowadzana z udziałem studentów dostarcza wyniki, które są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju. Nauczyciel otrzymujący niskie noty jest motywowany do większej staranności w prowadzeniu zajęć przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, bezpośredniego przełożonego, Dziekana. Ponadto Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia wraz z Radą Programową ocenianego kierunku analizuje, czy nauczyciele prowadzący zajęcia dydaktyczne na kierunku mają odpowiednie kwalifikacje. Nauczyciel akademicki ma obowiązek uzupełniać informacje w Karcie nauczyciela o swoim dorobku naukowym i doświadczeniu zawodowym, zgodnym z profilem kształcenia na kierunku oraz na bieżąco przekazać swoje publikacje do ogólnie dostępnego systemu bibliotecznego UP w Lublinie. Karta nauczyciela jest aktualizowana co dwa lata zgodnie z harmonogramem działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>).

System wspierania i motywowania kadry

Polityka kadrowa Uczelni zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć. Władze UP w Lublinie oraz Wydziału wspierają i motywują pracowników do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Co roku przyznawane są nagrody JM Rektora za działalność naukową, dydaktyczną, organizacyjną i całokształt dorobku zgodnie z Zarządzeniem nr 34 Rektora UP w Lublinie z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Przyznawania Nauczycielom Akademickim Nagród Rektora UP w Lublinie (zał. 4.14). W latach 2019-2023 pracownicy UP otrzymywali nagrody projakościowe. Nagroda projakościowa przyznawana była w oparciu o listy rankingowe przygotowane przez Oddział Informacji Naukowej Biblioteki Głównej UP w Lublinie. Ranking uwzględniał sumaryczną punktację publikacji w czasopiśmie, monografiach powyżej 70 punktów w przypadku, kiedy pracownik był pierwszym lub korespondencyjnym autorem, a publikacja przypisana do dyscypliny, w której pracownik zadeklarował co najmniej 50% udziału. W latach 2019-2023 nagrody projakościowe otrzymało 13 osób z Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (zał. 4.15). W latach 2019-2023 nagrody indywidualne za osiągnięcia naukowe I stopnia otrzymało 9 osób, II stopnia – 14 osób, III stopnia – 13 osób. Ponadto 3 nagrody zespołowe I stopnia, 4 – II stopnia i 10 – III stopnia. W tych latach 5 osób otrzymało nagrody za całokształt dorobku naukowego. Nagrody organizacyjne I stopnia otrzymało 10 osób, II stopnia – 3 osoby, zaś III stopnia – 2 osoby. Ponadto 3 pracowników otrzymało nagrodę Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego za dorobek

publikacyjny przyznawaną przez Kapitułę PTFit. Za współpracę przy organizacji cyklu konferencji „Jagodowe trendy” wyróżniono 1 pracownika (Związek Sądowników Rzeczypospolitej Polskiej) (zał. 4.15).

Pracownicy mogą korzystać ze środków funduszu szkoleniowego Prorektora ds. Kadr, na dofinansowanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych. W celu podniesienia kwalifikacji dydaktycznych i naukowych pracownicy uczestniczą w różnych kursach, szkoleniach, warsztatach organizowanych w kraju (zał. 4.16, 4.17) oraz wyjeżdżają w ramach programu Erasmus+ na uczelnie zagraniczne na staże, szkolenia, w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych lub konsultacji naukowych, czego efektem są m.in. wspólne publikacje naukowe (zał. 4.18, 4.19). Pracownicy Wydziału korzystali z wielu warsztatów i szkoleń w ramach projektu "Let ME know YOU" – Instytucjonalne wsparcie UP w Lublinie w obszarze umiędzynarodowienia poprzez niwelowanie barier. W ramach szkolenia zagranicznego 5 pracowników uczestniczyło w szkoleniu dotyczącym tutoringu akademickiego, które było częścią Projektu „Masters of Didactics” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 w Uniwersytecie: w Gandawie w Belgii, Londynie oraz w Groningen w Holandii (zał. 4.20).

Kadra prowadząca zajęcia na Wydziale rozwija się naukowo, co skutkuje awansami. W latach 2019-2023 spośród pracowników naukowo-dydaktycznych 3 osoby uzyskały tytuł naukowy profesora, 10 osób uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego, a 8 stopień naukowy doktora. Ponadto 5 osób awansowało na stanowisko profesora uczelni (zał. 4.21).

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	nie dotyczy

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Baza dydaktyczna służąca realizacji procesu kształcenia na Wydziale obejmuje pomieszczenia należące do poszczególnych jednostek Wydziału oraz pomieszczenia będące w użytkowaniu ogólnouczelnianym (głównie sale wykładowe). Wydział dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia i osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia/uczenia się, a także prowadzenie badań naukowych. W budynku „Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowe Nowych Technik i Technologii - CIW” przy ul. Głębokiej 28 do dyspozycji Wydziału znajdują się dwie aule wykładowe o pojemności 172 osób każda, 8 sal ćwiczeniowych oraz pracownia komputerowa. Pomieszczenia, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne kierunków studiów realizowanych na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu znajdują się ponadto przy ul. Leszczyńskiego 7, Akademickiej 15 i Doświadczalnej 50; są to: 1 sala wykładowa, 22 sale ćwiczeniowe o łącznej powierzchni 1057 m², 29 laboratoriów o pow. 562 m² oraz 13 pracowni o powierzchni 243 m². Wszystkie sale wykładowe wyposażone są w sprzęt audiowizualny najnowszej generacji, nagłośnienie, regulację światła i klimatyzację. Wyposażenie sal dydaktycznych, laboratoriów

i pracowni związane jest z kierunkiem działalności naukowej i dydaktycznej poszczególnych jednostek, które systematycznie modernizują i dostosowują bazę oraz wyposażenie pracowni do potrzeb prowadzonych zajęć dydaktycznych i profilu badawczego. Niektóre zajęcia oraz prace dyplomowe realizowane są w Gospodarstwie Doświadczalnym Felin.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych jest dostosowana do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku. Zajęcia dydaktyczne odbywają się głównie w budynkach zlokalizowanych przy ul. Leszczyńskiego 7 i Głębokiej 28. Studenci kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna korzystają z pomieszczeń dydaktycznych przystosowanych do nauczania przedmiotów podstawowych i kierunkowych, wyposażonych w specjalistyczny sprzęt badawczy i pomiarowy, wykorzystywany podczas realizacji procesu dydaktycznego. Zajęcia kierunkowe związane ściśle z ochroną roślin realizowane są w 2 salach ćwiczeń, 4 laboratoriach (entomologiczne, fitopatologiczne, bakteriologiczne, molekularne), 2 pokojach dla dyplomantów, sali seminaryjnej, pracowni mikroskopowej i bibliotece Katedry Ochrony Roślin, zlokalizowanych przy ul. Leszczyńskiego 7. Studenci ocenianego kierunku mogą uczestniczyć w aktywności Studenckich Kół Naukowych 'Dorcus' i 'SKOR', prowadzonych przez kadrę dydaktyczną Katedry Ochrony Roślin. W 2021 roku na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu powołana została Klinika Roślin. Utworzona została przede wszystkim na potrzeby studentów różnych kierunków, w tym ocenianego kierunku, w ramach których omawiane są zagadnienia szeroko rozumianego zdrowia roślin. Celem Kliniki jest prowadzenie szkoleń, warsztatów dla studentów i osób zainteresowanych zdrowiem roślin oraz doskonaleniem umiejętności w zakresie bezpieczeństwa fitosanitarnego. W ramach aktywności prowadzonej przez Klinikę Roślin studenci mogą korzystać pomieszczeń przeznaczonych do przeprowadzania ćwiczeń praktycznych z diagnostyki chorób i szkodników oraz analizy molekularnej materiału mikrobiologicznego (<https://up.lublin.pl/uslugi/klinika-roslin/>).

Studenci kierunku korzystają również z ogólnouczelnianych pracowni komputerowych i laboratorium językowego. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej i ich wykorzystanie na UP w Lublinie jest na wysokim poziomie. Internet jest powszechnie dostępny w pomieszczeniach użytkowanych przez pracowników dydaktycznych, naukowych i technicznych oraz w pracowniach i salach komputerowych i na terenie domów studenckich. Uczelnia uruchomiła dla studentów i doktorantów usługę „Office365”, która zapewnia dostęp online do narzędzi typu: poczta, Word, Excel, Power Point, Skydrive, Skype za pomocą przeglądarki internetowej. Została zakupiona subskrypcja oprogramowania Statistica Rozszerzony Pakiet Akademicki (z licencją akademicką Site License dla wszystkich pracowników, pracowni studenckich, studentów i doktorantów). Warunkiem niezbędnym do zarejestrowania kopii oprogramowania jest posiadanie adresu e-mail w domenach: up.lublin.pl, up.edu.pl, student.up.edu.pl, a z oprogramowania można korzystać bezpłatnie na terenie Uniwersytetu, jak również poza nim.

Zajęcia z języków specjalistycznych studenci realizują w laboratoriach językowych Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji (6 sal dla grup studentów 10-20 osobowych o łącznej powierzchni ponad 200 m²). Wszystkie sale dydaktyczne są wyposażone w sprzęt audio-video-multimedialny i nagłośnienie, część z nich jest klimatyzowana i posiada regulowane oświetlenie. Do dyspozycji studentów wykonujących prace dyplomowe jest Centralne Laboratorium Badawcze UP w Lublinie wyposażone w specjalistyczną aparaturę badawczą, gdzie studenci mogą wykonywać potrzebne analizy. Baza dydaktyczna kierunku, w której poza uczelnią prowadzone są zajęcia, a także badania naukowe oraz badania do prac dyplomowych opiera się o stacje doświadczalne, które są własnością UP w Lublinie. Do bazy należy między innymi Gospodarstwo Doświadczalne „Felin” (GD

„Felin”), gdzie poszczególne jednostki Wydziału mają laboratoria i pola doświadczalne, niezbędne do prowadzenia badań oraz procesu dydaktycznego. W 2014 roku do użytku oddano Pracownię Terenową Katedry Nasiennictwa i Szkółkarstwa Ogrodniczego (obecnie Instytut Produkcji Ogrodniczej/Zakład Sadownictwa, Szkółkarstwa i Enologii). W 2020 roku rozpoczęto rozbudowę i restrukturyzację bazy badawczej i dydaktycznej Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu. Na terenie GD „Felin” założono winnicę, nowe kwatery sadu oraz rozpoczęto doposażanie nowoczesnego Centrum Badawczo-Wdrożeniowego i Dydaktycznego „Innowacyjnych Technologii w Ogrodnictwie” również dla potrzeb innych Wydziałów UP w Lublinie. Powstała baza, szklarnie wraz z zautomatyzowanym systemem do cyfrowego obrazowania roślin oraz infrastrukturą laboratoryjną z zakresu kultur in vitro i badań molekularnych. Pozwala to na realizację nowatorskich badań, w których mogą uczestniczyć studenci ocenianego kierunku co istotnie wpłynie na podniesienie poziomu kształcenia studentów. W toku studiów studenci uczestniczą w wyjazdach terenowych (zał. 5.1).

Na Uczelni i Wydziale systemowo wdrożono możliwość kształcenia na odległość opartego na platformie Eduportal, której właścicielem jest UP w Lublinie (<https://platformaeducacyjna.up.lublin.pl/Logowanie>). Istnieje również możliwość alternatywnego prowadzenia procesu dydaktycznego z wykorzystaniem platformy MS Teams. Z uwagi na specyfikę kierunku, w sytuacji kryzysowej (pandemia COVID-19), część zajęć może być prowadzona z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studenci mają ułatwiony dostęp zdalny do e-książek poprzez bibliotekę UP w Lublinie, korzystają z łączy internetowych z dostępem do fachowego piśmiennictwa. Przy kształceniu na odległość wykorzystywana jest infrastruktura informatyczna i oprogramowanie umożliwiające synchroniczną i asynchroniczną interakcję między uczestnikami zajęć, a nauczycielami (<https://up.lublin.pl/centrum-informatyki/eduportal/>). Zgodnie z przyjętą na Uczelni strategią w zakresie zapewnienia bazy dydaktycznej, studenci z niepełnosprawnościami podejmujący kształcenie na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu korzystają z ułatwień umożliwiających swobodne korzystanie z oferty naukowo-dydaktycznej, tzn. wejścia bez progów, dostosowane windy, sale dydaktyczne, korytarze, pomieszczenia i toalety przystosowane do poruszania się na wózkach oraz schodofaz w budynku przy ul. Leszczyńskiego 7. Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnościami wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych. Studenci oraz doktoranci z niepełnosprawnościami mają prawo skorzystać ze wsparcia asystenta w czynnościach związanych z nauką, których nie mogą wykonać samodzielnie, w tym pomoc w bibliotece, w przygotowaniu materiałów do zajęć, prac zaliczeniowych i projektów licencjackich (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnosprawnoscia/formy-wsparcia/>).

W Uczelni powołany jest Pełnomocnik ds. osób z niepełnosprawnościami (<https://up.lublin.pl/universytet/struktura-organizacyjna/>). W 2021 roku Uczelnia podpisała porozumienie o współpracy z Fundacją Heros (organizacja pozarządowa) działającą na rzecz osób z niepełnosprawnościami, która podejmuje działania mające na celu niwelowanie barier utrudniających funkcjonowanie społeczne i zawodowe osób z niepełnosprawnościami (<https://up.lublin.pl/blog/podpisanie-porozumienia-z-fundacja-heros/>). Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie został wyróżniony w konkursie „Lodołamacze 2021” dla Pracodawców Wrażliwych Społecznie – Lodołamacze przyznawane są przez Fundację Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych FAZON, której założycielem jest Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych (<https://up.lublin.pl/blog/universytet-przyrodniczy-w-lublinie-wyrozniiony-w-konkursie-lodolamacze-2021/>).

Uczelnia zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych Biblioteki Głównej UP w Lublinie, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Dzięki dobrej infrastrukturze (sale do pracy indywidualnej, jak i w grupach) studenci mogą korzystać z bogatych zasobów bibliotecznych umożliwiających poszerzanie wiedzy oraz analizę i interpretację literatury. Studenci mają nieograniczony dostęp do zasobów BG UP w Lublinie, która gromadzi literaturę związaną z profilem badawczym i dydaktycznym Uczelni (obowiązkowe szkolenia biblioteczne dla studentów drugiego stopnia w ramach seminariów). Tematycznie księgozbiór zawiera szeroko pojęte nauki: rolnictwo, zootechnika, medycyna weterynaryjna, ochrona środowiska, agrobiznes, technika rolnicza, maszynoznawstwo przemysłu spożywczego, technologia żywności oraz biologia, biotechnologia oraz wybiórczo medycyna, matematyka, fizyka, chemia i podstawy techniki. W latach 1995-2020 Biblioteka Główna UP w Lublinie użytkowała zintegrowany system biblioteczny VTLS/Virtua, a od 2020 roku wdrożony system Koha. Dzięki nowoczesnym systemom bibliotecznym istnieje możliwość korzystania z katalogu komputerowego z dowolnego miejsca na świecie (<https://katalog.bg.up.lublin.pl/>). Studenci kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna mają dostęp do wielu baz bibliograficzno-bibliometryczno-abstraktowych (CAB Abstracts, Scopus, Web of Science, Journal Citation Reports) oraz pełnotekstowych (Serwis EMIS, Science Direct - Elsevier, Springer, Wiley, Oxford, Knovel, American Chemical Society Publications, BazaBioOne, Serwis EBSCOhost, Wydawnictwo Cambridge) (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/zasoby/bazy-danych/>) złożonej z wzbogaconej o narzędzia Ovid LinkSolver linkujące do pełnych tekstów oraz wydawnictw. Studenci, doktoranci i pracownicy UP w Lublinie mogą korzystać z dostępu do e-czasopism, e-książek i E-Norm. W uczelnianej bibliotece istnieje również możliwość korzystania, na indywidualne zamówienie, z dokumentów Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Księgozbiór liczy ok. 390 000 woluminów książek, czasopism i zbiorów specjalnych. Dzięki mocno rozwiniętej współpracy oraz przynależności do różnych konsorcjów bibliotek naukowych, Biblioteka Główna UP w Lublinie ma dostęp do pełnych tekstów 20 000 tytułów książek i czasopism z komputerów podłączonych do serwerów UP lub dostępnych po zalogowaniu. Jednostką wspierającą przy wyszukiwaniu literatury jest Oddział Informacji Naukowej. W Wypożyczalni Międzybibliotecznej można zamawiać publikacje niedostępne w księgozbiorach Biblioteki Głównej. Oddział Wydawnictw Zwartych Biblioteki UP w Lublinie przesyła informacje o nowościach, które mogłyby służyć jako podręczniki naszym studentom. Pracownicy oraz studenci UP w Lublinie mogą również zgłaszać propozycje zakupu książek do czytelni bądź biblioteki. Szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie: <https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/oferta-biblioteka/propozycja-zakupu/>. W ostatnich latach pracownicy Biblioteki Głównej UP w Lublinie przeprowadzili wśród studentów, doktorantów i pracowników ankietę na temat badania potrzeb użytkowników Biblioteki, w której można było zgłaszać swoje opinie o pracy i znajomości biblioteki oraz dostępności zasobów bibliotecznych. Pracownicy Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Głównej organizują dodatkowe szkolenia z baz danych prowadzone przez zewnętrznych, wykwalifikowanych szkoleniowców, aby zwiększyć świadomość funkcjonalności oraz zawartości konkretnej bazy danych, co przekłada się na zwiększenie jej wykorzystania.

Dodatkowo do dyspozycji studentów są zasoby naukowe zgromadzone w bibliotekach Katedr i Zakładów. Od 2012 roku Biblioteka Główna UP w Lublinie mieści się w nowym budynku i pełni rolę Regionalnego Ośrodka Rolniczej Informacji Naukowej, a zainteresowani użytkownicy mają otwarty dostęp do pełnych zasobów i wszystkich księgozbiorów. Budynek Biblioteki Głównej, tak jak inne obiekty Uczelni jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie posiada nowoczesną i wyspecjalizowaną infrastrukturę dla potrzeb kierunku. Za ciągły jej rozwój i doskonalenie odpowiedzialni są Dziekan, Dyrektor Instytutu, Kierownicy (Katedr, Zakładów), Przewodniczący oraz Członkowie Rady Programowej ocenianego kierunku, jak również pozostali pracownicy. Pracownicy inżynieryjno-techniczni oraz nauczyciele akademicy są zobowiązani do zgłaszania (Kierownikom poszczególnych jednostek) bieżących problemów technicznych dotyczących infrastruktury, niezbędnych napraw i remontów oraz zapotrzebowania na konieczne środki i pomoce dydaktyczne potrzebne do prowadzenia i realizacji zajęć. Prawo do zgłaszania potrzeb w zakresie infrastruktury dydaktycznej i innych zasobów materialnych mają również studenci i mogą je kierować bezpośrednio do osób prowadzących zajęcia lub przekazywać do opiekunów. Ewentualne braki w istnieniu bazy dydaktycznej czy materialnej, po weryfikacji są uzupełniane na wniosek Kierownika jednostki przez złożenie zapotrzebowania do Dziekana/Rektora w celu uzupełnienia bazy.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Należy dążyć do przystosowania budynków do kształcenia osób z niepełnosprawnością ruchową.	Zgodnie z przyjętą w Uczelni strategią w zakresie zapewnienia bazy dydaktycznej, studenci z niepełnosprawnością ruchową mogą korzystać z ułatwień umożliwiających swobodne korzystanie z oferty naukowo-dydaktycznej, tzn. wejścia bez progów, dostosowane windy, sale dydaktyczne, korytarze, pomieszczenia i toalety przystosowane do poruszania się na wózkach oraz schodolazy.
2.	W przypadku wzrostu liczby studentów na tym kierunku konieczne jest powiększenie bazy laboratoryjnej, niezbędnej do realizacji programu kształcenia.	W latach podlegających ocenie nie odnotowano wzrostu liczby studentów realizujących proces kształcenia na kierunku.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest kluczowa dla Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu przy ustalaniu, wdrażaniu i doskonaleniu programu studiów. Przy Wydziale działa Rada Interesariuszy, której członkami są przedstawiciele sektora społeczno-gospodarczego wskazani m.in. przez Dziekana i Radę Programową kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna (zał. 6.1). Rada Interesariuszy ma charakter opiniodawczy, doradczy, może zgłaszać również własne inicjatywy. Rada Programowa kierunku prowadzi ścisłą współpracę z Radą Interesariuszy, w ramach której dokonuje ona regularnego przeglądu i aktualizacji programów studiów przy uwzględnieniu nowych technologii, trendów, zmian w zawodach i oczekiwań pracodawców. Wprowadzanie zmian w programach studiów odbywa się na podstawie analizy opinii i sugestii od członków Rady Interesariuszy oraz obserwacji rynku i branży (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>).

W roku akademickim 2021/2022 Rada Programowa przeanalizowała program studiów pod względem standardów kształcenia. W ramach prac Rady uporządkowane zostały bloki przedmiotów obowiązkowych i fakultatywnych. W procesie tworzenia koncepcji kształcenia na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna uczestniczyli interesariusze wewnątrzni i zewnątrzni. Programy studiów opracowano przy udziale nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna. Program kształcenia był też konsultowany i opiniowany przez przedstawicieli studentów drugiego stopnia. Studenci jako interesariusze wewnątrzni mieli wpływ na ofertę edukacyjną kierunku – bezpośrednio, ponieważ przekazywali sugestie i propozycje dotyczące modyfikacji w zakresie form zajęć dydaktycznych. Zmiany te zaczęły obowiązywać dla naboru 2022/2023.

Ponadto do zadań Rady Interesariuszy należy wspieranie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Rady Programowej w celu zapewnienia jakości kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy i Polską Ramą Kwalifikacji, opiniowanie efektów uczenia się, monitorowanie funkcjonowania programów kształcenia oraz analiza i wymiana doświadczeń w tym zakresie, wyrażanie opinii na temat kierunków studiów realizowanych na Wydziale w odniesieniu do potrzeb rynku pracy, wspieranie WKdsJK i Rad Programowych Wydziału w trakcie organizowania konferencji, warsztatów oraz inne działania zmierzające do podniesienia jakości kształcenia (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>).

Zasady współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów uczenia się na kierunku studiów ochrona roślin i kontrola fitosanitarna reguluje Instrukcja nr 2 (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/2_INSTRUKCJA-WSPOLPRACY-WYDZIALU-Z-OTOCZENIEM-SPOLECZNO-GOSPODARCZYM.pdf). Konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzone były w ramach posiedzenia Rady Programowej oraz spotkań z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Konsultacje z interesariuszami może prowadzić przewodniczący Rady Programowej, kierownik jednostki, czy nauczyciel akademicki. Konsultacje miały formę wywiadu przeprowadzonego z otoczeniem społeczno-gospodarczym, spotkania seminaryjnego, konferencji. Z przeprowadzonych konsultacji sporządza się protokoły. Wzór sprawozdania znajduje się w Załączniku nr 1 do Instrukcji nr 2 ([https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/zal. 1. wijk-2.0 Sprawozdanie-z-konsultacji-otoczeniem-gospodarczym.docx](https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/zal.1_wijk-2.0_Sprawozdanie-z-konsultacji-otoczeniem-gospodarczym.docx)). Takie konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi odbyły się w dniu 6 czerwca 2022 roku podczas konferencji „Studeo, studere – uczyć się” skierowanej do studentów i pracowników Wydziału, podczas których ukonstytuowała się Rada Interesariuszy zewnętrznych, która w dniu 15 listopada 2022 została zatwierdzona przez Kolegium Wydziału (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ii-konferencja-naukowa-pt-studeo-studere-ucze-sie-rosliny-i-my-relacja-z-wydarzenia/>). Ostatnie takie spotkanie z interesariuszami zewnętrznymi miało miejsce w ramach wydarzenia „Grunt to pole do działania!” w dniu 12 grudnia 2023 roku (<https://up.lublin.pl/blog/grunt-to-pole-do-dzialania-relacja/>). Ocena relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w stosunku do programu studiów, wpływ tego otoczenia na program i jego realizację przeprowadzane są systematycznie z udziałem studentów. Wyniki tych ocen wykorzystywane są w celu udoskonalania jakości kształcenia na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna. Obecnie pracownicy Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu bardzo aktywnie współpracują z firmami z branży ogrodniczej i rolniczej oraz wiodącymi gospodarstwami z zakresu szeroko pojętej produkcji ogrodniczej działającymi w województwie lubelskim oraz w innych częściach kraju m.in. Stowarzyszenie Agroekoton, Przedsiębiorstwo MultiEko, Gospodarstwo Ogrodnicze „Szkółka Zielone wzgórze” Nałęczów, Firma „Szartat” Cibory Gałęckie (zał. 6.2). Wydział prowadzi także współpracę z krajowymi i międzynarodowymi instytucjami naukowymi.

Kontakty z jednostkami naukowymi w Polsce i za granicą umożliwiają poszerzenie oferty dydaktycznej (zał. 6.2). Ponadto pracownicy Katedry Ochrony Roślin przy udziale studentów kierunku wykonali oraz zrealizowali współpracy z podmiotem gospodarczym Szkółka „Zielone Wzgórze” w Nałęczowie projekt pt. „Miejskie Wyspy Kwietne”. Efektem tego działania było otrzymanie przez UP w Lublinie znaku towarowego pod nazwą „Miejskie Wyspy Kwietne”. W oparciu o współpracę z interesariuszami zewnętrznymi (Firma „Szarłat”) powstała również jedna rozprawa doktorska.

Studenci kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna uczestniczą również w zajęciach terenowych organizowanych u różnych podmiotów zewnętrznych m.in. w Ogrodzie Botanicznym w Lublinie oraz w centrum handlowym „Ogrodnik” w Lublinie, zajmującym się dystrybucją środków ochrony roślin, co wpływa na zwiększenie jakości kształcenia na poziomie dydaktycznym i poznawczym. Współpraca Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi z sektora ochrony roślin pozwala na wzajemne korzystanie z doświadczenia i wymianę wiedzy. Ma ona na celu tworzenie platformy współpracy środowiska naukowego, dydaktycznego, gospodarki, samorządu oraz instytucji otoczenia biznesu oraz wdrażanie wspólnych działań wspierających rozwój. Współpraca obejmuje zarówno prowadzenie badań naukowych, wykonanie projektów, a ponadto udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w określaniu: efektów uczenia się i kompetencji społecznych, weryfikacji i oceny stopnia ich realizacji. Harmonogram działań (aktualny na rok 2023/2024) (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2023/11/Harmonogram-dzialan-od-2023_2024-uniwersalny.doc.pdf) określa kolejność postępowania w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale i jest on sporządzany na każdy rok akademicki.

Podsumowując współpraca Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu z otoczeniem społeczno-gospodarczym z sektora ochrony roślin przyczynia się do rozwoju Wydziału oraz doskonalenia kształcenia studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	nie dotyczy

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku

Warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu dotyczące różnych aspektów kształcenia stworzone zostały zarówno na Uczelni jak i na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu. Polityka Uczelni i Wydziału umożliwia i wspiera współpracę międzynarodową oraz wymianę studentów i nauczycieli akademickich. Działania zmierzające do umiędzynarodowienia procesu kształcenia są spójne ze „Strategią rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” oraz „Strategią rozwoju Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu”. Władze Wydziału dostrzegają liczne korzyści z umiędzynarodowienia procesu kształcenia na oferowanych kierunkach studiów, w tym na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna. Udział pracowników w międzynarodowych projektach badawczych i szkoleniowych pozwala na transfer i wykorzystanie zdobytej wiedzy, doświadczeń

i dobrych praktyk w procesie nauczania. Umiejdzynarodowienie umożliwia również nawiązywanie kontaktów i współpracy z zagranicznymi ośrodkami badawczo-naukowymi przez pracowników Wydziału, a także pozwala na korzystanie przez studentów z zasobów edukacyjnych zagranicznych uczelni wyższych (zajęcia dydaktyczne prowadzone przez zagraniczną kadrę). Proces umiejdzynarodowienia kształcenia na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna obejmuje zarówno studentów jak i pracowników Uczelni. W odniesieniu do studentów proces ten dotyczy wymiany akademickiej (tj. odbywania części studiów za granicą), korzystania przez studentów z zasobów edukacyjnych zagranicznych uczelni wyższych oraz doskonalenia wybranego języka obcego na studiach drugiego stopnia, w tym w zakresie słownictwa specjalistycznego. Niezbędnym warunkiem uruchamiania nowych przedmiotów prowadzonych w językach obcych, mobilności zagranicznej oraz przyszłej pracy zawodowej jest uzyskanie i podnoszenie kompetencji językowych przez studentów. Ugruntowanie znajomości i umiejętności używania języka obcego pozwala studentom na uczestnictwo w obcojęzycznych wykładach otwartych, warsztatach czy szkoleniach prowadzonych przez wykładowców z zagranicznych uczelni wyższych, a także w konferencjach międzynarodowych. W ramach intensyfikacji umiejdzynarodowienia Wydział oferuje możliwość odbycia studiów na ocenianym kierunku (3-semestralne studia magisterskie Plant Protection and Phytosanitary Control) w języku angielskim <https://up.lublin.pl/en/admission/plant-protection-and-phytosanitary-control/>. Oferta jest skierowana zarówno do studentów zagranicznych, jak i polskich. Równolegle ze studiami magisterskimi w języku angielskim, w każdym semestrze oferowanych jest 10 przedmiotów, ujętych w planie ocenianego kierunku, prowadzonych w języku angielskim dedykowanych zagranicznym studentom przyjeżdżającym na UP w Lublinie w ramach wymiany międzynarodowej (głównie programu Erasmus+), są to: *sustainable plant protection, communities of insects, sanitary entomology, monitoring of pathogens and plant pests, pests identyfikation, mechanisms of plant resistance to pests, pests ecology, identification of infectious agents, mycotoxigenic organisms, protection of industrial crops*. Natomiast dla studentów realizujących studia w języku polskim w blokach przedmiotów do wyboru oferowane są następujące moduły w języku angielskim: *sanitary entomology, communities of insects, consulting in plant protection*.

Przygotowanie studentów do uczenia się w językach obcych

Wsparciem umiejdzynarodowienia procesu kształcenia studentów na ocenianym kierunku są obowiązkowe zajęcia ze specjalistycznego języka obcego (30 godz., 2 ECTS). Moduł *język obcy specjalistyczny* realizowany jest przez lektorów Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie. Studenci mogą wybrać jeden z 4 oferowanych języków nowożytnych (angielski, niemiecki, rosyjski, francuski). Zdecydowana większość studentów wybiera język angielski, którego znajomość daje największe możliwości studiowania w języku obcym w Polsce i świecie oraz pomaga w późniejszym rozwoju zawodowym. W ramach tych zajęć rozwijane są kompetencje językowe studentów na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (CEFR). Celem kursu jest podniesienie kompetencji językowych w zakresie słownictwa specjalistycznego oraz rozwijanie umiejętności poprawnej komunikacji w środowisku zawodowym. Studenci przygotowani są do stosowania zaawansowanych struktur gramatycznych oraz pracy z obcojęzycznym tekstem źródłowym w zakresie dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo. Zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji nabytych przez studenta zawarte są w sylabusach. Kurs umożliwia osiągnięcie niezależności językowej, która zapewnia posługiwanie się językiem obcym w zakresie słuchania, mówienia, pisania i czytania w komunikacji zawodowej i naukowej. Ponadto UP w Lublinie oferuje możliwość usprawniania umiejętności językowych, zarówno dla studentów, jak i pracowników w ramach specjalistycznych kursów (<https://up.lublin.pl/edukacja/jezyki/#KursyJezykowe>), np. kurs przygotowujący do egzaminu

z języka technicznego przeprowadzanego przez MONDIALE Testing – Accredited Test Centre z siedzibą w Szwajcarii. Pracownicy i studenci mogą także uczestniczyć w 100-godzinny kursie poszerzającym umiejętności w zakresie języka angielskiego lub niemieckiego. Kurs przygotowuje do egzaminu TELC (The European Language Certificate) i odbywa się na różnych poziomach zaawansowania (B1, B2, C1). Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie prowadzi również kursy: języka angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego i francuskiego, doszkalające do Egzaminu Centralnego z języków obcych oraz kurs „Język obcy w środowisku zawodowym”. Wsparciem językowym dla studentów wyjeżdżających z programem Erasmus+ jest platforma Online Linguistic Support (OLS), oferująca kursy językowe, które umożliwiają studentom podnoszenie swoich kompetencji językowych podczas studiów czy praktyk (<https://up.lublin.pl/edukacja/jezyki/#KursyJęzykowe>). Zdobyte przez studentów umiejętności językowe wykorzystywane są m.in. podczas przygotowywania prac magisterskich, co wymaga znajomości specjalistycznego słownictwa w języku obcym, szczególnie podczas korzystania z obcojęzycznej literatury, krytycznej analizy źródeł czy dyskusji wyników. Studenci korzystają głównie z literatury anglojęzycznej. Rozszerzenie piśmiennictwa prac dyplomowych o pozycje obcojęzyczne ułatwia Biblioteka UP w Lublinie umożliwiając studentom korzystanie z najważniejszych baz literatury zagranicznej takich, jak: Elsevier, EBSCO, Oxford, Scopus czy Web of Science. Dzięki dostępności do ww. baz studenci zyskują możliwość zapoznania się z najnowszymi wynikami badań dotyczących zgłębianej przez nich tematyki i profilu kierunku. Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji UP w Lublinie zaprasza również obcokrajowców studiujących na UP w Lublinie na bezpłatne kursy języka polskiego.

Mobilność i wymiana międzynarodowa

Warto podkreślić, że UP w Lublinie podpisuje porozumienia z uczelniami partnerskimi z całego świata. Dotyczą one m.in. możliwości prowadzenia badań i rozwijania procesu dydaktycznego. Obecnie jest to 61 umów (https://up.lublin.pl/nauka/biuro-projektow-miedzynarodowych/#umowy_miedzynarodowe). W efekcie nawiązanych kontaktów nauczyciele akademicy włączeni są w realizację międzynarodowych badań, których efektem są liczne publikacje oraz wymiana doświadczeń (zał. 7.1). Działania te mają przełożenie nie tylko na rozwój naukowy kadry, ale też umożliwiają poszerzenie oferty dydaktycznej o nowe przedmioty lub włączenie dodatkowych treści i metod kształcenia w dotychczas realizowanych zajęciach.

Zarówno mobilność studentów, jak i nauczycieli akademickich w ramach programu Erasmus+ lub umów dwustronnych cieszą się dużym zainteresowaniem. Działania te koordynowane są przez Biuro Mobilności Akademickiej, które sprawuje nadzór i opiekę nad studentami UP w Lublinie wyjeżdżającymi do zagranicznych jednostek partnerskich, jak i zagranicznymi studentami goszczącymi na UP w Lublinie. Mobilność studentów dotyczyć może realizacji części studiów na uczelni zagranicznej, jak i odbycia praktyk oraz staży absolwenckich (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>). Ważnym elementem umiędzynarodowienia ocenianego kierunku jest dwustronna mobilność związana z wyjazdami pracowników UP w Lublinie oraz przyjazdami pracowników uczelni zagranicznych. Wyjazdy te odbywają się w celach dydaktycznych oraz szkoleniowych, a także w ramach prowadzonych wspólnie projektów badawczych. Działaniami wspierającymi umiędzynarodowienie w tym zakresie zajmuje się Biuro Projektów Międzynarodowych (BPM), które zapewnia wsparcie w pozyskiwaniu i realizacji międzynarodowych projektów finansowanych w ramach Programów Ramowych Komisji Europejskiej, międzynarodowych konkursów Narodowego Centrum Nauki (NCN) i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBR), programów Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA), Funduszu Wyszehradzkiego oraz innych międzynarodowych inicjatyw. Obecnie pracownicy prowadzący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku realizują w ramach konsorcjum,

w którym UP w Lublinie pełni rolę lidera, międzynarodowy projekt pt.: „QKIS (Quadraspidiotus Knowledge Information System) network” z partnerami z Czech i Węgier, dofinansowany z programu Visegrad Fund, którego celem jest wymiana doświadczeń, wzajemne szkolenia i upowszechnianie informacji na temat rozprzestrzeniania się groźnego inwazyjnego szkodnika tarczniaka niszczyciela w krajach Grupy Wyszehradzkiej (<https://up.lublin.pl/qkis/>). Na Wydziale powołany jest Koordynator ds. programu Erasmus+, który ściśle współpracuje z Biurem Mobilności Akademickiej. Rolą Koordynatora jest wspieranie studentów (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/>) i pracowników dydaktycznych (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-pracownik/>) w umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. W przypadku wyjazdów studenckich koordynator pomaga w aplikacji na studia wymienne w ramach programu Erasmus+ oraz w wyjazdach na praktykę. Świadczy także pomoc studentom w wyborze programu studiów na uczelni partnerskiej oraz znajduje opiekuna naukowego dla studentów z zagranicy, chcących przyjechać na Wydział w ramach praktyki. Studenci, którzy chcą aplikować na studia wymienne w ramach Erasmus+ powinni wykazać się znajomością języka obcego, w którym będą prowadzone zajęcia na uczelni partnerskiej. Na etapie rekrutacji studenci przedstawiają odpowiednie certyfikaty potwierdzające znajomość języka obcego. Dla studentów kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna bezpośredni kontakt ze studentami zagranicznymi, którzy przyjeżdżają na Uniwersytet jest szansą na doskonalenie języka obcego, ale także na otwarcie nowych horyzontów nie tylko naukowych, ale również społecznych. Od 2019 r. widoczny jest wyraźny wzrost zainteresowania studentów zagranicznych taką formą kształcenia. W latach 2019-2024, łącznie 21 studentów z zagranicy realizowało część swojego kształcenia na Wydziale, z tego przedmioty kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna realizowało 10 studentów. W ocenianym okresie 16 polskich studentów z Wydziału skorzystało z wymiany międzynarodowej, z tego 2 reprezentujących oceniany kierunek (zał. 7.2). Małe zainteresowanie studentów ocenianego kierunku dłuższymi (semestralnymi) wyjazdami jest podyktowane krótkim cyklem kształcenia (3 semestry) i koniecznością przygotowania w tym czasie pracy magisterskiej. Pomoc i wsparcie dla studentów w zakresie zagranicznych staży i praktyk zawodowych świadczy także Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego UP w Lublinie. Dział dostarcza studentom informacje o rynku pracy i możliwościach współpracy z zewnętrznymi instytucjami. Aktywnie poszukuje, klasyfikuje i udostępniana oferty pracy, w tym także propozycje odbycia staży i praktyk zawodowych poza granicami kraju. Dzięki współpracy Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego UP w Lublinie z Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie w 2023 r. zorganizowano „Dzień Kariery”, podczas którego studenci mieli możliwość porównania wielu ofert pracy i praktyk zawodowych zarówno w kraju jak i za granicą. Uczelnia uczestniczy także w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) realizując projekt: Zagraniczna mobilność studentów niepełnosprawnych oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. W ramach tego programu studenci posiadający prawo do otrzymywania stypendium socjalnego w UP w Lublinie są uprawnieni do otrzymywania z budżetu PO WER dodatkowego stypendium w kwocie 200 EUR na każdy miesiąc w sytuacji zaakceptowanego przez Uczelnię pobytu za granicą (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnosprawnoscia/kontakt/>).

Na umiędzynarodowienie kierunku wpływ ma także oferta Uczelni kierowana do studentów zagranicznych posługujących się językiem polskim. W latach 2019-2024 na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna kształcił się 1 student z zagranicy (Litwa).

Studenci Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, w tym kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna, mają także możliwość uczestnictwa w zajęciach dydaktycznych prowadzonych przez pracowników naukowych uczelni zagranicznych i korzystania z ich wiedzy i doświadczenia. W latach 2019-2023 Wydział gościł 11 zagranicznych pracowników naukowych, którzy przyjechali w celach

dydaktycznych i szkoleniowych w ramach programu Erasmus+ (zał. 7.3). W latach 2021/2022 i 2022/2023 na Wydziale zatrudniony był również profesor wizytujący z Kaunas University of Technology, Faculty of Civil Engineering and Architecture (Litwa) oraz w roku akademickim 2021/2022 z Battejee Medical College, Department of Pharmaceutical Sciences, z Arabii Saudyjskiej.

W wymianie międzynarodowej aktywnie uczestniczy kadra akademicka Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu. Najczęstsze powody wyjazdów to: udział w konferencjach międzynarodowych, wymiana w ramach programu Erasmus+, wygłoszenie wykładu, realizacja projektów lub umów międzynarodowych. W latach 2019-2024, w ramach programu Erasmus+, pracownicy Wydziału odbyli 39 wyjazdów zagranicznych, z których 11 dotyczyło nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na ocenianym kierunku. Najwięcej tego typu wyjazdów zrealizowano do ośrodków w Turcji (Düzce University, Trakya University, Muğla Sıtkı Koçman University, Ege University, Cukrova University), w Hiszpanii (Technical University of Valencia, University of Cordoba) i na Węgrzech (Academy of Sciences, Centre for Agricultural Research Hungarian Academy of Science, Agricultural Institute). Pozostałe państwa, do których kadra dydaktyczna Wydziału wyjeżdżała w celach prowadzenia zajęć dydaktycznych (STA) oraz szkoleniowych (STT) to: Czechy, Litwa, Słowacja, Włochy, Francja i Niemcy (zał. 7.4). W ramach ostatniego naboru na wyjazdy pracowników w ramach programu Erasmus+ zaplanowano wyjazdy kolejnych nauczycieli z Wydziału, z których najbliższe będą realizowane w kwietniu 2024 r. Dużym zainteresowaniem cieszą się również staże zagraniczne (zał. 7.5). W latach 2019-2024 ze staży zagranicznych skorzystało 13 pracowników naukowo-dydaktycznych w takich instytucjach jak: Institute of Horticulture of the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, Fethiye Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Yerleşkesi, Mendel University in Brno, Hungarian Academy of Science, The National Forestry and Wood-Technology University of Ukraine, Technical University of Ostrava. Funkcję wpierającą w procesie umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku pełni również program „Mistrzowie Dydaktyki”. Projekt ten ma na celu podniesienie kompetencji kadry akademickiej Wydziału w zakresie stosowania nowoczesnych, innowacyjnych metod dydaktycznych, takich jak tutoring, którego celem jest indywidualizacja programów kształcenia z uwzględnieniem różnych grup studentów, w tym różnych narodowości. W ramach projektu 5 pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału uczestniczyło w 7-15 dniowych szkoleniach podczas wizyt studyjnych na wybranych renomowanych uczelniach europejskich, znajdujących się w pierwszej setce rankingu szanghajskiego (m.in. University of Groningen, Holandia; Ghent University, Belgia i University College London, Wielka Brytania) (zał. 7.6). Umiędzynarodowienie wspierają także kolejne edycje bezpłatnych kursów języka angielskiego dla pracowników Uniwersytetu. W latach 2021-2023 pracownicy Wydziału uczestniczyli w kursach językowych realizowanych w ramach projektu „Podniesienie kompetencji kadry akademickiej i administracyjnej oraz potencjału instytucjonalnego w przyjmowaniu osób z zagranicy przez UP w Lublinie” (program „Welcome to Poland” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, projekt nr POWR.03.03.00-00-PN14/18) oraz w „Specjalistycznym kursie języka angielskiego z terminologią nauk przyrodniczych” (poziom C1), realizowanym w ramach projektu „Przyrodniczy MIT program dostosowania UP w Lublinie do wyzwań Nauki 2.0”.

W latach 2019-2024 pracownicy naukowcy Wydziału brali czynny udział w komitetach organizacyjnych i naukowych 26 konferencji o zasięgu międzynarodowym. Społeczność Wydziału dostrzega, że tego typu inicjatywy oraz wymiana doświadczeń są bezcenne w procesie dydaktycznym oraz dla rozwoju naukowego pracowników akademickich. Miarą umiędzynarodowienia kadry jest także zaangażowanie nauczycieli akademickich kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna

w komitetach redakcyjnych i naukowych obcojęzycznych czasopism naukowych o zasięgu międzynarodowym (zał. 7.7).

Za umiędzynarodowienie procesu kształcenia odpowiedzialni są Dziekan i Prodziekan (będący Wydziałowym Koordynatorem programu Erasmus+) oraz Biuro Mobilności Akademickiej (BMA). Wymiana międzynarodowa studentów jest monitorowana i objęta corocznymi sprawozdaniami, obejmującymi pełne lata akademickie. Dokumentację w tym zakresie prowadzi Biuro Mobilności Akademickiej. Ocena umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu stopnia jego zakresu, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację odbywa się raz w roku. Dane dotyczące liczby wyjazdów nauczycieli akademickich Wydziału oraz studentów w ramach projektów międzynarodowych prezentowane są na posiedzeniu Kolegium Wydziału. Sprawozdania przygotowywane są na podstawie danych z BMA. Ponadto studenci i pracownicy Wydziału przygotowują relacje ze swoich wyjazdów, dokumentując nie tylko swoją aktywność naukową, ale również inne cenne dla wyjeżdżających informacje <https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-student/#relacje>; <https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/erasmus-pracownik/kraje-programu-pracownik/#relacje>.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zwiększenie wymiany międzynarodowej studentów ocenianego kierunku studiów w ramach programu Erasmus+, np. organizacja spotkań na temat organizacji wymian i ich rozliczania, spotkania z osobami które wróciły z wymiany w ramach studiów na innym kierunku, a które mogły by być poświęcone korzyściom z wymiany i praktycznemu funkcjonowaniu procesu aplikowania.	Krótki cykl kształcenia (3 semestry) nie sprzyja aktywności wymiany międzynarodowej. Biuro Mobilności Akademickiej systematycznie organizuje spotkania i akcje promocyjne skierowane do studentów UP w Lublinie dotyczące wyjazdów w ramach programu Erasmus+; informacje te są również przekazywane podczas organizowanych przez Władze Wydziału konferencji „Studeo, studere – uczyć się”). Brak naboru w roku akademickim 2022/2023 uniemożliwił prowadzenie tego typu spotkań ze studentami kierunku

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Dziekan i Prodziekan Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu nadzorują proces dydaktyczny prowadzony na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna. W ramach swoich kompetencji sprawują opiekę nad: kształceniem studentów począwszy od postępowania rekrutacyjnego poprzez ustalanie zajęć dydaktycznych, zapewnianiem jakości kształcenia, oceną kadry dydaktycznej, wspieranie inicjatyw studentów również tych zrzeszonych w kołach naukowych, a także podejmują decyzje administracyjne podczas całego toku studiów, w tym przyznawaniu stypendiów.

Podczas trwania całego procesu dydaktycznego rozwiązują pojawiające się indywidualne problemy studentów, określają warunki powtarzania przedmiotów, przewodniczą egzaminom dyplomowym. Cały proces kształcenia, wsparcia studentów w uczeniu się oraz rozwoju społecznym Dziekani realizują łącznie z Radą Programową kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna, Wydziałową Komisją ds. Jakości Kształcenia, kierownikami jednostek naukowych i pracownikami Wydziału.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zapewnia różne formy wsparcia studentów. Każdy student Uniwersytetu może ubiegać się o pomoc materialną z funduszu przeznaczanego na ten cel w formie: stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób z niepełnosprawnościami, stypendium Rektora dla najlepszych studentów oraz zapomogę. Zasady oraz tryb przyznawania pomocy studentom zawarte są w Regulaminie Świadczeń dla Studentów UP w Lublinie (zał. 8.1). Regulamin ten wprowadzony został Zarządzeniem Rektora UP w Lublinie nr 59/2023 z dnia 28 kwietnia 2023 r. (zał. 8.2). Każdy student z niepełnosprawnościami może otrzymać indywidualną pomoc dostosowaną do jego potrzeb. Może ona obejmować, m.in.: wsparcie asystenta w czynnościach związanych z nauką, których nie może wykonać samodzielnie, wypożyczanie sprzętu technicznego, indywidualny tok nauczania języków obcych, pomoc psychologiczną, dostosowanie materiałów dydaktycznych do indywidualnych potrzeb. Centrum Kultury Fizycznej i Sportu organizuje zajęcia sportowe poprawiające kondycję i aktywność studentów z niepełnosprawnościami. Studenci mogą uzyskać zaliczenie z zajęć z wychowania fizycznego w ramach indywidualnych zajęć sportowych. Zajęcia sportowe dostosowywane są do rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Zajęcia w większości prowadzone są w formie indywidualnej i są to: gimnastyka korekcyjna odbywająca się w sali fitness lub gimnastycznej, ćwiczenia wzmacniające mięśnie posturalne – siłownia, pływanie oraz aqua aerobik – basen, ćwiczenia zwiększające wydolność oddechową (cardio) – sala aerobowa. Zajęcia sportowe odbywają się w nowoczesnym Centrum Kultury Fizycznej i Sportu UP w Lublinie.

Oferowane przez Uniwersytet formy wsparcia studentów z niepełnosprawnościami reguluje Zarządzenie nr 109 Rektora UP w Lublinie z dnia 8 listopada 2021 r. w sprawie wprowadzenia procedury dostosowania procesu kształcenia do potrzeb studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami oraz znajdujących się w szczególnej sytuacji zdrowotnej w UP w Lublinie. Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 109 zawiera Katalog przykładowych form wsparcia (zał. 8.3).

W celu ułatwienia studentom poruszania się w środowisku Uniwersytetu uruchomiono aplikację mobilną (UPL Guide; <https://up.lublin.pl/en/blog/uruchamiamy-aplikacje-mobilna-upl-guide/>) dedykowaną studentom, doktorantom i kandydatom na studia. Ułatwia ona poruszanie się po kampusie, dostarcza najpotrzebniejszych informacji (m.in. związanych ze studiowaniem oraz życiem akademickim na kampusie i poza nim), a dzięki mobilnemu dostępowi do planów zajęć usprawnia organizację nauki. Uruchomiono również obsługę mLegitymacji studenckiej, tj. legitymacji elektronicznej w formie dokumentu elektronicznego. Jest ona wydawana na wniosek studenta, a warunkiem koniecznym do wydania dokumentu jest posiadanie ważnej legitymacji studenckiej w tradycyjnej formie.

Uniwersytet stara się wprowadzać różnorodne rozwiązania techniczne i proceduralne zapewniające swobodę korzystania i dostępność dla studentów z niepełnosprawnościami (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnosprawnoscia/>). W 2021 r. Fundacja Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych FAZON przyznała UP w Lublinie wyróżnienie w 2 kategoriach: INSTYTUCJA za „szczególną wrażliwość społeczną i promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia” oraz PRZYJAZNA PRZESTRZEŃ za „przystosowanie projektowania uniwersalnego oraz najlepszych rozwiązań urbanistycznych oraz architektonicznych w zakresie dostosowania budynków i przestrzeni dla osób z niepełnosprawnościami”. Zdaniem Kapituły Konkursowej

„Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie na polu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami stanowi „wzór godny naśladowania”. Na ocenianym kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna w latach 2019-2024 studiowały 3 osoby ze zdiagnozowaną niepełnosprawnością – określaną jako inny rodzaj niepełnosprawności. W obecnym roku akad. 2023/2024 nie ma studentów z niepełnosprawnością na tym kierunku.

Nauczanie języków obcych w UP w Lublinie także realizowane jest w formie dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zajęcia prowadzone są indywidualnie lub grupowo w zależności od potrzeby danego studenta. Forma materiałów dydaktycznych przystosowana jest do danego rodzaju niepełnosprawności, np.: możliwość nagrywania na dyktafon zajęć, materiały w wersji elektronicznej, możliwość skorzystania z dostępnych wypożyczalni sprzętów (notebooki, dyktafony, powiększalnik). Student może skorzystać także z pomocy tłumacza języka migowego. Zajęcia odbywają się w salach wolnych od barier architektonicznych oraz w sali aktywizacji osób z niepełnosprawnościami. Na stronie internetowej UP dostępna jest anonimowa ankieta dotycząca form wsparcia oraz potrzeb studentów/doktorantów z niepełnosprawnościami w UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnosprawnoscia/>).

W Bibliotece Głównej UP znajduje się stanowisko komputerowe ze specjalistycznym sprzętem i oprogramowaniem oraz stanowiska dla osób słabowidzących z ogólnodostępnym powiększalnikiem, sala szkoleniowa oraz strefy nauki indywidualnej. Systematycznie organizowane są szkolenia dla studentów z niepełnosprawnościami oraz dla kadry naukowej i administracyjnej, które pomagają rozwijać potencjał i zwiększać świadomość społeczną. Informacje o terminach i tematyce szkoleń umieszczane są na stronie internetowej Uczelni (np. „Szkolenie z procesu kształcenia osób z niepełnosprawnościami”, 11-14.12.2023 r. w ramach projektu „Dostępny UPL” nr POWR.03.05.00-00-A002/21, współfinansowanego ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego). W ramach tego projektu przeprowadzono również szkolenie „Zniwelowanie barier dostępności w zakresie procedur bezpiecznej ewakuacji osób z niepełnosprawnością”.

W rozwoju społecznym, sportowym i artystycznym wspierają studentów pracownicy zaangażowani w funkcjonowanie Akademickiego Związku Sportowego oraz wielu agend kulturalnych działających na UP w Lublinie. Dnia 1 stycznia 2017 r. Zarządzeniem nr 48 Rektora UP w Lublinie z dnia 24 listopada 2016 r. utworzono na Uniwersytecie Stanowisko ds. studentów niepełnosprawnych (zał. 8.4). Dla potrzeb studentów funkcjonuje Biuro do Spraw Osób z Niepełnosprawnościami (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnosprawnoscia/kontakt/>). Pełnomocnik ds. Osób z Niepełnosprawnościami odpowiedzialny jest za umożliwienie wszystkim studentom równego dostępu do procesu kształcenia, również poprzez organizację i kontrolę zaplecza infrastrukturalnego Uczelni. Jednocześnie obejmuje on indywidualną opieką studentów, przy zachowaniu dyskrecji i uwzględniając ich personalne potrzeby. Ponadto UP w Lublinie wdraża formy dostosowania procesu kształcenia dla studentów oraz doktorantów z niepełnosprawnościami. Na Uczelni od 2020 r. istnieje możliwość skorzystania ze wsparcia asystenta dydaktycznego. Działalność asystenta obejmuje pomoc w funkcjonowaniu na Uczelni, a także poza nią. Student ubiegający się o pomoc zgłasza taką potrzebę w Biurze ds. Osób z Niepełnosprawnościami przez wniosek oraz przedstawia plan zajęć, na podstawie którego tworzony jest harmonogram czasu pracy asystenta. Osoba będąca asystentem dydaktycznym zobowiązana jest do uczestnictwa w procesie kształcenia osoby z niepełnosprawnościami – uczestniczy w zajęciach praktycznych lub laboratoryjnych, wykładach i innych formach aktywności przewidzianych w programie danego kierunku studiów (pomaga w notowaniu, pozyskiwaniu materiałów dydaktycznych, a jeżeli wymaga tego sytuacja, także w dotarciu na zajęcia i powrocie z nich do miejsca zamieszkania). Uczelnia umożliwia także alternatywne formy zaliczania zajęć dydaktycznych. Forma

zaliczenia ustalana jest wówczas indywidualnie z prowadzącym przedmiot i jest to, np.: zmiana miejsca (jeżeli jest ono w pełni niedostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami), zmiana formy zaliczenia (np. z pisemnej na ustną, zdalną lub odwrotnie w zależności od danej sytuacji studenta) lub też zmiana terminu i czasu trwania egzaminu. Materiały dydaktyczne są udostępniane przez prowadzących w formie dostosowanej do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami (np. powiększona czcionka, możliwość nagrywania zajęć na dyktafon, wersja elektroniczna materiałów). Zajęcia odbywają się w budynkach wolnych od barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami wyposażonych w podjazdy, windy, platformy oraz odpowiednie sanitariaty. Studenci mogą korzystać z urządzeń wspomagających na zajęciach oraz egzaminach, np. dyktafony, notebooki, powiększalnik, lupa powiększająca, dostępnych w wypożyczalni sprzętu technicznego Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

W 2018 r. powstała sala aktywizacyjna dla osób z niepełnosprawnościami, w której studenci mogą skorzystać z urządzeń wspomagających. Dostępne są też lampy antydepresyjne, z których mogą korzystać studenci „w kryzysie”. W wydzielonych pomieszczeniach znajdują się 4 lampy antydepresyjne oraz stanowisko przystosowane do ich potrzeb: stanowisko komputerowe znajdujące się w strefie wolnej od barier architektonicznych, wyposażone w komputer, drukarkę, lupę powiększającą, fotel. Pomoc osobom z niepełnosprawnościami na Uczelni regulują: Regulamin korzystania z wypożyczalni sprzętu technicznego dla studentów z niepełnosprawnościami w zakresie formy wsparcia dotyczącej urządzeń wspomagających (zał. 8.5) wprowadzony Zarządzeniem nr 16 Rektora UP w Lublinie z dnia 13 kwietnia 2018 r. (zał. 8.6); Regulamin korzystania ze wsparcia asystenta lub tłumacza języka migowego dla studenta/doktoranta w zakresie formy wsparcia obejmującej pomoc asystenta (zał. 8.7) wprowadzony Zarządzeniem nr 9 Rektora UP w Lublinie z dnia 28 stycznia 2020 r. (zał. 8.8) (<https://up.lublin.pl/bip/zarzadzenia-rektora/>).

Uczelnia oferuje także program wsparcia zdrowia psychicznego. Psycholog zatrudniony jest na pełen etat, ale istnieje możliwość umówienia spotkania lub konsultacji telefonicznej w zależności od potrzeb studentów, także w godzinach popołudniowych. Porady odbywają się w trzech miejscach: w dwóch domach studenckich, tj. „Cebion” przy ul. Langiewicza 6 i „Manhattan” przy ul. Dobrzańskiego 35 oraz w budynku Collegium Agronomicum II przy ul. Akademicka 15, w godzinach popołudniowych. Informacje dotyczące konsultacji psychologicznych dostępne są na stronie Uczelni oraz na plakatach umieszczonych na tablicach informacyjnych. Informacje o poradach psychologa można również uzyskać w biurze Pełnomocnika ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Konsultacje psychologiczne prowadzone są bezpośrednio z psychologiem, co przyczynia się do zwiększenia anonimowości osób z niepełnosprawnościami, jak również pozostałych studentów korzystających z porad. Osoby z niepełnosprawnościami mogą też skorzystać z porad psychologicznych w formie elektronicznej oraz telefonicznej, po wcześniejszym umówieniu terminu rozmowy bezpośrednio z psychologiem (<https://up.lublin.pl/osoby-z-niepelnosprawnoscia/porady/>).

Podstawową formą wsparcia w zakresie naukowym i dydaktycznym, którą studenci UP w Lublinie otrzymują od nauczycieli akademickich są regularne konsultacje prowadzone przez wykładowców w miarę potrzeb studentów. Termin konsultacji jest określany przez nauczycieli akademickich na początku każdego semestru i podawany do publicznej wiadomości. Nauczyciele akademicy mogą prowadzić konsultacje także zdalnie, np. drogą elektroniczną. Dziekan i Prodziekan Wydziału ustalają własne godziny konsultacji w indywidualnych sprawach studentów. Wsparcie naukowe studenci uzyskują od opiekunów danego rocznika studiów, opiekunów kół naukowych oraz innych nauczycieli akademickich zaangażowanych w aktywność naukową oraz od opiekunów nadzorujących realizację prac dyplomowych. Pracownicy naukowcy pomagają studentom w przygotowaniu prac projektowych

i prowadzeniu eksperymentów naukowych, merytorycznie wspierają realizację prac doświadczalnych, opracowywanie wyników i ich prezentację podczas seminariów, konferencji kół naukowych, zachęcają też do przygotowywania publikacji naukowych.

Pracownicy Wydziału opracowują pomoce dydaktyczne w formie podręczników, skryptów, rozdziałów w podręcznikach akademickich/monografiach naukowych oraz inne materiały dydaktyczne, w tym udostępniane on-line. Jest to niezmiernie ważna pomoc w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów uczenia się. W latach 2019-2024 pracownicy Wydziału opracowali 13 monografii oraz 76 rozdziałów w monografiach, byli także redaktorami 2 monografii, których część wykorzystywana jest w procesie dydaktycznym i polecana studentom jako literatura podstawowa lub uzupełniająca do zajęć (szczegółowe informacje przedstawiono w kryterium 4 - zał. 4.3). W 2023 r. ukazało się m.in. nowe, uzupełnione wydanie podręcznika pt. „Choroby roślin uprawianych w ogrodach i parkach. Objawy i zwalczanie”, współautorstwa nauczyciela z Katedry Ochrony Roślin prowadzącego zajęcia na ocenianym kierunku. Ponadto, Katedra Ochrony Roślin wspiera studentów także poprzez zapewnienie odpowiedniej infrastruktury technicznej uzupełniającej procesy dydaktyczne. Pracownicy jednostki posiadają służbowe komputery stacjonarne lub laptopy służące sprawdzaniu prac, wykonywaniu korekt i udostępnianiu ich studentom w formie elektronicznej, co przyspiesza i usprawnia komunikację student- wykładowca. Sale i pracownie dostępne w Katedrze Ochrony Roślin wyposażone są w nowoczesne urządzenia dydaktyczne w postaci: projektorów, rzutników, mikroskopów, binokularów, lup dostosowanych do specyfiki nauczanych przedmiotów. Pracownicy wprowadzają nowatorskie formy i metody pracy dydaktycznej, udoskonalają sposób przekazu aktualnej wiedzy. Gromadzą i wprowadzają na zajęcia dydaktyczne naturalne okazy szkodników, roślin porażonych przez czynniki chorobotwórcze oraz czyste kultury grzybów patogenicznych i bakterii saprotroficznych wyhodowanych na podłożach agarowych. Umożliwiają studentom obserwację struktur morfologicznych omawianych mikroorganizmów, wykorzystując w mikroskopowaniu technikę przenoszenia obrazu na ekran. Przygotowują materiały zielnikowe, tablice i gabloty przedstawiające omawiane grupy szkodników i chorób roślin.

Proces uczenia się studentów wspierają także pracownicy Biblioteki Głównej, ułatwiając korzystanie z zasobów bibliotecznych i baz literatury dostępnej on-line. W sali Informatorium biblioteki znajduje się obecnie 18 stanowisk komputerowych posiadających dostęp do Internetu, w tym do elektronicznych zasobów informacji naukowej. Dodatkowo w bibliotece działa sieć Wi-Fi, studenci i pracownicy mogą korzystać z sieci Internet bezpłatnie na własnych komputerach lub telefonach. Dostępne są także akustyczne fotele do nauki lub odpoczynku, wraz z wbudowanymi ładowarkami do telefonu oraz wydzielona strefa relaksu. W czytelni dostępne są 154 miejsca do pracy indywidualnej, w tym 31 ma dostęp do komputerów. Wsparcie studentów stanowi również całodobowy dostęp do wirtualnej czytelni z dowolnego miejsca przez platformę IBUK libra. Obecnie studenci mogą korzystać z 57 baz danych. W dniu 16 października 2023 r. została wdrożona Wirtualna Karta Biblioteczna (WKB), dzięki której studenci, doktoranci oraz pracownicy zrzeszonych szkół wyższych mogą korzystać z zasobów bibliotek głównych lubelskich uczelni na zasadzie wzajemności. Użytkownikami WKB są: studenci pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia studiów, doktoranci szkół doktorskich prowadzonych przez Partnerów Porozumienia oraz pracownicy Partnerów Porozumienia zatrudnieni na umowę o pracę. Użytkownik WKB jest uprawniony do: wypożyczenia zbiorów ze wszystkich bibliotek WKB, które w swoich lokalnych systemach bibliotecznych utworzyły mu konto czytelnika, zgodnie z zasadami przyjętymi w regulaminach udostępniania zbiorów tych bibliotek. Na Wydziale, w Katedrze Ochrony Roślin dostępny jest księgozbiór wewnętrzny, obejmujący podręczniki, czasopisma naukowe, monografie i klucze do identyfikacji szkodników, patogenów i chorób roślin, z których mogą korzystać

studenci ocenianego kierunku (zał. 8.9). Ponadto w Katedrze studenci mają dostęp do zasobów informacyjnych oraz wgląd do wykonanych w jednostce prac projektowych i dyplomowych.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oraz Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu zapewniają szeroką ofertę mobilności studentów. W strukturze Uczelni koordynacją i obsługą administracyjną mobilności studentów oraz pracowników dydaktycznych w ramach programów finansowanych przez Unię Europejską, jak i organizacją zagranicznych zawodowych praktyk studenckich zajmuje się Biuro Mobilności Akademickiej. Podstawą realizacji działań UP w Lublinie w ramach programu ERASMUS+: Szkolnictwo Wyższe - Akcja 1 i "Mobilność edukacyjna" są podpisane umowy dwustronne z ponad 140 uczelniami (Turcja, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Serbia, Rumunia, Portugalia, Litwa, Łotwa, Włochy, Węgry, Chorwacja, Grecja, Francja, Czechy, Holandia, Islandia, Estonia, Hiszpania, Niemcy, Cypr, Bułgaria), z którymi prowadzona jest wymiana studentów lub pracowników. W celu wspierania mobilności krajowej i międzynarodowej studentów organizowane są spotkania informacyjne na temat dostępnych możliwości w tym zakresie. Informacje zamieszczane są na stronie internetowej Uczelni i Wydziału (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#erasmus>). Na podstawie porozumienia zawartego między UP w Lublinie a krajowymi uczelniami partnerskimi w sprawie wymiennego kształcenia studentów na Uczelni realizowany jest program MostAR, w ramach którego studenci ocenianego kierunku mogą odbyć część studiów poza uczelnią macierzystą (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/mostar/>). W UP w Lublinie został powołany Koordynator tego programu. Takie studia mogą być zrealizowane w oparciu o indywidualny program składający się z przedmiotów wybranych z programu studiów uczelni partnerskiej. Student zachowuje w tym czasie stypendium naukowe i pomoc materialną otrzymane na uczelni macierzystej, która dodatkowo opłaca stypendyście zakwaterowanie w domu studenckim uczelni przyjmującej w ramach wymiany.

W podnoszeniu kompetencji studentów, ich rozwoju społecznym oraz zdobywaniu nowych doświadczeń zawodowych istotną rolę odgrywają programy związane z mobilnością zagraniczną. Informacje o programach umożliwiających podjęcie studiów lub praktyk zagranicznych studenci uzyskują poprzez stronę internetową Biura Mobilności Akademickiej, bezpośredni kontakt z pracownikami Biura, bezpośrednią informację przekazywaną przez wydziałowego Koordynatora (<https://up.lublin.pl/edukacja/erasmus/>). W latach 2019-2024 z możliwości wymiany akademickiej skorzystało 16 studentów Wydziału. Na ocenianym kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna z możliwości krótkoterminowej wymiany akademickiej w roku akademickim 2022/2023 skorzystała jedna studentka, wyjeżdżając na Litwę do Vytauto Didziojo Universitetas. Z kolei w celu realizacji części studiów, w ramach programu mobilności Erasmus+, w latach 2019-2024 Wydział gościł 21 studentów z zagranicznych uczelni partnerskich z Grecji, Azerbejdżanu, Albanii, Francji, Turcji, Hiszpanii, Włoch. O ostatecznym zakwalifikowaniu się studenta na studia wymienne decyduje, poza znajomością języka obcego, również średnia ocen za cały okres studiów, a warunkami dodatkowymi są zaangażowanie kandydata w działalność organizacyjną na Wydziale. Jest to jeden z elementów systemu motywacji studentów do osiągania dobrych wyników w nauce i angażowania się w życie naukowe i społeczne Wydziału oraz Uczelni. Studenci wszystkich kierunków studiów wspierani są finansowo stypendiami oferowanymi w programie ERASMUS+ na odbycie za granicą praktyk zawodowych. Studenci znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej oraz osoby z orzeczoną niepełnosprawnością mogą ubiegać się o wsparcie finansowe w kwocie 250 EUR/miesiąc. Projekt Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, bezpośrednio powiązany z programem Erasmus+ jest istotnym elementem wsparcia zagranicznej mobilności studentów z niepełnosprawnościami oraz znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Dzięki temu studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania i umiejętności w środowisku

międzynarodowym, mimo trudnej sytuacji osobistej (<https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2023/10/zasady-realizacji-wyjazdow-osob-z-mniejszymi-szans.pdf>).

Uczelnia realizuje projekt „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie”- nr POWR.03.05.00-00-Z232/17”, w ramach którego przewidziane są różne szkolenia dla studentów, w tym metodyka, wyszukiwanie i prezentowanie informacji naukowej. Prowadzone są też bezpłatne certyfikowane szkolenia z obsługi komputerowych programów graficznych np. AutoCAD, zajęcia praktyczne w zakresie budowania wizerunku i autoprezentacji z elementami języka angielskiego oraz warsztaty interpersonalne realizowane przez Biuro Karier (<https://bk.up.lublin.pl/Bezplatne-szkolenia-i-warsztaty>). Różnorodne warsztaty i szkolenia organizowane są także przez pracowników Wydziału. Studenci mają możliwość uczestniczenia w tych przedsięwzięciach. Od 2021 r. na Wydziale, w Katedrze Ochrony Roślin, działa Klinika Roślin, w ramach której studenci różnych kierunków, w tym kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna, mogą rozwijać swoje zainteresowania i zdobywać doświadczenie zawodowe uczestnicząc w badaniach prowadzonych w wyspecjalizowanych laboratoriach Pracowni Entomologicznej, Mykologicznej i Bakteriologicznej (https://up.lublin.pl/uslugi/klinika-roslin/#baza_badawcza). Ponadto studenci mają możliwość poszerzania wiedzy i umiejętności również w innych laboratoriach i pracowniach Wydziału (np. Laboratorium Kultur *in vitro*, Pracownia Florystyczna, Pracownia Jakości Warzyw i Surowców Zielarskich). Studenci ocenianego kierunku angażowali się w tworzenie przez pracowników Katedry Ochrony Roślin kącika dydaktycznego, poprzez zbieranie i przygotowywanie okazów grzybów nadrzewnych. W ramach porozumienia zawartego pomiędzy Katedrą Ochrony Roślin a Szkółką Roślin Ozdobnych „Zielone Wzgórze” w Nałęczowie, studenci kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna uczestniczyli w realizacji projektu „Miejskie Wyspy Kwietne”, wykonując nasadzenia roślin przyjaznych dla owadów pożytecznych oraz budując hotele dla owadów przy jednym z budynków dydaktycznych UP w Lublinie (marzec 2022 r.). Ponadto, w miejscowości Płaskie k. Zamościa, studenci uczestniczyli w spotkaniu z doradcą ogrodniczym zajmującym się dystrybucją oraz doradztwem nawozowym i fitosanitarnym (22.04.2022 r.). W Winnicy św. Jakuba przy klasztorze Dominikanów w Sandomierzu, studenci aktywnie uczestniczyli w zajęciach terenowych oraz wykładzie wygłoszonym przez pracowników PIORiN w Kielcach na temat dokumentów i sposobu fitosanitarnej kontroli granicznej materiału roślinnego (19.05.2022 r.). Z równie dużym zainteresowaniem oraz aktywną dyskusją, brali udział w wykładach: Pani Profesor z Università degli studi di Parma we Włoszech pt.: „Natural enemies in plant protection: old and new friends from nature”, podczas Jej pobytu w UP w Lublinie (maj 2019 r.); Przedstawiciela firmy AGROINTELL pt. „Robotyzacja rolnictwa w perspektywie Nowego Zielonego Ładu Europejskiego” (wykład współorganizowany z Oddziałem Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej w Lublinie (26.10.2022 r.). Ponadto, uczestniczyli w zajęciach na temat diagnostyki patogenów roślin w Pracowni Zamiejscowej Laboratorium Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Lublinie (6.05.2022 r.).

Cyklicznie prowadzone są również szkolenia organizowane przez pracowników naukowych Wydziału, w tym pracowników Katedry Ochrony Roślin, we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Ochrony Roślin (Akademia PSOR) z zakresu „Bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym”, a także szkolenia w zakresie „Doradztwa w ochronie roślin”. Studenci uczestniczący w szkoleniu „Stosowanie środków ochrony roślin” uzyskują uprawnienia umożliwiające bezpieczne i zgodne z prawem stosowanie pestycydów na polu i pod osłonami, a także „Certyfikat na Doradztwo”, który umożliwia pracę w sklepach i hurtowniach z pestycydami oraz konfekcjonowanie środków, a także pracę jako mobilny doradca. Z inicjatywy Kliniki Roślin i Studenckiego Koła Naukowego Ochrony Roślin, we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Ochrony Roślin organizowano

szkolenia dla studentów (2.06.2021, 28.10.2021, 9.11.2022, 13.11.2023), a także wykłady otwarte "Zielony ład – rewolucja czy ewolucja w polskim rolnictwie" (Stowarzyszenie Agroekoton 17.01.2022), „Wykorzystanie nowoczesnych metod w niechemicznej ochronie roślin” (6.06.2022) oraz „Rośliny i grzyby w survivalu” (24.04.2022). Szkolenie „Inwentaryzowanie drzew – propozycja ujednoczenia wymagań” było współorganizowane przez Federację Arborystów Polskich (23.03.2023 r.).

Wydział organizował też warsztaty szkoleniowe skierowane do plantatorów roślin jagodowych BerryTech 2022 (31.07.2022, Stare Olszyny) oraz praktyczne Warsztaty Truskawkowe – szkolenie dla plantatorów truskawki (Czerwińsk nad Wisłą), „Ekologiczna uprawa owoców miękkich – truskawka” – Konferencja szkoleniowa organizowana przez ODR Końskowola (Białka 2019 r.). Ponadto prowadzono wykłady otwarte w ramach: Akademii Uprawy Truskawki 2020 „Proste rozwiązania w nawożeniu ograniczające porażenie truskawek przez choroby i szkodniki (Wrocław 14.03.2020 r., Czerwińsk nad Wisłą 15.03.2020 r.). Rokrocznie organizowanych jest także ok. 10-12 szkoleń o tematyce ogrodniczej udostępnianych w mediach społecznościowych (m.in. na platformie Facebook i You Tube).

Klinika Roślin, funkcjonująca w ramach Katedry Ochrony Roślin Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, była również współorganizatorem szkolenia „Nowoczesny survival – aktywność dla każdego” (18.01.2024). Prezentowane zagadnienia podkreślały atrakcyjność nowoczesnego survivalu jako formy aktywnego spędzania czasu wolnego o wielokierunkowym zastosowaniu. Obecnie studenci kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna, wraz z pracownikami Katedry Ochrony Roślin, planują wziąć udziału w warsztatach naukowych „Preparaty mikrobiologiczne w rolnictwie i ochronie środowiska”, które są organizowane w ramach realizacji zadania 1.7 dotacji celowej MRiRW w 2024 r. pt. „Preparaty mikrobiologiczne” w IUNG - PIB Puławy w dniu 10.05.2024 r.

Formą motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz rozwijania działalności naukowej jest możliwość prezentowania własnych badań na konferencjach studenckich organizowanych przez UP w Lublinie (np. V Międzynarodowe Sympozjum Studenckich Kół Naukowych „Środowisko-Roślina-Zwierzę-Produkt”, 18 kwietnia 2024 r.), a także stworzenie możliwości uczestniczenia w konferencjach i sejmikach poza macierzystą Uczelnią. W obszarze wspierania motywacji studentów istotna jest możliwość uzyskania stypendium Rektora za wyniki w nauce, a także możliwość zdobycia wyróżnienia na egzaminie dyplomowym.

Działając w ramach Kliniki Roślin, studenci ocenianego kierunku chętnie włączali się w prowadzenie mini eksperymentów laboratoryjnych, których wyniki zaprezentowane zostały przez jedną ze studentek na Ogólnopolskiej Konferencji Studenckich Kół Naukowych „Człowiek i jego środowisko” w Kielcach (22.04.2022 r.). Tematem tego wystąpienia była „Skuteczność działania niechemicznych metod ochrony względem ziarniaków pszenicy (*Triticum aestivum* L.): badania *in vitro*”. Wyniki eksperymentów naukowych, w których współuczestniczyli studenci kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna, zostały przedstawione w formie referatów oraz posterów na krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych, m.in. International Scientific Conference Bioprotection – Global Plant Health and Product Safety, UP w Lublinie (22-24.09.2021 r.); XIV International Agriculture Symposium "Agrosym 2023", Jahorina, Bośnia i Hercegowina (5-8.10.2023 r.); International Conference of the University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest "Agriculture for Life, Life for Agriculture", Bucharest, Rumunia (2-4.06.2022 r.); VII Konferencja Naukowa z cyklu „Nauka i praktyka – rolnictwo różne spojrzenia”, PANS w Chełmie (5.06.2023 r.); Konferencja Naukowa - 25 lat badań w IUNG-PIB w Puławach (6-7.06.2019 r.). Inne wyniki swoich badań naukowych oraz artykuły popularno-naukowe studenci publikowali m.in. w czasopiśmie: Agronomy-Basel, Agriculture, Acta Scientiarum Polonorum Hortorum Cultus, Annales Horticulturae, Aura, Agro Profil oraz Wydawnictwie Naukowym TYGIEL.

Na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, z inicjatywy Kolegium Dziekańskiego, cyklicznie organizowana jest konferencja „Studero, studere – uczyć się” (Lublin: 6.06.2022 r., 30.05.2023 r.), która skierowana jest do studentów wszystkich kierunków studiów oraz młodzieży szkół średnich. W czasie konferencji prezentowano wykłady o zróżnicowanej tematyce, które rozwijały zainteresowania i poszerzały horyzonty naukowe studentów. Uczestniczyli w niej zaproszeni goście, prelegenci, interesariusze zewnętrzni, przewodniczący Rad Programowych poszczególnych kierunków studiów, nauczyciele akademicy, przedstawiciele kół naukowych, studenci oraz uczniowie szkół średnich. Zwieńczeniem Konferencji w 2022 r. było powołanie Rady Interesariuszy zewnętrznych oferujących staże i miejsca pracy dla studentów i absolwentów Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, w tym kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>). Kontakty studentów Wydziału z Interesariuszami zewnętrznymi mają charakter cykliczny. W latach 2022-2023 odbyły się łącznie 4 spotkania studentów Wydziału z Interesariuszami zewnętrznymi m.in. w ramach cyklu “Panele z Pracodawcami”, w których uczestniczyli szkółkarze, przedstawiciele firm zajmujących się rolnictwem ekologicznym i pracownicy ARiMR. Takie spotkania są bardzo ważne i motywują studentów do nauki i aktywności.

Studenci ocenianego kierunku mogą rozwijać swoje zainteresowania i umiejętności w ramach działalności kół naukowych: Studenckie Koło Naukowe Ochrony Roślin 'SKOR', Studenckie Koło Naukowe Entomologów 'Dorcus', Studenckie Koło Naukowe Ogrodników, Studenckie Koło Naukowe Architektów Krajobrazu oraz Międzywydziałowe Koło Naukowe 'Herba Medica'.

Wśród osiągnięć i przykładów zaangażowania naukowego i społecznego studentów kierunku można także wyróżnić działalność związaną z upowszechnianiem wiedzy. Jest ona realizowana we współpracy z pracownikami Wydziału oraz doktorantami, m.in. poprzez udział w corocznym Lubelskim Festiwalu Nauki, w ramach którego odbywają się warsztaty oraz wykłady i projekty naukowe. Tego typu aktywności towarzyszą także organizowanym corocznie Dniom Otwartym UP w Lublinie (7.03.2019 r., 5.03.2020 r., 7-9.04.2021 r. - online ze względu na pandemię Covid-19, 7.04.2022 r., 30.03.2023 r., 7.03.2024 r.). Studenci mogą także angażować się w działalność promocyjną i popularyzatorską Wydziału poprzez prowadzenie warsztatów dla szkół i przedszkoli.

W procesie uczenia się, studentów wspiera kadra dydaktyczna podnosząca swoje kwalifikacje poprzez liczne szkolenia. W roku akademickim 2022/2023 były to między innymi szkolenia i kursy obejmujące takie zagadnienia jak: Innowacyjne narzędzia edukacyjne i techniki pracy z grupą, Narzędzia prezentacyjne dla dydaktyków, Zarządzanie stresem i kontrola emocji w sytuacjach trudnych, Warsztaty zarządzania czasem czy Tworzenie treści e-learningowych. W dniu 7.02.2024 r., dla pracowników UP w Lublinie, odbyło się szkolenie „Narzędzia wspierające kształcenie i elektroniczne egzaminowanie – Blackboard, Learn, Inspera, Panopto” - PCG Akademia.

Również pracownicy Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego z Biura Karier organizują warsztaty i szkolenia przygotowujące studentów do wejścia na rynek pracy, prowadzą doradztwo zawodowe, nawiązują i utrzymują kontakty z pracodawcami oferującymi miejsca praktyk, staży i pracy, monitorują zmiany na rynku pracy, badają losy zawodowe absolwentów i utrzymują kontakty z absolwentami. Uczelnia prezentuje oferty pracy kierowane do absolwentów również na stronach internetowych, w zakładce Rozwój i kariera (<https://bk.up.lublin.pl/>).

Po uzyskaniu tytułu zawodowego magistra inżyniera, absolwenci studiów drugiego stopnia kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna mogą rozwijać swoje pasje badawcze w Szkole Doktorskiej UP w Lublinie. Zasady rekrutacji do tej szkoły oraz Regulamin studiów doktoranckich dostępne są na stronie Uczelni (<https://up.lublin.pl/szkola-doktorska/>). Mają także możliwość wyboru specjalistycznego kształcenia na studiach podyplomowych UP w Lublinie, takich jak np.: Rolnictwo

ekologiczne; Uprawa winorośli i winiarstwo; Hortiterapia; Analityka, bezpieczeństwo i certyfikacja żywności i in. (<https://up.lublin.pl/studia-podyplomowe/>). Istniejące na Uczelni Biuro Karier dba o rozwój i przygotowanie studentów i absolwentów do wejścia na rynek pracy oraz aktywnie współpracuje z biznesem i firmami partnerskimi. Nawiązuje kontakty z renomowanymi instytucjami polskimi i zagranicznymi, za pomocą zintegrowanego systemu badania kompetencji wykonuje diagnostykę potencjału zawodowego studentów, dzięki czemu dopasowuje kandydatów do potrzeb konkretnych firm i stanowisk. Na stronach internetowych biura prezentowane są oferty pracy kierowane do absolwentów (<https://bk.up.lublin.pl/>). Studenci ocenianego kierunku mają możliwość uczestniczenia w cyklicznych edycjach „Gra o karierę – Biura Karier dla Ciebie”. Celem projektu jest promocja działalności Biur Karier na uczelniach wyższych w całej Polsce, zacieśnienie współpracy między biurami karier i utrwalenie ich pozytywnego wizerunku zarówno w środowisku zewnętrznym jak i uniwersyteckim. W ramach tego projektu zorganizowano warsztaty, szkolenia, doradztwo indywidualne oraz panele z pracodawcami specjalnie dla studentów z całego kraju (<https://bk.up.lublin.pl/gra-o-kariere-2023---biura-karier-dla-ciebie>).

Pracownicy Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego UP w Lublinie oferują studentom wsparcie w wejściu na rynek pracy. Cyklicznie biorą udział w targach pracy reprezentując Uniwersytet w Klubie Pracodawców funkcjonującym pod auspicjami Miejskiego Urzędu Pracy. W ramach porozumienia z Urzędem odbywają się m.in. „Warsztaty wiedzy o rynku pracy” dla studentów ostatnich lat studiów prowadzone przez specjalistów Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie.

Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, w ramach współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie, zorganizował spotkania dotyczące tematyki ekonomii społecznej, jak również cykl spotkań z „praktykami” w ramach Lubelskiego Uniwersytetu Inspiracji dotyczących przedsiębiorczości. Zorganizowano również szkolenia: „Bezpieczeństwo w sieci” we współpracy z Fundacją Sempre a Frente, „Wystąpienia publiczne” prowadzone przez profesjonalnego trenera i coacha, „Zintegrowany system kwalifikacji” – prowadzone przez doradcę z Instytutu Badań Edukacyjnych, „Rozmowa rekrutacyjna po angielsku” prowadzoną przez specjalistów Firmy CampLeaders and Resort Leaders Poland – Work and Travel USA.

W latach 2018-2023 na UP w Lublinie realizowany był projekt: „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, Oś priorytetowa III. Szkolnictwo Wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych. Realizowane działania zawarte były w dwóch modułach: Moduł Podnoszenia Kompetencji, Moduł Wsparcia Świadczenia Wysokiej Jakości Usług przez instytucje wspomagające studentów w rozpoczęciu aktywności zawodowej na rynku pracy. Projekt realizowany był w terminie od 1.08.2018 do 31.10.2023. W latach 2019-2023 z szerokiej oferty szkoleń skorzystało łącznie 32 studentów Wydziału, a z doradztwa indywidualnego 7 studentów (zał. 8.10). W organizowanym przez Uczelnię wydarzeniu „Dobre perspektywy na przyszłość” (30 marca 2023 r.) uczestniczył także doradca zawodowy Biura Karier udzielając porad oraz informacji studentom Wydziału. Corocznie doradcy zawodowi UP w Lublinie są współorganizatorami ogólnopolskiego projektu „Gra o Karierę – Biuro Karier dla Ciebie” (wydarzenie przy Komisji ds. Akademickich Biur Karier przy KRASP), który obejmował doradztwo zawodowe indywidualne, jak również szkolenia grupowe z zakresu rynku pracy prowadzone przez doradców zawodowych oraz trenerów zewnętrznych i przedstawicieli publicznych służb zatrudnienia. Dnia 25 kwietnia 2023 r. zorganizowano „Dzień Kariery 2023”. Wydarzenie miało miejsce dzięki współpracy z Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie. Studentom i absolwentom zaoferowano kontakt z 50 pracodawcami oferującymi zróżnicowane miejsca zatrudnienia, praktyk

zawodowych oraz staży. Absolwenci mogli uzyskać także informacje na temat możliwości pozyskania funduszy europejskich na rozwój własnej działalności gospodarczej. Porad dotyczących rynku pracy i możliwości wyboru ścieżki kariery udzielali również doradcy zawodowi.

Od kwietnia 2021 r. udostępniona została nowoczesna platforma łącząca studentów, absolwentów i pracodawców. W skład modułu wchodzi strona internetowa: <https://bk.up.lublin.pl/> oraz PORTAL KARIERA, którego użytkownikami są: studenci i absolwenci UP w Lublinie, pracodawcy oraz absolwenci innych uczelni. Na stronie internetowej znajdują się m.in.: aktualne oferty pracy i staży w kraju i zagranicą, oferty praktyk i wolontariatu, informacje o certyfikowanych szkoleniach i warsztatach, relacje z wydarzeń i najnowsze aktualności dotyczące rozwoju zawodowego i sytuacji na rynku pracy. Portal oferuje studentom i absolwentom szeroki zakres wsparcia obejmujący m.in.: badanie kompetencji, oferty pracy, bazę rozwoju, ankiety i szkolenia.

W UP w Lublinie funkcjonują akademickie organizacje studenckie, w których studenci mogą realizować swoje pasje, zainteresowania lub doskonalić swój talent w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Uczelnia stwarza doskonałe warunki do rozwoju kultury fizycznej studentów oraz ich uczestnictwa w życiu kulturalnym, zapewniając zaplecze techniczne i pomieszczenia do organizacji spotkań oraz wsparcie finansowe agend studenckich. Do organizacji studenckich działających w UP w Lublinie należą: Stowarzyszenie Studentów Nauk Przyrodniczych, Chór Akademicki Uniwersytetu Przyrodniczego, Zespół Pieśni i Tańca „Jawor”, Akademicki Związek Sportowy, Związek Młodzieży Wiejskiej, Duszpasterstwo akademickie (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dzialalnosc-studencka/>). Studenci mogą również działać w Uczelnianej Radzie Samorządu Studenckiego oraz w Wydziałowym Samorządzie Studenckim. W obszarze wspierania motywacji studentów, oprócz możliwości uzyskania stypendium Rektora za wyniki w nauce, wymienić należy również możliwość zdobycia wyróżnienia pracy dyplomowej.

Uczelnia dysponuje nowoczesną bazą sportową i rekreacyjną. Studenci mają do dyspozycji Centrum Kultury Fizycznej i Sportu oraz ośrodki sportów wodnych i żeglarstwa nad jeziorem Piaseczno. Centrum Kultury Fizycznej i Sportu oferuje dostęp do sal gimnastycznych, siłowni, pływalni, kortu tenisowego, sali tanecznej i sportów walki. Studenci mają możliwość korzystania z żagli i kajaków nad jeziorem Piaseczno. Ponadto mogą korzystać z najlepszej w województwie lubelskim 12-metrowej ścianki wspinaczkowej. Swoje pasje jazdy konnej studenci mogą rozwijać w Ośrodku Dydaktyczno-Szkoleniowym Jeździectwa i Hipoterapii UP w Lublinie/Gospodarstwo Doświadczalne w Felinie.

Studenci kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna oprócz wsparcia w obszarze naukowym, otrzymują również odpowiednie formy wsparcia w obszarze socjalnym, bytowym i administracyjnym. Jedną z podstawowych form systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się jest możliwość indywidualnej organizacji studiów określona w § 18 Regulaminu Studiów UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2022/01/Regulamin-studiow01.10.2022.pdf>).

O indywidualną organizację studiów mogą wnioskować studenci wyróżniający się w działalności samorządowej, kulturalnej lub sportowej, studiujący na dwóch lub więcej kierunkach studiów, odbywający część studiów w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych, znajdujący się w wyjątkowo trudnej sytuacji życiowej, studenci z niepełnosprawnościami, studentki w ciąży oraz studenci będący rodzicami. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie oferuje żłobek dla dzieci swoich pracowników, doktorantów i studentów, zlokalizowany na terenie miasteczka akademickiego, co stanowi znaczące wsparcie umożliwiające uczenie się studentom będących rodzicami (<https://www.maluch.net>).

Studenci przyjezdni mogą korzystać z dobrze wyposażonych Domów Studenckich z możliwością uzyskania dopłaty do zakwaterowania w przypadku trudnej sytuacji materialnej studenta

(<https://up.lublin.pl/edukacja/student/akademiki/>). W roku akademickim 2023/2024 UP w Lublinie oferuje zakwaterowanie w 5 domach studenckich: D.S. Cebion, D.S. Dodek, D.S. Eskulap, D.S. Broadway, D.S. Manhattan (1220 miejsc).

W ramach środków funduszu stypendialnego, studenci mogą ubiegać się o pomoc materialną w formie różnego rodzaju stypendiów i zapomóg. System stypendialny uwzględnia także potrzeby osób z niepełnosprawnościami oraz promuje studentów wyróżniających się naukowo, sportowo i artystycznie. Dostępne na Uczelni świadczenia stypendialne to stypendium socjalne, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami, zapomoga, stypendium Rektora (<https://up.lublin.pl/blog/20901/>).

Wydziałowa Komisja Stypendialna i Odwoławcza Komisja Stypendialna powoływane są na początku każdego roku akademickiego. Funkcjonowanie Komisji Stypendialnej reguluje Zarządzenie nr 58 Rektora UP w Lublinie z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie trybu powoływania oraz składu komisji stypendialnej i odwoławczej (zał. 8.11 - <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/04/Zarzadzenie-nr-58.pdf>) oraz Zarządzenie nr 59 z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu świadczeń dla studentów UP w Lublinie – zał. 8.1 i 8.2). Skład Komisji Stypendialnej stanowią Pełnomocnik ds. świadczeń dla studentów – przewodniczący komisji, Dziekan albo Prodziekan, studenci delegowani przez Radę Uczelnianą Samorządu Studenckiego (co najmniej dwóch przedstawicieli z każdego wydziału) oraz pracownicy Biura Stypendiów Studenckich. W skład Odwoławczej Komisji Stypendialnej wchodzi Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki – przewodniczący komisji, studenci delegowani przez Radę Uczelnianą Samorządu Studenckiego (po jednym przedstawicielu z każdego wydziału), koordynator Biura Stypendiów Studenckich. Decyzje otrzymania stypendiów i zapomóg podejmowane są na zebraniach Komisji, przy czym każdorazowo wymagany jest przynajmniej 50% udział studentów. W roku akademickim 2022/2023 oraz 2023/2024, zgodnie z Regulaminem świadczeń dla studentów UP w Lublinie, tworzona jest jedna lista rankingowa dla każdego roku studiów, a stypendium Rektora przyznawane jest w jednej kwocie bez podziału na poszczególne osiągnięcia. Studenci mają ponadto możliwość skorzystania z „Miejskiego programu stypendialnego dla studentów i doktorantów” określonego Uchwałą nr. 340/IX/2019 Rady Miasta Lublin z dnia 5 września 2019 r. w sprawie zasad udzielania pomocy materialnej w formie stypendiów naukowych dla wybitnie uzdolnionych studentów oraz doktorantów (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2019 r., poz. 5224).

Studenci UP w Lublinie mogą również ubiegać się o przyznanie stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, gdy wykazują się znaczącymi osiągnięciami naukowymi lub artystycznymi związanymi ze studiami lub znaczącymi osiągnięciami sportowymi (<https://up.lublin.pl/blog/20717/>, <https://www.gov.pl/web/nauka/informacja-na-temat-stypendiow-ministra-edukacji-i-nauki-za-znaczace-osiagniecie-dla-studentow-na-rok-akademicki-20232024-konkurs-sst04>).

Studentowi przysługuje prawo do składania skarg i wniosków w sprawach związanych z organizacją i przebiegiem procesu kształcenia, obsługą administracyjną oraz w innych kwestiach bezpośrednio lub pośrednio go dotyczących. Organem jednoosobowym lub osobami uprawnionymi do rozpatrywania skarg i wniosków wnoszonych przez studentów w zakresie swoich kompetencji są odpowiednio: Rektor, Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki, Dziekan, Prodziekan. Studenci składają skargi i wnioski odpowiednio w Biurze Rektora, sekretariacie Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki, dziekanacie. Pracownicy przyjmujący zgłoszenia są odpowiedzialni za prawidłowe wprowadzenie zgłoszenia do ewidencji i przestrzegania terminów ich załatwiania. Rejestr skarg i wniosków obejmuje numer sprawy, istotę sprawy, podjęte działania. Skargę lub wniosek skierowany niezgodnie z właściwością rzeczową organu jednoosobowego lub osób uprawnionych do rozpatrywania skarg i wniosków należy przekazać nie później niż w terminie 7 dni od daty wpływu właściwej stronie, zawiadamiając równocześnie

studenta o tym fakcie. Skargi, wnioski i zgłoszenia sytuacji konfliktowych powinny być szczegółowo uzasadnione. W przypadku wątpliwości co do ich treści lub konieczności złożenia dodatkowych wyjaśnień i uzupełnień wzywa się studenta w terminie 7 dni od dnia otrzymania skargi lub wniosku. Wezwanie powinno zawierać pouczenie, że niezuzupełnienie braków spowoduje pozostawienie skargi lub wniosku bez rozpoznania. Szczegółowe zasady rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów zawiera Zarządzenie nr 52 Rektora UP w Lublinie z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie zasad składania oraz rozpatrywania skarg i wniosków wnoszonych przez studentów UP w Lublinie (zał. 8.12 - <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2021/05/z-52-2021.pdf>). Na Wydziale obowiązuje zgodny z Zarządzeniem Rektora UP nr 52 sposób przyjmowania wniosków i skarg określony Instrukcją nr 12 (zał. 8.13). Studenci, zanim zgłoszą skargi do władz Uczelni, mogą przekazać swoje problemy starostom roku, opiekunowi roku lub Prodziekanowi. Pomocą służą także nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia.

Uczelnia zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów. W strukturze funkcjonowania Wydziału jednostką nadrzędną jest Dziekan, następnie Prodziekan. Wydział również zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w ramach funkcjonowania dziekanatu w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie studiów i procedurach toku studiów (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/dzieskanat/>). Informacje dotyczące programu studiów są zamieszczane i sukcesywnie uzupełniane w Wirtualnym Dziekanacie i na stronach internetowych Wydziału. Dokumentacja dostępna jest również w aktach dziekanatu. W anonimowych ankietach studenci i absolwenci wyrażają w ostatnich latach pozytywne opinie na temat obsługi administracyjnej i wskazują na wysokie kompetencje, przychylność i miłą obsługę pracowników administracyjnych (pracowników dziekanatu, biblioteki, Działu Organizacji i Toku Studiów, Biura Mobilności Akademickiej). Uzyskane informacje są analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, a raport oraz wnioski prac Komisji przedstawiane są podczas posiedzenia Kolegium Wydziału. Wnioski z raportu oraz dyskusja służą do poprawy jakości pracy administracji.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie przeciwdziała zachowaniom mającym charakter mobbingu i molestowania seksualnego. Zgłoszenia zdarzeń mających charakter tego typu zachowań powinny być kierowane do Pełnomocnika Rektora ds. bezpieczeństwa osobistego pracowników, studentów i doktorantów. Szczegółowe zasady postępowania, procedury oraz funkcjonowanie i tryb pracy Pełnomocnika Rektora ds. bezpieczeństwa osobistego pracowników, studentów i doktorantów, Komisji Antymobbingowej zostały określone w Regulaminie przeciwdziałania mobbingowi i molestowaniu seksualnemu w UP w Lublinie będącym załącznikiem do zarządzenia nr 1/2021 Rektora UP w Lublinie z dnia 11 stycznia 2021 r. (zał. 8.14). (https://bip.up.lublin.pl/files/biurorektora/2021/001/zal_nr_1.pdf).

W razie zaistnienia na Wydziale konfliktu między studentami a kadrą dydaktyczną lub obsługującą kształcenie, jak również dyskryminacji, przemocy i innych sytuacji konfliktowych, student osobiście lub za pośrednictwem starosty roku lub Rady Samorządu Studenckiego może poinformować opiekuna roku. Zasady postępowania w takich sytuacjach zostały określone w Instrukcji nr 13 Przeciwdziałania sytuacjom konfliktowym (zał. 8.15). Opiekun roku podejmuje próbę rozwiązania sytuacji konfliktowej w drodze rozmowy ze stronami sporu, a także z ewentualnymi świadkami sytuacji konfliktowych. W drodze działań naprawczych zapewnia się odpowiednią ochronę przed konfliktem w przyszłości. Jeżeli działania powyższe nie przynoszą rozwiązania problemu, opiekun roku powiadamia o zaistniałej sytuacji Prodziekana Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu. Jeżeli sytuacja konfliktowa występuje na linii student-opiekun roku, student osobiście lub za pośrednictwem starosty roku lub

Rady Samorządu Studenckiego może powiadomić o tym Prodziekana. Sytuacje konfliktowe, w których stronami są prowadzący lub obsługujący kształcenie, mogą być zgłaszane osobiście lub pisemnie bezpośrednio przełożonemu lub Dziekanowi Wydziału. Podejmowana jest próba rozwiązania sytuacji konfliktowej w drodze polubownej. W ramach działań naprawczych zapewnia się odpowiednią ochronę przed konfliktem w przyszłości. W przypadku ujawnienia sytuacji noszącej znamiona mobbingu stosuje się procedurę określoną w Zarządzeniu nr 1/2021 Rektora UP w Lublinie z dnia 11 stycznia 2021 r. (zał. 8.14), w sprawie wprowadzenia Regulaminu przeciwdziałania mobbingowi i molestowaniu seksualnemu w UP w Lublinie. Na mocy Zarządzenia Rektora nr 23/2023 z dnia 21 lutego 2023 r opracowano Plan Równości Płci dla UP w Lublinie na lata 2023 – 2025. Ma on na celu przeciwdziałanie dyskryminacji oraz promowanie postaw pro-równościowych (zał. 8.16 - <https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/02/Zarzadzenie-nr-23.pdf/>).

Do obowiązku osób prowadzących zajęcia należy reagowanie na przejawy przemocy i agresji oraz zgłaszanie Dziekanowi Wydziału lub Rektorowi zauważonych, niepokojących zachowań zagrażających lub naruszających bezpieczeństwo, zdrowie lub życie. W UP w Lublinie funkcjonują dyżury psychologa, tak więc studenci mają możliwość skorzystania z indywidualnych, bezpłatnych konsultacji z psychologiem (<https://up.lublin.pl/blog/dostepny-upl-indywidualne-porady-psychologiczne-oraz-prawne/>). Na stronie internetowej Uczelni udostępnia się informacje dotyczące sposobów pomocy ofiarom konfliktów, dyskryminacji i przemocy oraz zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa (<https://up.lublin.pl/pelnomocnik-rektora-dbo/>).

Ponadto działania służące bezpieczeństwu studentów polegają również na przekazaniu informacji na spotkaniu inauguracyjnym studentów pierwszego roku oraz spotkaniach opiekunów roku z poszczególnymi rocznikami studentów. Samorząd Studencki szkoli nowych studentów z zakresu przysługujących im praw. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie wdrożył system ochrony danych osobowych, powołany został także Inspektor Ochrony Danych. Studenci są zobowiązani odbyć szkolenie BHP oraz z zakresu ochrony własności intelektualnej.

W UP w Lublinie i na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu prężnie działa Samorząd Studencki (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/dzialalnosc-studencka/>). Współpraca z Samorządem Studentów i organizacjami studenckimi jest ścisła, wielopłaszczyznowa i różnorodna. Dziekan powołuje dla każdego rocznika studiów opiekuna roku, wybierając go spośród nauczycieli akademickich. Funkcja opiekuna roku polega przede wszystkim na ułatwianiu studentom funkcjonowania w środowisku akademickim, wspomaganie w rozwiązywaniu problemów związanych z przebiegiem studiów, sprawami bytowymi i socjalnymi studentów. Opiekun roku organizuje wybory starosty roku – osoby zaangażowanej w organizację przebiegu studiów i życia studenckiego danego rocznika, reprezentującej stanowisko studentów w kwestiach wymagających interwencji władz Wydziału. Informacje na temat praw i obowiązków studenta zgodnie ze Statutem UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/statut/>) oraz Regulaminem studiów UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/wp-content/uploads/sites/9/2023/05/REGULAMIN-STUDIOW-do-uchwaly-nr-48.pdf>) są przekazywane studentom I roku przez opiekunów na początku nowego roku akademickiego. Na każdym z siedmiu Wydziałów UP w Lublinie funkcjonuje Samorząd Wydziałowy, który działa w ramach swojej jednostki. W skład takiego samorządu wchodzi wybrani w powszechnych wyborach studenci Wydziału. Zadaniem Samorządu Studenckiego jest dbanie o dobro społeczności studenckiej. We współpracy z Samorządem Studenckim podejmowane są najważniejsze decyzje dotyczące kwestii związanych ze sprawami socjalno-bytowymi studentów. Studenci, członkowie Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego mają swoich przedstawicieli, m.in. w: Senacie oraz w Komisjach Senackich UP w Lublinie, Parlamencie Studentów Rzeczypospolitej Polskiej (PSRP), Porozumieniu Samorządów Studenckich

Uniwersytetów Rolniczych (PSSUR). Studenci są też członkami Kolegium Wydziału, Rady Bibliotecznej, Rad Programowych poszczególnych kierunków w tym kierunku ochrony roślin i kontroli fitosanitarnej, uczestnicząc aktywnie w tworzeniu i udoskonalaniu programów studiów.

Monitorowanie i doskonalenie systemu wsparcia, jak i motywowania studentów są stałym elementem harmonogramu prac dziekanów, odpowiednich komisji senackich i komisji samorządu studentów, jak i władz rektorskich oraz administracyjnych. Odbywają się one zgodnie z instrukcjami wydziałowymi (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>) oraz z uczelnianymi (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/centrum-dydaktyki/>), a także z odpowiednimi regulaminami (<https://up.lublin.pl/bip/regulaminy>). Pewną rolę odgrywają też opiekunowie poszczególnych roczników studiów jak i opiekunowie studenckich kół naukowych. Wnioski służące doskonaleniu systemu wsparcia oraz motywowania pochodzą zarówno ze środowiska studenckiego, pracowniczego, jak i są wynikiem badań opinii Interesariuszy zewnętrznych.

Monitorowaniem planów studiów kierunków realizowanych na Wydziale zajmują się Rady Programowe. Do ich stałych zadań należy analiza uzyskanych efektów uczenia się w powiązaniu z liczbą godzin dla modułu, a także dbałość o prawidłowe stosowanie punktacji ECTS. Efektem tych prac w roku akademickim 2021/2022 było m.in. udoskonalenie programu studiów kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna (Uchwała Senatu UP w Lublinie nr 40/2021-2022 z dnia 22 kwietnia 2022 r. - [zał. 8.17](#)). Zmiany w programie studiów były opiniowane z grupą interesariuszy wewnętrznych (nauczyciele akademicy, studenci) oraz zewnętrznych.

Podejmowane działania doskonalenia systemu kształcenia i wsparcia studentów w ramach struktur organizacyjnych Wydziału prowadzone są zgodnie z Harmonogramem działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury UP w Lublinie na rok akademicki 2023/2024 ([zał. 8.18 - https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2023/11/Harmonogram-dzialan-od-2023-2024-uniwersalny.doc.pdf](#)).

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	nie dotyczy

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Dostęp do aktualnych informacji na temat kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna, procesu rekrutacji (m.in. zasad rekrutacji, warunków przyjęcia na studia, charakterystyki kierunku, planu studiów, matrycy efektów uczenia), organizacji studiów, wsparcia studentów, informowania o bieżących wydarzeniach, zarządzeniach i decyzjach Rektora Uczelni oraz Dziekana Wydziału, informacji o sukcesach i osiągnięciach pracowników i studentów Wydziału jest dobry i szybki dzięki stosowaniu licznych kanałów komunikacyjnych. Najważniejsze i najbardziej efektywne kanały przekazywania informacji to:

- 1. Kanał osobowy** obejmuje przekazywanie informacji w formie ustnej i pisemnej interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym poprzez:

- pracowników Dziekanatu Wydziału (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/diekanat/>) przez obsługę bezpośrednią oraz e-mailingową. W Dziekanacie dostępne są dokumenty dotyczące procesu studiowania, a zasady przepływu informacji są zgodne z przepisami prawa o ochronie danych osobowych;
- Dziekana oraz Prodziekana Wydziału, którzy przyjmują m.in.: studentów, pracowników oraz interesariuszy zewnętrznych w godzinach dyżurów w dziekanacie (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wydzial/wladze/>);
- wszyscy nauczyciele akademicy mają obowiązek pełnienia konsultacji. Godziny konsultacji umieszczone są na stronie Wydziału w zakładce Struktura i pracownicy, oddzielnie dla każdej Jednostki;
- pracownicy Działu Rekrutacji i Promocji UP w Lublinie udzielają informacji bezpośrednio, telefonicznie oraz drogą e-mailową na temat oferty edukacyjnej oraz rekrutacji. Godziny pracy, kontakt mailowy i telefoniczny dostępne są na stronie Działu (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/kontakt-rekrutacja/>). Możliwy jest również kontakt telefoniczny dla osób posługujących się językiem angielskim oraz ukraińskim.

2. Tradycyjne kanały informacji:

- tablice informacyjne;
- materiały informacyjno-promocyjne (ulotki, foldery, plakaty informacyjne) regularnie aktualizowane i udostępniane przez Dział Rekrutacji i Promocji oraz informatory dla Kandydatów na studia przygotowywane przez UP w Lublinie zawierające istotne informacje o realizowanych na Wydziale kierunkach studiów, uzyskiwanych efektach uczenia oraz możliwościach zatrudnienia absolwentów. Materiały te rozpowszechniane są corocznie podczas różnych spotkań informacyjno-integracyjnych, np. Targów Edukacyjnych, Lubelskiego Salonu Maturzystów 'Perspektywy', Dni Otwartych Uczelni, Pikniku Naukowego organizowanego w ramach Lubelskiego Festiwalu Nauki, Nałęczowskiego Festiwalu Otwartych Ogrodów, wydarzeń okolicznościowych promujących ofertę edukacyjną Uczelni np. „Grunt to pole do działania”, targów i pikników organizowanych przez Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli, podczas wykładów i prelekcji pracowników Wydziału przeprowadzanych w szkołach średnich, a także zamieszczane w kwartalniku „Aktualności” UP w Lublinie (<https://up.lublin.pl/nauka/wydawnictwo/czasopisma/aktualnosci-up/>). W styczniu 2022 roku oferta Wydziału została rozesłana wraz z ofertą Uniwersytetu do prawie 500 szkół w regionie i regionach ościennych (szkoły średnie: licea, technika). Materiały promocyjne skierowane są do różnych grup odbiorców, głównie kandydatów na studia. Ponadto informacje dotyczące kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna przekazywane są w trakcie działań podejmowanych przez wydziałową jednostkę edukacyjną „Klinika Roślin UP w Lublinie” oraz podczas realizacji wspólnych projektów prowadzonych przez Katedrę Ochrony Roślin i podmioty zewnętrzne, np. projekt „Miejskie Wyspy Kwietne”.

- ## 3. Spotkania tematyczne z kandydatami i studentami:
- w celu szerszego dostępu do informacji o realizowanych na Wydziale kierunkach studiów pracownicy Wydziału regularnie odbywają spotkania preorientacyjne oraz różne warsztaty z uczniami szkół średnich (np. XXX LO im. ks. Jana Twardowskiego w Lublinie, Zespół Szkół Rolniczych – Centrum Kształcenia Zawodowego w Pszczulej Woli, Zespół Szkół Kształcenia Rolniczego w Widzewie, Zespół Szkół Techniki Rolniczej im. W. Witosa w Piotrowicach, Technikum Architektury Krajobrazu w Zespole Szkół nr 2 im. Bartosza Głowackiego w Tarnobrzegu, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Jabłoni). Oferta Wydziału prezentowana jest również podczas wykładów otwartych i szkoleń (np. „Bezpieczne

i odpowiedzialne stosowanie środków ochrony roślin”) organizowanych przez stowarzyszenia i jednostki naukowe spoza Uczelni, jak też w trakcie studenckich konferencjach naukowych (np. Konferencja Naukowa „Studeo-studere-uczę się: Rośliny i ... my”, konferencje studenckich kół naukowych organizowane przez UP w Lublinie, czy Ogólnopolska Konferencja Naukowa Studenckich Kół Naukowych „Człowiek i jego środowisko” w Kielcach). Oferta dydaktyczna przedstawiana jest również w trakcie audycji radiowych i telewizyjnych w rozgłośniach regionalnych.

4. Witryny internetowe zapewniające publiczny dostęp do aktualnych informacji dotyczących kandydatów, studentów, pracowników Uczelni oraz innych zainteresowanych grup odbiorców:

- informacje, które są objęte obowiązkiem publikowania dostępne są dla wszystkich zainteresowanych w BIP (<https://up.lublin.pl/bip/>);
- ogólnodostępna witryna internetowa UP w Lublinie dostępna pod adresem <https://up.lublin.pl/>, jest podstawowym źródłem informacji o studiach realizowanych na Uniwersytecie. Posiada ona tryb wysokiego kontrastu oraz możliwość skalowania czcionki, tak aby ułatwić korzystanie z niej osobom z niedomaganiem wzroku (deklaracja dostępności <https://up.lublin.pl/deklaracja-dostepnosci/>). Na ogólnej stronie internetowej Uczelni dla kandydatów ubiegających się na studia przygotowany jest specjalny dział w zakładce Rekrutacja (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/>). Zawiera on wszystkie niezbędne informacje dla kandydatów, m.in.: aktualną ofertę edukacyjną, warunki i tryb rekrutacji, kryteria kwalifikacji, informacje dla kandydatów z niepełnosprawnością, informacje o stypendiach oraz łączy do systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK) (<https://irk.up.lublin.pl/irk/irk/strony/logowaniekandydat.html>) w zakładce Rekrutacja na studia (<https://up.lublin.pl/rekrutacja/rekrutacjanastudia/>). Ponadto na stronie Uczelni w zakładce Student (<https://up.lublin.pl/edukacja/student/>) znajdują się wszystkie aktualności, komunikaty i wiadomości, które dotyczą spraw studenckich;
- strona internetowa Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/>) ma za zadanie przede wszystkim dostarczać aktualnych informacji dotyczących Wydziału jak najszerszemu gronu odbiorców. W zakładce Aktualności (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/category/ogrodnictwo/>) publikowane są relacje z wydarzeń, w których biorą udział studenci i pracownicy Wydziału, informacje o potencjalnych miejscach pracy lub stażu oraz szkoleniach dla studentów i absolwentów. Działania aktywizujące i informacyjne w tym zakresie prowadzi także Biuro Karier UP (<https://bk.up.lublin.pl/>). Ponadto witryna internetowa Wydziału zawiera szczegółowe i usystematyzowane informacje dla kandydatów, studentów i pracowników. Za jej aktualność odpowiada dwóch administratorów. Na stronie dostępne są m.in.: zakładki:
  - Wydział (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wydzial/>) - zawiera ogólne informacje dotyczące Wydziału: władze, struktura, pracownicy, Kolegium Wydziału, strategia rozwoju, komisje wydziałowe;
  - Kształcenie (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>) – zawiera rozkłady zajęć, plany studiów, opisy sylabusów, informacje dotyczące organizacji roku akademickiego, przewodnik dotyczący egzaminu dyplomowego, informacje dotyczące praktyk studenckich, kół naukowych, aktualne dane o opiekunach i starostach poszczególnych lat studiów, wzory dokumentów do pobrania, łączy do uczelnianej strony programu Erasmus+ oraz informacje dotyczące działań promujących kierunki studiów realizowane na Wydziale;

- Kierunki studiów (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/kierunki-studiow/>) – obejmuje aktualną ofertę edukacyjną Wydziału;
  - Dziekanat (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/dziekanat/>) – dane kontaktowe pracowników dziekanatu oraz informacje o pracy dziekanatu, jak również łącza do informacji niezbędnych dla studentów.
- 5. System „Wirtualnego Dziekanatu”** (<https://wd.up.lublin.pl/cas/login?&locale=pl>) umożliwia studentom korzystanie z elektronicznego indeksu, dostęp do rozkładu zajęć, ankiet służących do oceny nauczycieli prowadzących poszczególne zajęcia. Informacje dotyczące ocen, zaliczeń i innych bieżących zagadnień studenci otrzymują od osób prowadzących zajęcia.
- 6. Poczta elektroniczna oraz dostępność telefoniczna** - każdy pracownik UP w Lublinie bezpośrednio lub pośrednio zaangażowany w proces dydaktyczny i promocyjny oraz kontakty ze studentami bądź kandydatami posiada adres poczty elektronicznej w domenie @up.lublin.pl. Numery telefonów służbowych oraz adresy e-mail dostępne są na podstronie Wydziału w zakładce Struktura i Pracownicy. Można również do nich dotrzeć poprzez wyszukiwarkę dostępną na stronie głównej UP w Lublinie;
- 7. Serwisy społecznościowe** pełnią ważną rolę w publicznym dostępie do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach. Na Uczelni i Wydziale bieżące informacje przekazywane są przez Facebook (<https://www.facebook.com/profile.php?id=100057381311623>), Instagram (<https://www.instagram.com/stories/highlights/17910923635895437/>), portal X (<https://twitter.com/UPLublin>) oraz profile Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (https://www.facebook.com/profile.php?id=100057381311623&locale=ms_MY) i kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna (https://www.facebook.com/ORIKF.WOiAK.up.lublin?locale=ms_MY) na Facebooku. Ponadto ogólnouczelniany kanał w serwisie YouTube (<https://www.youtube.com/user/UPLublin>) prezentuje m.in.: ofertę edukacyjną Uczelni, w tym również Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, wykłady popularno-naukowe, ścieżki kariery absolwentów.

Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji

Ocena skuteczności publicznego dostępu do informacji odbywa się poprzez bieżący dostęp do aktualizacji danych pracowników dziekanatu, którzy dbają o zamieszczanie bieżących informacji. Wyznaczone osoby umieszczają na bieżąco informacje dotyczące procesu kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów. Przewodniczący Rady Programowej danego kierunku studiów przesyła wszelkie zmiany i istotne informacje związane z danym kierunkiem. Szczegółowe informacje dotyczące sposobów, częstości i zakresu oceny publicznego dostępu do informacji określa Instrukcja nr 3 dotycząca gromadzenia i udostępniania informacji o jakości kształcenia (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/3._INSTRUKCJA-GROMADZENIA-I-UDOSTEPNIANIA-INFORMACJI-O-JAKOSCI-KSZTALCENIA.docx.pdf), która jest dostępna na stronie Wydziału w zakładce Jakość Kształcenia. Za kontrolę i weryfikację przepływu informacji między poszczególnymi interesariuszami odpowiada Dziekan Wydziału. Ponadto studenci mogą wyrażać swoje opinie m.in. w sprawach związanych z przepływem informacji w oparciu o procedurę przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków, która na Wydziale zawarta jest w Instrukcji nr 12. (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/WIJK---12.0.-INSTRUKCJA-PRZYJMOWANIA-SKARG-I-WNIOSKOW.pdf>). Ocena publicznego dostępu do informacji prowadzona jest m.in. w procesie ankietyzacji studentów i absolwentów ([---

Profil ogólnoakademicki | Ocena programowa | Raport samooceny | pka.edu.pl](https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/6._-INSTRUKCJA-</p></div><div data-bbox=)

[PRZEPROWADZANIA-ANKIETYZACJI-.pdf](#)) oraz opinii interesariuszy zewnętrznych (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/2. INSTRUKCJA-WSPOLPRACY-WYDZIALU-Z-OTOCZENIEM-SPOLECZNO-GOSPODARCZYM.pdf>). Uzyskane informacje i opinie są uwzględniane w rocznych raportach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/>).

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	nie dotyczy

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Polityka jakości kształcenia Uczelni określona w Strategii Rozwoju UP w Lublinie na lata 2019-2030 zawiera zadania priorytetowe zalecające stałe doskonalenie Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia (WSZJK) zgodnie z Uchwałą nr 53/2019-2020 Senatu UP w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia (zał. 10.1 - <https://up.lublin.pl/files/biurorektora/Uchwaly%202019-2020/053/053.pdf>). W oparciu o wymienioną Uchwałę, działania WSZJK obejmują ocenę, zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia na poziomie Uczelni, Wydziałów i kierunków studiów. W celu realizacji działań na poziomie Uczelni Rektor powołuje Uczelnianą Komisję ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia, a na poziomie Wydziału Dziekan powołuje Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK). Jednocześnie na poziomie kierunku studiów Rektor powołuje Rady Programowe. Nadzór nad funkcjonowaniem WSZJK na szczeblu Uczelni sprawuje Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki, a na szczeblu Wydziału i kierunku Dziekan. Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia, wdrażany i monitorowany przez WKdsJK, zapewnia nadzór nad jakością kształcenia na ocenianym kierunku, w tym nad kompetencjami i zakresem odpowiedzialności osób w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia. Odbywa się to na każdym poziomie, formie i etapie, w tym w procesie dyplomowania w oparciu o Instrukcje (Instrukcje nr 1-15) i Harmonogram działań umieszczone na stronie internetowej Wydziału, w zakładce Jakość kształcenia (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia). Procedury i instrukcje dotyczą, m.in.: działań związanych z zapewnieniem jakości kadry dydaktycznej, oceny stopnia realizacji zakładanych efektów uczenia się, doskonalenia programu kształcenia oraz udziału interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w doskonaleniu programów studiów, czy też pozyskiwania opinii studentów na temat jakości kształcenia, prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz oceny pracy działów wspomagających proces kształcenia. Nadzór organizacyjny i administracyjny nad procesem kształcenia sprawują Dziekan i Prodziekan.

Nadzór merytoryczny nad programem studiów sprawuje Rada Programowa kierunku. Rada Programowa kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna została powołana Zarządzeniem nr 19 Rektora UP w Lublinie z dnia 12 lutego 2021r. w sprawie powołania rad programowych na kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu (zał. 10.2 -

<https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2021/019/19.pdf>). W skład Rady wchodzi przewodniczący oraz pięciu członków (czterech nauczycieli akademickich oraz jeden przedstawiciel studentów). Zakres obowiązków Rady Programowej określa § 9 Uchwały nr 53/2019-2020 Senatu UP w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. (zał. 10.1).

Rada Programowa wspierana jest w swoich działaniach przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i ściśle współpracuje z Władzami Dziekańskimi. Rada Programowa dba o właściwą realizację i wysoki poziom procesu kształcenia oraz o kształtowanie właściwej dla kierunku studiów sylwetki absolwenta zgodnej z zakładanymi efektami uczenia się. Prowadzi stały monitoring planów studiów, ze zwróceniem szczególnej uwagi na właściwy dobór i sekwencję zajęć, dostosowanie formy zajęć (audytoryjna, laboratoryjna) do treści programowych i efektów uczenia się. Przeprowadza analizy uzyskanych efektów uczenia się w powiązaniu z liczbą godzin dla danych zajęć, a także dba o prawidłowe stosowanie punktacji ECTS. Doskonali program studiów, zgodnie z posiadaną wiedzą na temat wymogów rynku pracy i w tym celu współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi kierunku studiów, dba o właściwe dla kierunku pod względem metodologicznym i merytorycznym zasady i kryteria oceny prac dyplomowych i przebiegu egzaminu dyplomowego. Każdego roku Rada Programowa dokonuje przeglądu programu studiów i efektów uczenia się wg Instrukcji nr 1 (zał. 10.3 - https://up.lublin.pl/_ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/1.INSTRUKCJA-WERYFIKACJI-EFEKTOW-UCZENIA-SIE.pdf) i podejmuje decyzje o ewentualnych zmianach. Propozycje zmian mogą zgłaszać nauczyciele akademicy, studenci oraz interesariusze zewnętrzni. Proponowane zmiany wynikają, m.in.: z analizy potrzeb rynku, osiągnięcia zaplanowanych efektów uczenia się oraz wymagań i potrzeb studentów. Nauczyciele odpowiedzialni za poszczególne zajęcia mogą proponować zmiany mające na celu poprawę osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. W celu zapewnienia jakości kształcenia na ocenianym kierunku prowadzone są także systematyczne konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zgodnie z Instrukcją nr 2 (zał. 10.4 - https://up.lublin.pl/_ogrodnictwo/_wp-content/uploads/sites/6/2022/10/2.INSTRUKCJA-WSPOLPRACY-WYDZIALU-Z-OTOCZENIEM-SPOLECZNO-GOSPODARCZYM.pdf). Dotyczą one dostosowania programu studiów do oczekiwań pracodawców, aktualnych potrzeb i wymogów rynku pracy, przygotowania do pracy zawodowej oraz osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Konsultacje mają charakter spotkań formalnych i nieformalnych z interesariuszami zewnętrznymi reprezentującymi firmy z szeroko pojętej branży ochrony roślin. Uwagi i zalecenia zewnętrznych ocen w zakresie jakości kształcenia na kierunku są przekazywane Radzie Programowej i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia w celu oceny i doskonalenia programu studiów na kierunku.

W procesie doskonalenia programu studiów istotne znaczenie mają także opinie studentów. Opiekunowie poszczególnych roczników organizują spotkania ze studentami, którzy przekazują uwagi odnośnie sekwencji poszczególnych zajęć w programie, obciążenia dydaktycznego, harmonogramu zajęć, treści programowych, wykorzystywanych środków i metod dydaktycznych w ramach poszczególnych zajęć. Niezależnie od procedur Wydziału, Rada Programowa kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna przeprowadza anonimowe ankiety wśród studentów kierunku dotyczące programu studiów. Ponadto, corocznie Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia przeprowadza analizę ankiet dyplomantów (zał. 10.5 - Instrukcja nr 6 – instrukcja przeprowadzania ankietyzacji (https://up.lublin.pl/_ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/6.-INSTRUKCJA-PRZEPROWADZANIA-ANKIETYZACJI-.pdf)). Wnioski wynikające z analizy zostają uwzględnione w działaniach związanych z doskonaleniem programu studiów.

Wytyczne dotyczące projektowania programów studiów w UP w Lublinie określone są w Uchwale nr 3/2023-2024 Senatu UP w Lublinie z dnia 27 października 2023 r. w sprawie wytycznych dotyczących

przygotowania i doskonalenia programów studiów w UP w Lublinie (zał. 10.6). Wymieniony akt prawny określa wytyczne dotyczące przygotowania i doskonalenia programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich, jak również sporządzania ich dokumentacji. Dokumentację programu studiów określonego kierunku, poziomu i profilu studiów zgodnie z wytycznymi tworzy Rada Programowa. W proces projektowania/doskonalenia programu zgodnie z wytycznymi włączani są interesariusze zewnętrzni, w szczególności przedstawiciele pracodawców. W tworzeniu programu uczestniczą również studenci danego kierunku poprzez swojego przedstawiciela w Radzie Programowej. Następnie program opiniowany jest przez Wydziałową Radę Samorządu Studentów i Kolegium Wydziału. Po pozytywnym zaopiniowaniu Dziekan przedkłada go Rektorowi z wnioskiem o skierowanie pod obrady Senatu. Senat podejmuje uchwałę w sprawie ustalenia programu studiów dla określonego kierunku, poziomu i profilu, po uzyskaniu pozytywnej opinii Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia. Po przyjęciu przez Senat programu studiów, Rektor w drodze zarządzenia tworzy studia, a ich program publikowany jest w BIP na stronie internetowej UP w Lublinie. Następnie plany studiów przedkładane są do akceptacji Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki. Plany studiów i opisy zajęć (sylabusy) udostępniane są na stronie internetowej UP w Lublinie. Zmiany w programach studiów wymagają zatwierdzenia przez Senat. W trakcie cyklu kształcenia można dokonywać zmian wyłącznie w ściśle określonych sytuacjach tj. mogą dotyczyć zmian treści kształcenia, usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną lub wynikać z dostosowania programu studiów do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących (§ 13 Uchwały nr 3/2023-2024 Senatu UP w Lublinie z dnia 27.10.2023 r.). Wszelkie inne zmiany w programie studiów wprowadza się z początkiem nowego cyklu kształcenia. Wprowadzane zmiany w programach studiów wymagają zatwierdzenia przez Senat. Zmiany w programach studiów są udostępniane w BIP na stronie Uczelni co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem semestru, którego dotyczą. Doskonalenie programu studiów ochrony roślin i kontroli fitosanitarnej zostało przeprowadzone w roku 2022 zgodnie z Uchwałą nr 40/2021-2022 z dnia 22 kwietnia 2022 r. (zał. 10.7).

Program studiów jest systematycznie monitorowany przez Radę Programową, a obowiązujące procedury i harmonogram działań są dostępne na stronie Wydziału w zakładce Jakość kształcenia (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia).

Ewaluacja odbywa się w oparciu o analizę sylabusów poszczególnych przedmiotów, a w szczególności: spójności treści programowych i efektów uczenia się dla zajęć z efektami uczenia się dla kierunku, odpowiedniego doboru metod kształcenia, weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, zgodności treści programowych z efektami uczenia się i aktualnym stanem wiedzy. Ponadto przy analizie sylabusów weryfikuje się również poprawność bilansu nakładu pracy studenta i doboru aktualnej literatury. Nauczyciele akademicy odpowiedzialni za zajęcia na ocenianym kierunku mogą na bieżąco składać propozycje ewentualnych zmian w celu poprawy osiągnięcia założonych efektów uczenia się do Przewodniczącego Rady Programowej kierunku (zał. 10.3). Program studiów na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna podlega systematycznej ocenie z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Rada Programowa kierunku prowadzi konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie osiągnięcia efektów uczenia się i programu studiów oraz jego dostosowania do rynku pracy. Konsultacje te realizowane są w formie zebrań lub indywidualnych rozmów członków Rady z przedstawicielami interesariuszy. Rada Programowa ocenianego kierunku zwraca się do interesariuszy zewnętrznych o wyrażenie opinii dotyczącej przygotowania teoretycznego i praktycznego studentów tego kierunku zgodnie z Instrukcją współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów uczenia się (zał. 10.4). Uwagi i propozycje

Interesariuszy sygnalizowane są podczas organizowanych spotkań/konferencji, np.: cykliczna konferencja pt. „*Studeo, studere – uczyć się*” organizowana co roku na Wydziale (6.06.2022 r., 30.05.2023 r.) skierowana do studentów i pracowników Wydziału, w ramach której organizowane były spotkania studentów z interesariuszami zewnętrznymi; wykład otwarty dr Mirosława Korzeniowskiego ze Stowarzyszenia Agroekoton pt. „Zielony Łód: ewolucja czy rewolucja” (17.01.2022 r.) i dyskusja ze studentami na temat wymagań i potrzeb rynku pracy; panele z pracodawcami, organizowane przez Biuro Kształcenia Praktycznego i Rozwoju Kompetencji (<https://bk.up.lublin.pl/zapraszamy-na-panele-z-pracodawcami>) oraz wydarzenia ogólnouczelniane np. konferencja „Grunt to pole do działania. Sprawdź, które studia dadzą Ci narzędzia do sukcesu!” (13.12.2023 r.) (<https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/relacja-z-konferencji-studentow-woiak-13-12-2023/>).

Opinie wyrażone przez interesariuszy zewnętrznych są niezwykle cenne dla doskonalenia programu studiów i podnoszenia jakości kształcenia na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna. Konsultacje mogą mieć charakter spotkań formalnych i nieformalnych z interesariuszami zewnętrznymi. W wyniku tych konsultacji Rada Programowa proponuje zmiany w programie studiów. Ze względu na epidemię COVID – 19, w latach 2019-2021 działania takie były ograniczone, a kontakty odbywały się głównie drogą elektroniczną. Za pośrednictwem przedstawiciela studentów kierunku, zbierane są opinie na temat programu studiów od studentów poszczególnych roczników. W modyfikowaniu i ocenie programów studiów istotną rolę odgrywają nauczyciele akademicki, realizujący proces dydaktyczny na ocenianym kierunku studiów, głównie w zakresie liczby godzin przypisanej do danych zajęć, czy zgłoszenia nowych przedmiotów zgodnych z profilem ich działalności naukowej. Uwagi i sugestie na temat programu studiów i przypisanych efektów uczenia się zgłoszone przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, są analizowane i uwzględniane w procesie modyfikacji programu studiów na kierunku. W ramach doskonalenia programu studiów wprowadzano systematycznie zmiany dla kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna. W roku akademickim 2020/2021 w wyniku prac Rady Programowej ocenianego kierunku wprowadzono modyfikację programów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Wszelkie zmiany zostały dokonane na wniosek interesariuszy wewnętrznych przy uwzględnieniu opinii interesariuszy zewnętrznych. Modyfikacje modułów kształcenia wynikały również ze zmian struktury organizacyjnej jednostek, związanych głównie z przejściem nauczycieli na emeryturę. W czterech modułach (*zrównoważona ochrona roślin, prawo w ochronie roślin, ekotoksykologia pestycydów oraz ochrona upraw ekologicznych*) dokonano znaczących zmian w ich treściach, co wiązało się z zmianami osiąganymi przez studentów efektów uczenia się. Zmian dokonano w oparciu o opinie i wnioski nauczycieli akademickich oraz studentów na podstawie przeprowadzonych anonimowych ankiet dotyczących oceny programu kształcenia oraz koniecznością wprowadzenia bloku przedmiotów anglojęzycznych na wniosek prorektora ds. studenckich i dydaktyki. Wprowadzono nowe moduły: *consulting in plant protection, beneficial organisms* oraz *mikroorganizmy toksynotwórcze, mykobiotechnologia* i *szkodniki upraw małoobszarowych* (dokumentacja do wglądu w czasie wizytacji). Z kolei w roku akademickim 2021/22, w ramach działań udoskonalających Rada Programowa kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna uwzględniając nowe przepisy oraz opinie interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych podjęła decyzję o modyfikacji dotychczasowego programu studiów w celu zapewnienia najwyższych standardów jakości kształcenia i przygotowania absolwentów do wymagającego rynku pracy. Idea kompleksowego omawiania zagadnień dotyczących w szczególności chorób i szkodników roślin oraz ich ograniczania w uprawach stała się przyczyną wprowadzenia zmian w treści licznych przedmiotów. W związku z tym dokonano zmian w programie studiów, które dotyczyły: ogólnego wymiaru godzinowego studiów (z 800 na 910 godzin), kierunkowych efektów uczenia się, treści modułów. Program studiów został dostosowany do

wymogów wynikających z Uchwały nr 13/2019-2020 Senatu UP w Lublinie (w sprawie wytycznych przygotowania i doskonalenia programów studiów wyższych w UP w Lublinie) z dnia 29 listopada 2019 r. oraz Uchwały nr 59 /2020-2021 Senatu UP w Lublinie z dnia 25 czerwca 2021 r. (w sprawie wytycznych dotyczących przygotowania i doskonalenia programów studiów wyższych w UP w Lublinie). Wprowadzone w planach studiów zmiany zostały dokonane na wniosek nauczycieli akademickich z Katedry Ochrony Roślin i Instytutu Produkcji Ogrodniczej, a także studentów reprezentowanych przez przedstawicieli II roku na cyklicznym spotkaniu Rady Programowej. Były one również konsultowane z otoczeniem społeczno-gospodarczym (dokumentacja do wglądu w czasie wizytacji). W efekcie modernizacji programu studiów kierunku wprowadzono 15 nowych przedmiotów m.in.: *entomologia sanitarna i mykobiota pomieszczeń, interakcje owady-środowisko, rolnictwo ekologiczne, ochrona upraw specjalnych, ochrona drzew parkowych i leśnych, ochrona roślin ozdobnych, mikroorganizmy toksynotwórcze, ochrona roślin rolniczych, ochrona płodów rolnych*. Ponadto Rada Programowa wnioskowała o wstrzymanie naboru i likwidację studiów niestacjonarnych, które dotychczas nie zostały uruchomione. Wszystkie zmiany mające na celu doskonalenie program studiów na kierunku zostały zatwierdzone przez Senat UP w Lublinie (zał. 10.7 - Uchwała nr 40/2021-2022 z dnia 22 kwietnia 2022 r.; zał. 10.8 - Uchwała nr 41/2021-2022 Senatu UP w Lublinie z dnia 22 kwietnia 2022 r.).

Ocena osiągnięcia założonych efektów uczenia się na ocenianym kierunku realizowana jest na bieżąco na podstawie analizy uzyskanych przez studentów ocen końcowych w kolejnych terminach sesji, analizy średniej ze studiów i oceny na dyplomie oraz analizy ankiety studenta i dyplomanta. Ankiety są realizowane wśród studentów anonimowo w formie elektronicznej po każdym semestrze. Po zakończeniu w danym semestrze ankietyzacji, prowadzący poszczególne przedmioty mają wgląd do wyników własnej oceny na indywidualnym koncie w systemie Wirtualny Dziekanat. W ramach bieżącego monitorowania Rada Programowa kierunku określa także zgodność tematów prac dyplomowych magisterskich z kierunkiem studiów (Instrukcja nr 10 Instrukcja oceny jakości prac dyplomowych (zał. 10.9). Celem instrukcji jest zapewnienie wysokiej jakości prac dyplomowych wykonywanych przez studentów danego kierunku. Raport obejmujący wyniki analiz oraz ich interpretację i wnioski przygotowany jest każdego roku przez WKdsJK i przedstawiany na Kolegium Wydziału. Po zatwierdzeniu przez Dziekana i Kolegium Wydziału raport przedstawiany jest Prorektorowi ds. Studenckich i Dydaktyki, i zamieszczany na stronie Wydziału (zał. 10.10-10.13). Raport ten opracowany jest na podstawie: analizy i oceny wyników ankiet studentów, analizy i oceny wyników ankiet dyplomantów, raportu Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego z realizacji praktyk zawodowych, informacji o hospitaacjach, kursach i szkoleniach pracowników oraz kontaktach ze środowiskiem społeczno-gospodarczym uzyskanych od kierowników jednostek Wydziału (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia).

Ponadto, w każdym roku studenci swoje opinie na temat programu studiów mogą wyrażać w ankiecie przeprowadzanej po zakończeniu kształcenia. Istotny wpływ na proces doskonalenia i realizację programu studiów mają studenci uczestniczący w pracach Rady Programowej ocenianego kierunku (student studiów stacjonarnych drugiego stopnia) oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (student studiów stacjonarnych pierwszego stopnia) jak również Kolegium Wydziału. Ocena skuteczności realizacji przeprowadzania ankietyzacji (zał. 10.5) oraz informacje uzyskane od wszystkich interesariuszy wykorzystywane są do działań doskonalących jakość kształcenia na kierunku, która podlega cyklicznym wewnętrznym i zewnętrznym ocenom, a wyniki są publicznie dostępne. Na stronie internetowej Wydziału, w zakładce Jakość kształcenia umieszczane są wszelkie aktualizacje i informacje dotyczące jakości kształcenia na Wydziale. Służy temu także Harmonogram działań

w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale opracowywany przez WKdsJK (zał. 10.14). Efektem doskonalenia systemu mogą być zmiany wprowadzane Zarządzeniami Rektora (zgodnie z Instrukcją nr 9 Okresowej Weryfikacji Instrukcji). Monitorowanie możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się odbywa się również na podstawie analizy wniosków z hospitacji zajęć, które prowadzone są zgodnie z określoną w UP procedurą (Instrukcja nr 4 przeprowadzania hospitacji zajęć (zał. 10.15 - https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/4_INSTRUKCJA-PRZEPROWADZANIA-HOSPITACJI-ZAJEC.pdf). Nauczyciel akademicki uzupełnia informacje o swoim dorobku naukowym oraz doświadczeniu zawodowym wskazując powiązanie dorobku i/lub doświadczenia zawodowego z prowadzonymi zajęciami w Karcie Nauczyciela co dwa lata w terminie do 30 września. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia wraz z Radą Programową kierunku analizuje, czy nauczyciele prowadzący zajęcia związane z określoną dyscypliną naukową, posiadają dorobek naukowy lub artystyczny w zakresie tej dyscypliny lub inne kwalifikacje odpowiadające prowadzonym zajęciom dydaktycznym (zał. 10.16 - Instrukcja nr 5, https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/wp-content/uploads/sites/6/2022/10/5_INSTRUKCJA-ZAPEWNIENIA-JAKOSCI-KADRY-DYDAKTYCZNEJ-UP-W-LUBLINIE.pdf). Analiza dorobku nauczycieli akademickich przeprowadzana jest w terminie do połowy października. Dorobek przedstawiany jest w Karcie Nauczyciela lub bezpośrednio na stronie biblioteki w zakładce: Bibliografia publikacji pracowników (<https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/nauka-biblioteka/>).

Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się odbywa się systematycznie, na każdym etapie procesu kształcenia, w odniesieniu do wszystkich realizowanych zajęć. Kryteria oceny przedstawiane są studentom na pierwszych zajęciach. Nauczyciele prowadzący zajęcia dokonują oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się dla zajęć w czasie semestru w formie sprawdzianów pisemnych i ustnych, zaliczeń praktycznych, oceny projektów, referatów, prezentacji, oceny pracy studenta w grupie, udziału w dyskusji, umiejętności pracy w zespole itp. Kończącą formą weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się jest zaliczenie zajęć ze stopniem lub egzamin. Udział ocen pozytywnych i negatywnych jest miernikiem osiągnięcia przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się. Uzyskanie oceny pozytywnej świadczy o posiadaniu przez studenta wszystkich zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności (w stopniu co najmniej dostatecznym) oraz kompetencji społecznych. Monitorowaniu stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się służy analiza ocen studentów prowadzona każdego roku przez WKdsJK na wszystkich etapach kształcenia i przedstawiana w formie Raportu na posiedzeniu Kolegium Wydziału (zał. 10.10-10.13). Raport udostępniany jest na stronie Internetowej Wydziału w zakładce Jakość kształcenia (https://up.lublin.pl/ogrodnictwo/ksztalcenie/#jakosc_ksztalcenia).

Ostateczną weryfikacją stopnia osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się jest średnia ocena ze studiów oraz oceny uzyskane na egzaminie dyplomowym, gdzie ocenia się pracę dyplomową (recenzent i promotor) oraz odpowiedzi na pytania egzaminacyjne. Weryfikacja założonych efektów uczenia się odbywa się również na podstawie przeglądu przez WKdsJK prac dyplomowych, protokołów z egzaminów oraz recenzji prac dyplomowych i protokołów z egzaminów dyplomowych. Zgodnie z obowiązującą w UP Lublin procedurą antyplagiatową wszystkie prace dyplomowe przygotowane na kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna są poddawane badaniu w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (zał. 10.17 - Zarządzenie nr 70 Rektora UP w Lublinie z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu korzystania z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego w UP w Lublinie, <https://up.lublin.pl/files/biurorektora/2018/070/70.pdf>). Raporty są akceptowane przez promotorów, a studenci dopuszczeni do egzaminu dyplomowego. Efekty uczenia się osiągnięte po zakończeniu studiów drugiego stopnia dają możliwość kontynuacji

kształcenia w ramach Szkoły Doktorskiej. Osiągnięte efekty uczenia się pozwalają w większości przypadków na wdrożenie ich, np. w rozwój i prowadzenie własnej działalności gospodarczej związanej z produkcją roślinną i dystrybucją środków ochrony roślin jak również podjęcie pracy w szeroko rozumianej branży związanej z ochroną roślin (urzędach państwowych związanych z kontrolą produktów roślinnych (punkty graniczne kontroli roślin w kraju i na terenie państw Unii Europejskiej, ośrodkach doradztwa rolniczego, laboratoriach analitycznych) jako konsultant i doradca od spraw zdrowia roślin.

W ocenie uzyskanych efektów uczenia się uczestniczą również absolwenci poszczególnych kierunków studiów, którzy w ramach realizowanej ankiety Badanie losów zawodowych absolwentów UP wyrażają swoją opinię na temat wykorzystania i przydatności w pracy zawodowej wiedzy i umiejętności zdobytych podczas studiów. Badanie losów zawodowych absolwentów realizowane jest przez Biuro Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego/Biuro Karier. Jednakże corocznie odnotowuje się niewielką liczbę osób włączających się do ankietyzacji.

Uczelnia prowadzi również monitoring wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia dokonanych przez Polską Komisję Akredytacyjną. Sprawozdania opracowane na podstawie raportów powizytacyjnych PKA, uwzględniają najczęściej powtarzające się uwagi i zalecenia oraz dobre praktyki, które spotkały się z uznaniem Zespołów Wizytujących PKA. Doświadczenia z wizyt PKA są omawiane i dyskutowane na posiedzeniach Kolegium Wydziału i Rad Programowych poszczególnych kierunków studiów. Wszelkie uwagi PKA są gruntownie analizowane i wdrażane, co służy doskonaleniu jakości kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	nie dotyczy

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów ochrona roślin i kontrola fitosanitarna

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Profesjonalna i wykwalifikowana kadra nauczycieli akademickich z udokumentowanym dorobkiem naukowym i zaangażowaniem w pracę badawczą i dydaktyczną. 2. Nowoczesna, dobrze wyposażona i ciągle rozwijana baza naukowo-dydaktyczna, czego przykładem jest nowo wybudowane Centrum Badawczo-Wdrożeniowe i Dydaktyczne Innowacyjnych Technologii w Ogrodnictwie. 3. Gospodarstwo Doświadczalne Felin z profesjonalnym zapleczem ogrodniczym, gdzie prowadzone są badania naukowe i zajęcia dydaktyczne wraz z powstającym kompleksem ogrodów dydaktycznych, który posłuży do prowadzenia zajęć ze studentami m.in. kierunku ochrona roślin i kontrola fitosanitarna. 4. Wielopłaszczyznowa współpraca naukowa z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi. 5. Koncepcja kształcenia i program studiów kładący nacisk na interdyscyplinarność, połączenie wiedzy ogrodniczej ze szczególnym uwzględnieniem problematyki związanej z zagadnieniami dotyczącymi ochrony roślin z praktycznymi umiejętnościami, szeroki wybór przedmiotów fakultatywnych, umożliwiający studentom kształtowanie indywidualnej ścieżki rozwoju. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niekorzystna struktura wiekowa pracowników badawczo-dydaktycznych przejawiająca się stopniowym zmniejszaniem liczby nowo zatrudnianych pracowników. 2. Nadmierne obciążenie pracowników badawczo-dydaktycznych pracą administracyjną i zbyt niskie nakłady finansowe na działalność dydaktyczną. 3. Zbyt niski poziom wiedzy kandydatów na studia wobec dużych wymagań w trakcie ich realizacji. 4. Niski stopień wykorzystania przez studentów możliwości mobilności w kształceniu za granicą. 5. Niska aktywność studentów w procesie oceny zajęć i wykładowców.

Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzanie m.in. w sektorze rolniczym działań w ramach europejskiego projektu „Green Deal” będzie skutkowało wzrostem zapotrzebowania na profesjonalnych doradców z zakresu ochrony roślin, niezbędnych do szkolenia producentów w zakresie ochrony upraw rolniczych przy zmniejszającym się asortymencie agrochemikaliów, jak również przekształcaniu gospodarstw konwencjonalnych na ekologiczne 2. Zainteresowanie studentów z zagranicy studiami w Polsce. 3. Poszerzenie współpracy naukowo-dydaktycznej z firmami i przedsiębiorstwami branżowymi, instytucjami naukowymi oraz administracyjnymi w kraju i zagranicą. 4. Pozyskiwanie funduszy z projektów badawczych i prac zleconych. 5. Przeznaczenie większych środków na dydaktykę i naukę przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zmniejszająca się liczba studentów spowodowana niżem demograficznym oraz spadkiem zainteresowania młodzieży kontynuacją kształcenia na studiach 2° i prestiżu osób z wyższym wykształceniem. 2. Zauważalny spadek poziomu wiedzy studentów 2° oraz „pokoleniowa” zmiana mentalności młodzieży i konieczność dostosowania sposobu nauczania. 3. Konkurencja innych kierunków studiów w ofercie dydaktycznej, zarówno na różnych Wydziałach UP w Lublinie jak i na innych lubelskich uczelniach. 4. Podejmowanie pracy zarobkowej studentów równoległe z procesem kształcenia, co może mieć negatywny wpływ na jakość uczenia się. 5. Często zmieniające się przepisy dotyczące funkcjonowania szkolnictwa wyższego.
----------------------------	--	--

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

....., dnia .....
(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku²

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
II stopnia	I	15	13
	II	9	-
Razem:		24	13

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
II stopnia	2020/2021	18	7
	2021/2022	15	9
	2022/2023	12	8
Razem:		45	24

² Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)³

Kierunek ochrona roślin i kontrola fitosanitarna - studia stacjonarne drugiego stopnia, nabór 2023/2024

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	3 semestry/90 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	910 godz.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	46 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	84 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	42 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁵	Nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ Nie dotyczy
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach	2./ Nie dotyczy

³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

⁴ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁵ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁶

Kierunek ochrona roślin i kontrola fitosanitarna - studia stacjonarne drugiego stopnia, nabór 2023/2024

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Identyfikacja czynników infekcyjnych	ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	4
Identyfikacja szkodników roślin	ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	4
Żywienie roślin a ich odporność	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	35	3
Ochrona roślin przed zjawiskami pogodowymi	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	15	1
Przedmiot do wyboru 1 (hum.- społ.) • GMO – aspekt społeczny • Bioetyka w ochronie roślin	wykłady	15	1
Przedmiot do wyboru 2 • Entomologia sanitarna i mykobiota pomieszczeń • Sanitarna entomologia • Interakcje owady-środowisko	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	35	3
Przedmiot do wyboru 3 • Rolnictwo ekologiczne • Rolnictwo zrównoważone	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30	2
Organizacja kontroli fitosanitarnej	wykłady, ćwiczenia terenowe	15	1
Zrównoważona ochrona roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	60	5

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Ochrona upraw przed chwastami	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	35	3
Monitoring i systemy wspomaganie decyzji	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	60	5
Ekologia agrofagów	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	3
Organizmy pożyteczne	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	4
Prawo i ekonomika w ochronie roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	35	3
Statystyka i doświadczalnictwo	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	20	2
Przedmiot do wyboru 5 • Ochrona upraw małoobszarowych • Ochrona upraw specjalnych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	35	3
Przedmiot do wyboru 6 • Ochrona drzew parkowych i leśnych • Ochrona roślin ozdobnych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	35	3
Ekotoksykologia pestycydów	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	30	3
Seminarium dyplomowe 1	ćwiczenia laboratoryjne	15	1
Mechanizmy odporności roślin na agrofagi	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	55	5
Mikroorganizmy toksynotwórcze	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	2
Przedmiot do wyboru 8 • Ochrona roślin rolniczych • Ochrona roślin przemysłowych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	35	3
Przedmiot do wyboru 9 • Ochrona płodów rolnych • Communities of insects • Consulting in plant protection	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	35	3

Seminarium dyplomowe	ćwiczenia laboratoryjne	30	2
Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy			15
Razem:		820	84

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich

Kierunek ochrona roślin i kontrola fitosanitarna - studia stacjonarne drugiego stopnia, nabór 2023/2024

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łącznie liczna godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ⁷
Identyfikacja czynników infekcyjnych	ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	4	dr hab. Elżbieta Mielniczuk, prof. uczelni
Identyfikacja szkodników roślin	ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	4	dr hab. Katarzyna Kmiec, prof. uczelni
Żywienie roślin a ich odporność	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	35	3	dr hab. Zbigniew Jarosz, prof. uczelni
Ochrona roślin przed zjawiskami pogodowymi	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	15	1	dr Tomasz Lipa
Przedmiot do wyboru: Rolnictwo ekologiczne/ Rolnictwo zrównoważone	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	30	2	dr hab. Robert Gruszecki, prof. uczelni/ dr Dariusz Wach

⁷ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Zrównowazona ochrona roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	60	5	dr hab. Marek Kopacki
Ochrona upraw przed chwastami	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	35	3	dr Dariusz Wach
Monitoring i systemy wspomagania decyzji	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	60	5	dr hab. Izabela Kot, prof. uczelni
Organizmy pożyteczne	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	45	4	dr hab. Elżbieta Patkowska, prof. uczelni
Prawo i ekonomika w ochronie roślin	wykłady, ćwiczenia audytoryjne	35	3	prof. dr hab. Barbara Skwaryło-Bednarz
Statystyka i doświadczalnictwo	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	20	2	dr Małgorzata Szczepanik
Przedmiot do wyboru: Ochrona upraw małoobszarowych/ Ochrona upraw specjalnych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	35	3	dr hab. Edyta Górńska-Drabik, prof. uczelni/ dr hab. Beata Zimowska, prof. uczelni
Przedmiot do wyboru: Ochrona drzew parkowych i leśnych/ Ochrona roślin ozdobnych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	35	3	dr hab. Ewa Król, prof. uczelni dr hab. Marek Kopacki
Ekotoksykologia pestycydów	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia	30	3	prof. dr hab. Barbara Skwaryło-Bednarz

	laboratoryjne, ćwiczenia terenowe			
Mikroorganizmy toksynotwórcze	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	30	2	dr hab. Elżbieta Mielniczuk, prof. uczelni
Przedmiot do wyboru: Ochrona roślin rolniczych/ Ochrona roślin przemysłowych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia terenowe	35	3	prof. dr hab. Barbara Skwaryło-Bednarz/ prof. dr hab. Agnieszka Jamiołkowska
Przedmiot do wyboru: Ochrona produktów rolnych	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	35	3	dr hab. Elżbieta Mielniczuk, prof. uczelni dr hab.
Razem:		625	53	

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁸

Kierunek ochrona roślin i kontrola fitosanitarna - studia stacjonarne drugiego stopnia, nabór 2023/2024

Nazwa programu/zajęć /grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami i polskimi)
Sanitary entomology	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	1	stacjonarne drugiego stopnia	angielski	przedmiot nie wybrany do realizacji w I semestrze
Communities of insects	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	3	stacjonarne drugiego stopnia	angielski	przedmiot do wyboru w III semestrze

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Consulting in plant protection	wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne	3	stacjonarne drugiego stopnia	angielski	przedmiot do wyboru w III semestrze
-----------------------------------	---	---	------------------------------------	-----------	--

